JSC MICROFINANCE ORGANISATION
LAZIKA CAPITAL

FINANCIAL STATEMENTS

Together with Independent Auditors' Report

For the year ended 31 December 2022

CONTENTS:

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT 3

FINANCIAL STATEMENTS

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME 5

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION 6

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY 7

STATEMENTS OF CASH FLOWS 8

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

1. General information 9
2. Basis of preparation 9
3. Critical accounting estimates and judgements 12
4. Financial instruments – risk management 13
5. Net interest income 24
6. Penalties and fines including other income 24
7. Salaries and other employee benefits 24
8. Other operating expenses 24
9. Taxation 25
10. Cash and cash equivalents 26
11. Loans to customers 26
12. Right-of-use assets and lease liabilities 30
13. Property and equipment 31
14. Borrowings 32
15. Financial instruments at fair value through profit or loss 32
16. Share capital 33
17. Commitments and Contingencies 33
18. Transactions with related parties 34
19. Events after the reporting period 34
20. Summary of significant accounting policies 34

BDO

Tel: +995 32 254 58 45
bdo@bdo.ge
www.bdo.ge

2 Tarkhnishvili Street
Vere Business Center
0179 Tbilisi, Georgia

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Owners and Management of JSC MFO LAZIKA CAPITAL

Opinion

We have audited the financial statements of **JSC MFO LAZIKA CAPITAL**, (hereinafter - the Organisation) which comprise the statement of financial position as at 31 December 2022, and the statements of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2022, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

BDO Audit LLC, a Georgian limited liability company (ID 205145403), is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

The engagement partner responsible for the audit resulting in this independent auditor's report is:

Ivane Zhuzhunashvili (Registration # SARAS-A-720718)

For and on behalf of BDO Audit LLC

Tbilisi, Georgia

11 May 2023

Tel: +995 32 254 58 45
bdo@bdo.ge
www.bdo.ge

2 Tarkhnishvili Street
Vere Business Center
0179 Tbilisi, Georgia

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Owners and Management of JSC MFO LAZIKA CAPITAL

Opinion

We have audited the financial statements of **JSC MFO LAZIKA CAPITAL**, (hereinafter - the Organisation) which comprise the statement of financial position as at 31 December 2022, and the statements of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2022, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

BDO Audit LLC, a Georgian limited liability company (ID 205145403), is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

The engagement partner responsible for the audit resulting in this independent auditor's report is:

Ivane Zhuzhunashvili (Registration # SARAS-A-720718)

For and on behalf of BDO Audit LLC

Tbilisi, Georgia

11 May 2023

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Note	2022	2021
Interest income	5	16,774	15,753
Interest expense	5	(5,220)	(4,610)
Net interest income before impairment		**11,554**	**11,143**
Loan impairment charge	11	(688)	(576)
Net interest income		**10,866**	**10,567**
Fee and commission income		432	453
Penalties and fines including other income	6	661	830
Fair value change of swap contracts	15	(9,868)	(6,191)
Salaries and other employee benefits	7	(4,563)	(4,751)
Other operating expenses	8	(1,388)	(1,243)
Depreciation and amortization		(919)	(931)
Net gain on foreign exchange operations		5,522	2,254
Profit before income tax		**743**	**988**
Income tax expense	9	(320)	61
Total comprehensive income for the year		**423**	**1,049**

The financial statements for the year ended 31 December 2022 were approved on behalf of the management on 11 May 2023 by:

General Director _____ Besik Shengelia

Financial Director _____ Irakli Kurashvili

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Note	2022	2021
Interest income	5	16,774	15,753
Interest expense	5	(5,220)	(4,610)
Net interest income before impairment		**11,554**	**11,143**
Loan impairment charge	11	(688)	(576)
Net interest income		**10,866**	**10,567**
Fee and commission income		432	453
Penalties and fines including other income	6	661	830
Fair value change of swap contracts	15	(9,868)	(6,191)
Salaries and other employee benefits	7	(4,563)	(4,751)
Other operating expenses	8	(1,388)	(1,243)
Depreciation and amortization		(919)	(931)
Net gain on foreign exchange operations		5,522	2,254
Profit before income tax		**743**	**988**
Income tax expense	9	(320)	61
Total comprehensive income for the year		**423**	**1,049**

The financial statements for the year ended 31 December 2022 were approved on behalf of the management on 11 May 2023 by:

General Director _____ Besik Shengelia

Financial Director _____ Irakli Kurashvili

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Note	31 December 2022	31 December 2021
Assets			
Cash and cash equivalents	10	2,071	13,048
Loans to customers	11	67,935	62,994
Financial assets at fair value through profit or loss	15	259	14
Other assets		511	193
Intangible assets		30	185
Right-of-use assets	12	674	907
Property and equipment	13	2,271	2,447
Deferred income tax asset	9	-	148
Total assets		**73,751**	**79,936**
Liabilities			
Borrowings	14	59,376	65,457
Financial liabilities at fair value through profit or loss	15	21	239
Lease liabilities	12	752	1,112
Other liabilities		38	77
Deferred income tax liability	9	90	-
Total liabilities		**60,277**	**66,885**
Equity			
Share capital	16	3,750	3,750
Treasury shares	16	(445)	(445)
Share premium	16	2,537	2,537
Retained earnings		7,632	7,209
Total equity		**13,474**	**13,051**
Total liabilities and equity		**73,751**	**79,936**

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Share capital	Treasury Shares	Shares	Retained Earnings	Total
At 31 December 2020	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**6,160**	**12,000**
Comprehensive income for the year	-	-	-	1,049	**1,049**
At 31 December 2021	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**7,209**	**13,051**
Comprehensive income for the year	-	-	-	423	**423**
At 31 December 2022	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**7,632**	**13,474**

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENTS OF CASH FLOWS

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	2022	2021
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES:		
Interest received	17,499	16,038
Interest paid	(4,994)	(4,130)
Fees and commissions received	321	338
Other operating Income received	936	1,067
Cash flows from swap contracts	(10,331)	(6,202)
Salaries and other employee benefits paid	(4,760)	(4,907)
Administration and other operating expenses paid	(1,666)	(1,584)
Cash flows from operating activities before changes in operating assets	**(2,995)**	**620**
Changes in operating assets		
Payments received on loans to customers	60,760	62,055
Disbursements on loans to customers	(67,213)	(72,320)
Net cash flows from operating activities	**(9,448)**	**(9,645)**
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES:		
Acquisition of property, plant and equipment, and intangible assets	(236)	(135)
Net cash flows from investing activities	**(236)**	**(135)**
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES:		
Repayments of borrowings	(27,932)	(24,434)
Proceed from borrowings	28,042	36,992
Lease liabilities paid	(456)	(483)
Dividends paid	-	(57)
Net cash flows from financing activities	**(346)**	**12,018**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents	(947)	(761)
Net (decrease) / increase in cash and cash equivalents	**(10,977)**	**1,477**
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	13,048	11,571
Cash and cash equivalents at the end of the year	**2,071**	**13,048**

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

1. GENERAL INFORMATION

ORGANISATION

Microfinance Organisation Lazika Capital is a Joint Stock Company (the "Organisation") which was established on 26 December 2007. The Organisation was registered at tax department regional office in Zugdidi, Georgia with the registration number - 220411132.

The Organisation conducts its business under the Law on Microfinance Activity and is supervised by the National Bank of Georgia ("NBG").

The supreme governing body of the Organisation is the General Meeting of Shareholders. The supervision of the Organisation's operations is conducted by the Supervisory Board, members of which are appointed by the General Meeting of Shareholders. Daily management of the Organisation is carried out by the Board of Directors appointed by the Supervisory Board.

As the Organisation's principal business activity Lazika Capital provides micro and small loans (up to GEL 100,000) to customers in Georgia.

The Organisation's head office is located on 59 Gamsakhurdia Street, Zugdidi, Georgia. Also, the Organisation had 19 branches in major cities of western Georgia as at 31 December 2022.

Detailed information about the shareholders is disclosed below in Note 16. The Organisation had no ultimate controlling party as at 31 December 2022 and 2021.

2. BASIS OF PREPARATION

STATEMENT OF COMPLIANCE

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards, International Accounting Standards as issued by the International Accounting Standards Board (IASB) and Interpretations (collectively IFRSs).

The Organisation maintains its records and prepares financial statements in Georgian Lari (GEL), which is also the Organisation's functional currency. Amounts in the financial statements are rounded in thousands, unless otherwise stated. The reporting period for the Organisation is the calendar year from January 1 to December 31.

The preparation of financial statements in compliance with adopted IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise judgment in applying The Organisation's accounting policies. The areas where significant judgments and estimates have been made in preparing the financial statements and their effect are disclosed in Note 3. The principal accounting policies adopted in the preparation of the financial statements are set in the Note 20.

BASIS OF MEASUREMENT

These financial statements have been prepared under the historical cost basis except for the derivative financial instruments at fair value through profit or loss.

GOING CONCERN

These financial statements have been prepared on the assumption that the Organisation is a going concern and will continue its operations for the foreseeable future. The management believes that the going concern assumption is appropriate for the Organisation.

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

ADOPTION OF NEW OR REVISED STANDARDS AND INTERPRETATIONS

A) NEW STANDARDS, INTERPRETATIONS AND AMENDMENTS EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2022

Annual Improvements to IFRS: 2018-2020 Cycle. In May 2020, the IASB issued minor amendments to IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards, IFRS 9 Financial Instruments, IAS 41 Agriculture and the Illustrative Examples accompanying IFRS 16 Leases.

Conceptual Framework for Financial Reporting (Amendments to IFRS 3). In May 2020, the IASB issued amendments to IFRS 3, which update a reference to the Conceptual Framework for Financial Reporting without changing the accounting requirements for business combinations. The amendments introduce an exception to the general recognition requirement for liabilities and contingent liabilities acquired in a business combination that is within the scope of IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets and IFRIC 12 Service Concession arrangements.

IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets (Amendment – Onerous Contracts – Cost of Fulfilling a Contract). In May 2020, the IASB issued amendments to IAS 37, added paragraph 68A to specify which costs an entity includes in determining the cost of fulfilling a contract for the purposes of assess whether the contract is onerous. These amendments are expected to result in more contracts being accounted for as onerous contracts

IAS 16 Property, Plant and Equipment (Amendment – Proceeds before Intended Use). In May 2020, the IASB issued amendments to IAS 16, which prohibit a company from deducting amounts received from selling items produced while the company is preparing the asset for its intended use from the cost of property, plant and equipment. Instead, a company will recognise such sales proceeds and any related costs in profit or loss rather than offset against the cost of the property.

The Organization is currently assessing the impact of these new accounting standards and amendments.

b) ***New standards, interpretations and amendments not yet effective***

STANDARDS AND AMENDMENTS MANDATORILY EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2023

IFRS 17 Insurance Contracts. IFRS 17 introduces an internationally consistent approach to the accounting for insurance contracts. Prior to IFRS 17, significant diversity has existed worldwide relating to the accounting for and disclosure of insurance contracts, with IFRS 4 permitting many previous (non-IFRS) accounting approaches to continue to be followed. IFRS 17 will result in significant changes for many insurers, requiring adjustments to existing systems and processes.

The new standard takes the view that insurance contracts combine features of a financial instrument and a service contract, and that many generate cash flows that vary substantially over time. It therefore takes the approach of:

- Combining current measurement of future cash flows with recognising profit over the period that services are provided under the contract
- Presenting insurance service results (including insurance revenue) separately from insurance finance income or expenses, and
- Requiring an entity to make an accounting policy choice for each portfolio whether to recognise all insurance finance income or expenses for the reporting period in profit or loss, or to recognise some in other comprehensive income.

Subsequent to the issue of IFRS 17, amendments to the standard and deferral of effective dates have been made.

Disclosure of Accounting Policies (Amendment to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2). In February 2021, the IASB issued amendments to IAS 1, which change the disclosure requirements with respect to accounting policies from 'significant accounting policies' to 'material accounting policy information'. The amendments provide guidance on when accounting policy information is likely to be considered material. The amendments to IAS 1 are effective for annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023, with earlier application permitted. As IFRS Practice Statements are non-mandatory guidance, no mandatory effective date has been specified for the amendments to IFRS Practice Statement 2.

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction (Amendments to IAS 12). In May 2021, the IASB issued amendments to IAS 12, which clarify whether the initial recognition exemption applies to certain transactions that result in both an asset and a liability being recognised simultaneously (e.g. a lease in the scope of IFRS 16). The amendments introduce an additional criterion for the initial recognition exemption under IAS 12.15, whereby the exemption does not apply to the initial recognition of an asset or liability which at the time of the transaction, gives rise to equal taxable and deductible temporary differences.

STANDARDS AND AMENDMENTS MANDATORILY EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2024

Lease Liability in a Sale and Leaseback (Amendment to IFRS 16). The IFRS Interpretations Committee issued an agenda decision in June 2020 – Sale and leaseback with Variable Payments. This matter was referred to the IASB for standard setting for some aspects. The IASB issued the final amendments in September 2022.

The Amendments provide a requirement for the seller-lessee to determine 'lease payments' or 'revised lease payments' in a way that the seller-lessee would not recognise any amount of the gain or loss that relates to the right of use retained by the seller-lessee.

IAS 1 Presentation of Financial Statements (Amendment – Classification of Liabilities as Current or Non-Current, Non-current Liabilities with Covenants). The IASB issued amendments to IAS 1 - Classification of Liabilities as Current or Non-current in January 2020, which have been further amended partially by amendments Non-current Liabilities with Covenants issued in October 2022.

The amendments require that an entity's right to defer settlement of a liability for at least twelve months after the reporting period must have substance and must exist at the end of the reporting period. Classification of a liability is unaffected by the likelihood that the entity will exercise its right to defer settlement for at least twelve months after the reporting period.

If an entity's right to defer is subject to the entity complying with specified conditions, such conditions affect whether that right exists at the end of the reporting period, if the entity is required to comply with the condition on or before the end of the reporting period and not if the entity is required to comply with the conditions after the reporting period. The amendments also provide clarification on the meaning of 'settlement' for the purpose of classifying a liability as current or non-current

As a result of the COVID-19 pandemic, the Board deferred the effective date of the amendments by one year to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2024.

The Organization does not think these changes will have material effect on the Organization financial statements.

3. CRITICAL ACCOUNTING ESTIMATES AND JUDGEMENTS

The Organisation makes certain estimates and assumptions regarding the future. Estimates and judgments are continually evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual experience may deviate from these estimates and assumptions. The estimates and assumptions that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

MEASUREMENT OF EXPECTED CREDIT LOSSES

The following are key estimations that the management have used in the process of applying the Organisation's accounting policies and that have the most significant effect on the loss allowances for expected credit losses:

- Probability of default: PD constitutes a key input in measuring ECL. PD is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon, the calculation of which includes historical data, assumptions and expectations of future conditions.
- Loss Given Default: LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, taking into account cash flows from collateral.
- Establishing forward-looking scenarios: When measuring ECL the Organisation uses reasonable and supportable forward-looking information, which is based on assumptions for the future movement of different economic drivers and how these drivers will affect each other.

LEASE TERM, INCREMENTAL BORROWING RATE (IBR) AND LEASE PAYMENTS

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised. Management applies judgement to determine the lease term when lease contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payments for renewal periods equal to the contractual amount and will remain unchanged throughout the lease term.

INCOME TAXES

During the ordinary course of business, there are many transactions and calculations for which the ultimate tax determination is uncertain. As a result, the Organisation recognizes tax liabilities based on estimates of whether additional taxes and interest will be due. These tax liabilities are recognized when, despite the Organisation's belief that its tax return positions are supportable, the Organisation believes that certain positions are likely to be challenged and may not be fully sustained upon review by tax authorities. As a result, the Organisation minimizes the risks related to this fact. The Organisation believes that its accruals for tax liabilities are adequate for all open audit years based on its assessment of many factors including past experience and interpretations of tax law. This assessment relies on estimates and assumptions and may involve a series of complex judgments about future events.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT

As a financial institution, the Organisation is exposed to risks that arise from its use of financial instruments. This note describes the Organisation's objectives, policies and processes for managing those risks and the methods used to measure them. Further quantitative information in respect of these risks is presented throughout these financial statements.

Financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

GENERAL OBJECTIVES, POLICIES AND PROCESSES

The management has overall responsibility for the determination of the Organisation's risk management objectives and policies and, whilst retaining ultimate responsibility for them, it has delegated the authority for designing and operating processes that ensure the effective implementation of the objectives and policies to the organisations finance function.

The overall objective of the management is to set polices that seek to reduce risks as far as possible without unduly affecting the Organisation's competitiveness and flexibility. Further details regarding these policies are set out below. Through its operations, the Organisation is exposed to the following financial risks:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk:
  - Currency risk
  - Interest rate risk

CREDIT RISK

Credit risk is the risk of financial loss to the Organisation if a customer or counterparty to a financial instrument fails to meet its contractual obligations. Exposure to credit risk arises as a result of the lending and other transactions with counterparties giving rise to financial assets.

As the Organisation is providing micro-loans to customers as the core business activity credit risk is of crucial importance similar to any Micro Financing Organisations (MFO) risk management process. To avoid significant financial damage caused by this risk the Organisation uses various methods to identify and manage them effectively.

The Organisation has policies and procedures for the management of credit exposures, including the establishment of Credit Committees, the analytical bodies responsible for analysing the information in the loan applications, assessing and reducing the credit risks. The credit policy (in the form of a Credit Manual) is reviewed and approved by the Board of Directors.

The credit policy establishes:

- Procedures for reviewing and approving loan credit applications;
- Methodology for the credit assessment of borrowers;
- Methodology for the evaluation of collateral;
- Credit documentation requirements;
- Procedures for the ongoing monitoring of loans and other credit exposures.

The Credit Committee is authorized to make the final decision about financing or rejecting the loan applications. The loans presented to the Committee for approval are based on limits established by the credit policy.

Accuracy and correctness of information presented to the Credit Committee is the responsibility of the credit officer, who fills in the initial application after the due scrutiny of the applicant's business and its credit risks through the use of scoring models and application data verification procedures.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Eventually the Credit Committee members assess the application against the established criteria (applicant's credit history, financial condition, competitive ability, etc.).

Assessment of the applicant's creditworthiness through monitoring of its business allows timely avoidance the risk of financial loss. Monitoring is performed by credit officers who report the results to the management. Regular monitoring of loans is also performed by the Monitoring Department. For timely response to potential risks, monitoring results are presented to the top management on monthly basis. The monitoring system helps to manage credit risks and to minimize them in a timely manner.

Exposure to credit risk is also managed, in part, by obtaining collateral and personal guarantees.

Apart from individual customer analysis, the credit portfolio is assessed by the Risk Department with regard to credit concentration and market risks.

The maximum exposure to credit risk is generally reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. The maximum exposure to credit risk at the reporting dates was:

	31 December 2022	31 December 2021
Cash and cash equivalents (excluding cash on hand)	2,050	13,023
Loans to customers	67,935	62,994
Financial assets at fair value through profit or loss	259	14
Other assets	91	64
	70,335	**76,095**

The Organisation's credit exposure related to loans to customers is disclosed in Note 11.

Credit risk grades

The Organisation allocates each exposure to a credit risk grade based on a variety of data that is determined to be predictive of the risk of default and applying experienced credit judgment. Credit risk grades are defined using qualitative and quantitative factors that are indicative of risk of default. These factors vary depending on the nature of the exposure and the type of borrower.
Each exposure is allocated to the credit risk grade at initial recognition based on available information about the borrower. Exposures are subject to ongoing monitoring, which may result in an exposure being moved to a different credit risk grade.

Upon disbursement of a loan, an exposure score is assigned based on the predetermined criteria, which is later reflected in grades.

Grades upon disbursement of a loan:

A	> 295 scores
B	>= 260-295 scores
C	< 260 scores
C1	not applicable (seasonal loans, to which rating is not applied)

Grades in case of arrears:

C3	> 1-30 day arrears
D	> 31-60 day arrears
D1	> 61-90 day arrears
D2	> 91-120 day arrears
D3	> 121-180 day arrears
E	> 181 day arrears

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Grades for restructured loans:

R1 current restructuring and restructuring for 1-90 day arrears

R2 restructuring for arrears >90 days

Default grades

Default grades are represented by D2, D3, E, R2 categories.

Watch loans:

C2 category is represented by the loans, which have awarded of grades D and D1 due to past arrears but have no delinquency any more, R1 (see the rule below) and the loans, which have been transferred to grade C2 by the Risk Department in accordance with the special rules given below (scores do not apply here).

Grade changes

Any loans from C3 grade, which is no longer in arrears, move to A, B, C and C1 grades.

If loans from D and D1 grades are no longer in arrears, they move to C2 grade. In case of arrears, a loan goes back to the relevant grade.

decision and by the will of the client refinancing may be applied though disbursement of a new loan. Such loan is assigned to C2 grade right upon its disbursement.

D2, D3, E and R2 loans permanently remain in the given grades, Until the overdue balance is not fully covered.

In case of parallel loans, the following rationale applies:

- If a client has at least one delinquent loan, all of the loans of the client will fall into the grade, having the largest ECL rate out of the existing loans.
- If a client has at least one restructured loan, all the loans of the client should be included in the restructuring grade. Restructuring takes over delinquency. Therefore, if a client has 1 restructured loan and 1 – delinquent, both of them will be included in the restructuring grade.
- If a client has parallel loans with none of them being delinquent, restructured or included in C1, C2 categories, all of them should be awarded the grade, which has been assigned to the loan most recently disbursed. For instance, if a client had one loan in grade A, disbursed before and he takes another loan in another period under grade B, both loans will be included in grade B, as this is the grade of the most recently disbursed loan.
- If a client has parallel loans with none of them being delinquent or restructured and meantime, with one of them being in grade C1, C1 loan should also be awarded the grade, which has been assigned to the loan most recently disbursed (except of this loan).
- If a client has parallel loans with none of them being delinquent or restructured and meantime, with one of them being in grade C2, all the loans of the client should be awarded C2 category.

In case if increased risks are detected with respect to A, B, C and C1 loans, they may be transferred to C2 grade based on the following groups:

- Loan officer;
- Branch;
- Location (city; region);
- Client sub-sector (livestock, greenhouses, internal transportation and etc.);
- Any specific loan;
- Any specific client.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Recommendation on transfer of loans to C2 grade by the given groups is made by the Risk Department of the Organisation based on respective analysis and approval by the Executive Board. The following circumstances should serve as a basis for the recommendation:

- Expected low yield or low prices on certain agricultural crops;
- Expected financial shocks and volatility is some business sector;
- Expected high risks in a certain branch, where internal fraud has been identified.

Change of grade also occurs for refinancing of a loan; upon disbursement of a new loan, rating is calculated based on updated information.

A, B, C and C1 grade loans, which have been transferred to C2 grade, go back to their original grades if the above-mentioned risk factors no longer exist.

D and D1 go back to their original grades based on days in arrears.

Incorporation of forward-looking information

The Organisation incorporates forward-looking information into both: its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL (expected credit loss).

The Organisation has identified and documented the key drivers of credit risk and credit losses for the portfolio using an analysis of historical data, has assessed impact of macro-economic variables on probability of default and recovery rate. The following macro-economic variables were involved in the analysis:

- Real growth rate of GDP of Georgia;
- Inflation rate;
- Monetary policy interest rate;

Predicted relationships between the key indicators and default and loss rates on various portfolios of financial assets have been developed based on analysing historical data over the past 3 and 5 years, for PD and LGD purposes, respectively. Based on this analysis, the Organisation did not identify portfolio default key relationship with macro-economic variables mentioned above.

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models. If a counterparty or exposure migrates between ratings' classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates. PDs are calculated based on three-year average and then 1-year and lifetime PDs are derived by extrapolating using migration matrices.

As at December 31, 2022, 10% increase/(decrease) in average PD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 6.3% that represents GEL 97/(97) thousand.

As at December 31, 2021, 10% increase/(decrease) in average PD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 6.5% that represents GEL 81/(81) thousand.

Loss given default (LGD)

LGD is the magnitude of the likely loss if there is a default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

As at December 31, 2022, 10% increase/(decrease) in average LGD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 10% that represents GEL 156/(156) thousand.

As at December 31, 2021, 10% increase/(decrease) in average LGD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 10% that represents GEL 125/(125) thousand.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Credit quality of loans to customers

The following tables provide information on the credit quality of loans to customers by sectors as at 31 December 2022:

Risk Ranking Agriculture loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12 month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	17,420	(145)	-	-	(145)	17,275	0.83%
B	1	10,822	(98)	-	-	(98)	10,724	0.91%
C	1	4,308	(38)	-	-	(38)	4,270	0.88%
C1	1	29	-	-	-	-	29	0.00%
C2	1	73	(1)	-	-	(1)	72	1.37%
C3	1	230	(46)	-	-	(46)	184	20.00%
D	2	172	-	(64)	-	(64)	108	37.21%
D1	2	170	-	(74)	-	(74)	96	43.53%
D2	3	81	-	-	(57)	(57)	24	70.37%
D3	3	297	-	-	(197)	(197)	100	66.33%
E	3	7	-	-	(3)	(3)	4	42.86%
R1	2	1,124	-	(31)	-	(31)	1,093	2.76%
R2	3	70	-	-	(40)	(40)	30	57.14%
		34,803	**(328)**	**(169)**	**(297)**	**(794)**	**34,009**	**2.28%**

Risk ranking Trade and services loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	15,010	(129)	-	-	(129)	14,881	0.86%
B	1	10,178	(103)	-	-	(103)	10,075	1.01%
C	1	5,658	(53)	-	-	(53)	5,605	0.94%
C1	1	41	-	-	-	-	41	0.00%
C2	1	109	(1)	-	-	(1)	108	0.92%
C3	1	263	(47)	-	-	(47)	216	17.87%
D	2	116	-	(43)	-	(43)	73	37.07%
D1	2	153	-	(55)	-	(55)	98	35.95%
D2	3	62	-	-	(45)	(45)	17	72.58%
D3	3	219	-	-	(138)	(138)	81	63.01%
E	3	275	-	-	(100)	(100)	175	36.36%
R1	2	952	1	(44)	-	(43)	909	4.52%
R2	3	7	-	-	(4)	(4)	3	57.14%
		33,043	(332)	(142)	(287)	(761)	32,282	2.30%

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Risk ranking Manufacturing loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans%
A	1	899	(1)	-	-	(1)	898	0.11%
B	1	434	(1)	-	-	(1)	433	0.23%
C	1	281	-	-	-	-	281	0.00%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	1	-	-	-	-	1	0.00%
C3	1	6	-	-	-	-	6	0.00%
D	2	5	-	-	-	-	5	0.00%
D1	2	8	-	(1)	-	(1)	7	12.50%
D2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
D3	3	6	-	-	(5)	(5)	1	83.33%
E	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
R1	2	13	(1)	-	-	(1)	12	7.69%
R2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
		1,653	(3)	(1)	(5)	(9)	1,644	0.54%

Credit quality of loans to customers

The following tables provide information on the credit quality of loans to customers by sectors as at 31 December 2021:

Risk ranking Agriculture loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	9,773	(80)	-	-	(80)	9,693	0.82%
B	1	15,182	(137)	-	-	(137)	15,045	0.90%
C	1	7,113	(66)	-	-	(66)	7,047	0.93%
C1	1	16	-	-	-	-	16	0.00%
C2	1	22	-	-	-	-	22	0.00%
C3	1	179	(42)	-	-	(42)	137	23.46%
D	2	81	-	(32)	-	(32)	49	39.51%
D1	2	104	-	(46)	-	(46)	58	44.23%
D2	3	96	-	-	(63)	(63)	33	65.63%
D3	3	127	-	-	(83)	(83)	44	65.35%
E	3	21	-	-	(10)	(10)	11	47.62%
R1	2	1,035	-	(17)	-	(17)	1,018	1.64%
R2	3	12	-	-	(6)	(6)	6	50.00%
		33,761	**(325)**	**(95)**	**(162)**	**(582)**	**33,179**	**1.72%**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Risk ranking Trade and services loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	6,872	(56)	-	-	(56)	6,816	0.81%
B	1	12,084	(113)	-	-	(113)	11,971	0.94%
C	1	7,530	(69)	-	-	(69)	7,461	0.92%
C1	1	17	-	-	-	-	17	0.00%
C2	1	28	-	-	-	-	28	0.00%
C3	1	94	(22)	-	-	(22)	72	23.40%
D	2	56	-	(25)	-	(25)	31	44.64%
D1	2	71	-	(34)	-	(34)	37	47.89%
D2	3	122	-	-	(79)	(79)	43	64.75%
D3	3	57	-	-	(38)	(38)	19	66.67%
E	3	282	-	-	(97)	(97)	185	34.40%
R1	2	1,504	-	(69)	-	(69)	1,435	4.59%
R2	3	14	-	-	(4)	(4)	10	28.57%
		28,731	**(260)**	**(128)**	**(218)**	**(606)**	**28,125**	**2.11%**

Risk ranking Manufacturing loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans%
A	1	431	-	-	-	-	431	0.00%
B	1	684	(1)	-	-	(1)	683	0.15%
C	1	473	(1)	-	-	(1)	472	0.21%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C3	1	5	-	-	-	-	5	0.00%
D	2	14	-	(1)	-	(1)	13	7.14%
D1	2	4	-	(1)	-	(1)	3	25.00%
D2	3	22	-	-	(11)	(11)	11	50.00%
D3	3	10	-	-	(7)	(7)	3	70.00%
E	3	67	-	-	(39)	(39)	28	58.21%
R1	2	41	-	-	-	-	41	0.00%
R2	3	-	-	-	-	-	-	-
		1,751	**(2)**	**(2)**	**(57)**	**(61)**	**1,690**	**3.48%**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

LIQUIDITY RISK

Liquidity risk refers to the availability of sufficient funds to meet loan repayments and other financial commitments associated with financial instruments as they actually fall due.

In order to manage liquidity risk, the Organisation performs regular monitoring of future expected cash flows, which is a part of assets/liabilities management process. An analysis of the liquidity and interest rate risks is presented in the following tables. The presentation below is based upon the information provided by key management personnel of the Organisation.

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2022 can be presented as follows:

	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 3 years	3 year to 5 years	Total
Borrowings	5,510	28,059	31,886	-	65,455
Lease liabilities	110	248	375	1	734
Total interest-bearing financial liabilities	5,620	28,307	32,261	1	66,189
Financial liabilities at fair value through profit or loss	21	-	-	-	21
Other liabilities	38	-	-	-	38
Total financial liabilities	5,679	28,307	32,261	1	66,248

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2021 can be presented as follows:

	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 3 years	3 year to 5 years	Total
Borrowings	11,137	20,616	40,737	-	**72,490**
Lease liabilities	118	352	653	136	**1,259**
Total interest-bearing financial liabilities	**11,255**	**20,968**	**41,390**	**136**	**73,749**
Financial liabilities at fair value through profit or loss	239	-	-	-	**239**
Other liabilities	77	-	-	-	**77**
Total financial liabilities	**11,571**	**20,968**	**41,390**	**136**	**74,065**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

MARKET RISK

Market risk is the risk that the fair value of a financial instrument will decrease because of changes in market factors. Market risk arises from the Organisation's use of interest bearing and foreign currency financial instruments. It is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates (currency risk) and interest rates (interest rate risk).

- **CURRENCY RISK**

Currency risk is defined as the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Organisation is exposed to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2022 is presented in the tables below:

Financial assets	**GEL**	**USD**	**EUR**
Cash and cash equivalents	946	1,040	85
Loans to customers	67,935	-	-
Financial assets at fair value through profit or loss	-	259	-
Other assets	91	-	-
Total financial assets	68,972	1,299	85
Financial liabilities			
Borrowings	14,349	45,027	-
Financial liabilities at fair value through profit or loss	-	21	-
Lease liabilities	236	516	-
Other liabilities	38	-	-
Total financial liabilities	14,623	45,564	-
Open balance sheet position	54,349	(44,265)	85

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2021 is presented in the tables below:

Financial assets	**GEL**	**USD**	**EUR**
Cash and cash equivalents	3,684	9,233	131
Loans to customers	62,994	-	-
Financial assets at fair value through profit or loss	-	14	-
Other assets	64		-
Total financial assets	**66,742**	**9,247**	**131**
Financial liabilities			
Borrowings	16,042	49,415	-
Financial liabilities at fair value through profit or loss	-	239	-
Lease liabilities	177	935	-
Other liabilities	77	-	-
Total financial liabilities	**16,296**	**50,589**	**-**
Open balance sheet position	**50,446**	**(41,342)**	**131**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

The following table details the Organisation's sensitivity to a 20% increase and decrease in the foreign currency exchange rates against GEL and represents management's assessment of the possible change in foreign currency exchange rates. The sensitivity analysis includes only outstanding foreign currency denominated monetary items and adjusts their translation at the end of the year for a 20% change in foreign currency rates. Impact on the statement of comprehensive income and equity based on financial instrument values as at 31 December 2022 and 2021 can be presented as follows:

	(GEL / USD)		(GEL / EUR)	
Sensitivity of the fluctuation of the market exchange rates	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
20% increase	(8,849)	(8,221)	17	26
20% decrease	8,849	8,221	(17)	(26)
Effect of swap contracts:				
20% increase	8,960	8,280	-	-
20% decrease	(8,960)	(8,280)	-	-
Accumulated effect:				
20% increase	111	59	17	26
20% decrease	(111)	(59)	(17)	(26)

The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant.

- INTEREST RATE RISK

Interest rate risk arises from potential changes in market interest rates that can adversely affect the fair values of the financial assets and liabilities of the Organisation. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities.

The table below summarises the Organisation's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Organisation's interest-bearing financial assets and interest-bearing financial liabilities at carrying amounts as at 31 December 2022 and 2021:

	31 December 2022	31 December 2021
Total interest-bearing financial assets	69,703	74,899
Total interest-bearing financial liabilities	(59,376)	(65,457)
Net interest sensitivity gap	10,327	9,442

The information about maturities of interest-bearing financial assets and interest-bearing financial liabilities is given in liquidity risk quantitative disclosures above.

The Organisation performs analysis of interest rate risk sensitivity.

Organisation's all interest-bearing assets and liabilities are at fixed interest rates, therefore market interest rate fluctuations do not affect the Organisation's income or expenses.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS – RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

MANAGEMENT OF CAPITAL

The Organisation's objectives when maintaining capital are:

- To safeguard the Organisation's ability to continue as a going concern, so that it can continue to operate sufficiently; and
- To comply with the capital requirements set by NBG and borrowers.
- To provide an adequate return to shareholders.

The Organisation sets the amount of capital it requires in proportion to risk. The Organisation manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of the underlying assets.

In order to maintain or adjust the capital structure, the Organisation may adjust the amounts of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, issue new shares, or sell assets to reduce debt. According to the Organisation’s policy dividend declaration occurs when entity’s total comprehensive income for the year exceeds GEL1,050. In this case amount exceeding abovementioned threshold can be distributed as dividend based on shareholders’ decision, but distributed dividend should not exceed 30% of periods total comprehensive income at the same time.

The Organisation is also subject to minimum capital requirements established by covenants stated in loan agreements which are given below:

Covenants imposed by the lenders	2022	2021
Un-hedged Foreign Exchange Exposure Ratio	<10%	<10%
Cost to Income Ratio	<60%	<50%
Capital adequacy ratio	>16%+0,5%	>14.5%
Negative Pledge	<25%	<25%
PAR (30) + rescheduled	<5%	<=5%
WO Ratio (Write-off)	<3%	<4%
Open Credit Exposure Ratio (OCER)	<10%	<10%
PAR (30) + rescheduled +WO (Combined ratio)	<8%	<12%
Operational Self-Sufficiency Ratio	>100%	>100%
Liquidity Ratio	>19%	>19%
Risk Coverage ratio	>50%	>50%
ROA	>0%	>=2%
Debt to Equity	<7	<5.00
Maturity Gap Ratio	>-50%	<-50%
Foreign Currency Ratio	<10%	-
Portfolio at Risk Ratio	<5%	-
Maturity matching ratio	<100%	-
(PAR90 + R + WO LTM-recovery LTM)/GLP	<12%	-

The Organisation was not in a breach of any covenant as at 31 December 2022. Possible consequences of non-compliance with covenant are disclosed in Note 17.

5. NET INTEREST INCOME

Interest income is arising from:	2022	2021
Loans to customers	16,734	15,501
Modification effect	-	209
Placements with banks	40	43
Total interest income	**16,774**	**15,753**
Interest expense is arising from:		
Borrowings from foreign financial institutions	(4,909)	(3,697)
Borrowings from local banks	(238)	(813)
Lease liabilities	(73)	(100)
Total interest expense on financial liabilities recorded at amortized cost:	**(5,220)**	**(4,610)**
Net interest income before impairment	**11,554**	**11,143**

6. PENALTIES AND FINES INCLUDING OTHER INCOME

	2022	2021
Penalties and fines	552	595
Other	109	235
	661	**830**

7. SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

	2022	2021
Salaries	(4,498)	(4,675)
Other benefits	(65)	(76)
	(4,563)	**(4,751)**

Information about key management remuneration is disclosed in Note 18.

8. OTHER OPERATING EXPENSES

	2022	2021
Consulting services	(255)	(274)
Transportation expenses	(218)	(162)
Communication expenses	(156)	(153)
Security expenses	(154)	(196)
Utility expense	(150)	(134)
Office supplies	(106)	(94)
Court Fees	(89)	(61)
Tax expenses other than income tax	(83)	(41)
Adveritisement expenses	(59)	(42)
Bank Charges	(38)	(42)
Other expenses	(80)	(44)
	(1,388)	**(1,243)**

*Consulting services include audit fees with total amounts of GEL47 thousand and GEL55 thousand for the years ended 31 December 2022 and 2021, respectively.

9. TAXATION

Income tax expenses recorded in profit or loss for the year comprise the following:

	2022	2021
Current income tax	(82)	(141)
Effect of temporary differences	(238)	202
Income tax expense	**(320)**	**61**

Reconciliation between the expected and the actual taxation charge is provided below:

	2022	2021
Profit/(loss) before income tax	**743**	**987**
Applicable tax rate	15%	15%
Theoretical income tax benefit/(expense)	**(149)**	**(148)**
Effect of permanent differences	(171)	209
Income tax expense	**(320)**	**61**

The tax effect of the movements in the temporary differences is detailed below and is recorded at the rate of 15% for Allowances for losses on loans and advances to customers and at the rate of 20% for Other temporary differences (2021:15%).

Temporary differences at a rate of 15% due to:	Balance at 31 December 2020	Credited (charged) to the Income Statement	Balance at 31 December 2021	Credited (charged) to the Income Statement	Balance at 31 December 2022
Loans to customers	**(44)**	172	**128**	**99**	**227**
Property and equipment	**(314)**	306	**(8)**	**(325)**	**(333)**
Intangible assets	**(2)**	(1)	**(3)**	**3**	**-**
Right-of-use assets	**(183)**	47	**(136)**	**1**	**(135)**
Lease Liabilities	**231**	(64)	**167**	**(16)**	**151**
Tax loss carry forward	**258**	(258)	**-**	**-**	**-**
Deferred tax liabilities	**(54)**	**202**	**148**	**(238)**	**(90)**

There are no material unrecognised deferred tax assets or liabilities, or any taxes recognised directly in equity or other comprehensive income.

10. CASH AND CASH EQUIVALENTS

	31 December 2022	31 December 2022
Cash on hand	21	25
Cash at bank in Georgian Lari	785	3,528
Cash at bank in foreign currencies	983	8,377
Cash in transit	158	152
Restricted cash	124	966
	2,071	**13,048**

*Restricted cash is comprised by the amounts related with foreign currency swap contracts disclosed below in Note 15.

As at 31 December 2022 and 2021 the majority of the Organisation's cash in banks is with banks rated by Fitch Ratings as B (short-term rating), BB- (long-term rating), with stable outlook.

Cash and cash equivalents distribution by currency is disclosed in Note 4.

11. LOANS TO CUSTOMERS

	31 December 2022	31 December 2021
Originated loans to customers	68,536	63,200
Accrued interest	963	1,043
Less: expected credit losses	(1,564)	(1,249)
	67,935	**62,994**
Analysis by sector:		
Agriculture	34,803	33,761
Trade and services	33,043	28,731
Manufacturing	1,653	1,751
Gross loans to customers	**69,499**	**64,243**
Less: expected credit losses	(1,564)	(1,249)
Total loans to customers	**67,935**	**62,994**

Loans to customers were issued to customers located within Georgia who operate in the following economic sectors:

	31 December 2022		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Agriculture	34,803	(794)	34,009
Trade and services	33,043	(761)	32,282
Manufacturing	1,653	(9)	1,644
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

	31 December 2021		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Agriculture	33,761	(582)	33,179
Trade and services	28,731	(606)	28,125
Manufacturing	1,751	(61)	1,690
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

11. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Loans to customers were issued to customers under the following collaterals:

	31 December 2022		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Third party personal guarantees	45,594	(791)	44,803
Unsecured	12,951	(625)	12,326
Real estate	10,927	(148)	10,779
Movable property, including vehicles	27	-	27
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

	31 December 2021		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Third party personal guarantees	40,750	(514)	40,236
Unsecured	14,108	(536)	13,572
Real estate	9,340	(199)	9,141
Movable property, including vehicles	45	-	45
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

The Organisation has established internal policy for issuing collateralized loans. Loans are pledged with mortgage property, transport facility and personal guarantees. Requirements for collateral is determined by using loan-to-value ratio. Maximum ratio for LTV is 85%. This ratio is referred to the collateral's discounted value, which is maximum 80% of fair value of pledged collateral.

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit-impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**587**	**225**	**437**	**1,249**
New loans originated	477	168	292	**937**
Transfer to Stage 1	4	-	(4)	**-**
Transfer to Stage 2	(5)	5	-	**-**
Transfer to Stage 3	(4)	(4)	8	**-**
Repaid loans	(385)	(78)	(69)	**(532)**
Write-offs	(836)	(292)	(415)	**(1,543)**
Recoveries of previously written off	-	-	30	**30**
Net other measurement of ECL	825	288	310	**1,423**
At the end of the year	**663**	**312**	**589**	**1,564**

11. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Respective movements in the gross carrying amounts of loans to customers for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit- impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**60,503**	**2,910**	**830**	**64,243**
New loans originated	64,746	1,373	685	**66,804**
Transfer to Stage 1	5	-	(5)	**-**
Transfer to Stage 2	(361)	361	-	**-**
Transfer to Stage 3	(311)	(42)	353	**-**
Repaid loans	(57,876)	(1,501)	(420)	**(59,797)**
Write-offs	(991)	(414)	(514)	**(1,919)**
Recoveries of previously written off	-	-	91	**91**
Net other changes	47	26	4	**77**
At the end of the year	**65,762**	**2,713**	**1,024**	**69,499**

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2021 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit-impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**411**	**236**	**377**	**1,024**
New loans originated	471	109	185	**765**
Transfer to Stage 1	5	(5)	-	**-**
Transfer to Stage 2	(2)	2	-	**-**
Transfer to Stage 3	(4)	(9)	13	**-**
Repaid loans	(282)	(70)	(63)	**(415)**
Write-offs	(453)	(334)	(331)	**(1,118)**
Recoveries of previously written off	-	-	50	**50**
Net other measurement of ECL	441	296	206	**943**
At the end of the year	**587**	**225**	**437**	**1,249**

Respective movements in the gross carrying amounts of loans to customers for the year ended 31 December 2021 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit- impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**49,290**	**4,588**	**708**	**54,586**
New loans originated	70,993	686	410	**72,089**
Transfer to Stage 1	19	(19)	-	**-**
Transfer to Stage 2	(175)	175	-	**-**
Transfer to Stage 3	(190)	(12)	202	**-**
Repaid loans	(58,842)	(1,976)	(233)	**(61,051)**
Write-offs	(623)	(539)	(467)	**(1,629)**
Recoveries of previously written off	-	-	205	**205**
Net other changes	31	7	5	**43**
At the end of the year	**60,503**	**2,910**	**830**	**64,243**

11. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Analysis by credit quality of the originated loans to customers according to the agreement as at 31 December 2022 is as follows:

	31 December 2022		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Loans without individual sign of impairment	65,254	(571)	64,683
less than 30 days overdue	499	(93)	406
30 to 60 days overdue	295	(107)	188
60 to 90 days overdue	339	(130)	209
90 to 180 days overdue	664	(442)	222
Over 180 Days	282	(104)	178
Restructured*	2,166	(117)	2,049
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

Analysis by credit quality of the originated loans to customers according to the agreement as at 31 December 2021 is as follows:

	31 December 2021		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Loans without individual sign of impairment	60,226	(523)	59,703
less than 30 days overdue	279	(65)	214
30 to 60 days overdue	152	(58)	94
60 to 90 days overdue	190	(80)	110
90 to 180 days overdue	422	(283)	139
Over 180 Days	369	(144)	225
Restructured*	2,605	(96)	2,509
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

12. RIGHT-OF-USE ASSETS AND LEASE LIABILITIES

The Organisation's lease agreements, for which right of use assets are recognised, include leases to the head office and branches. The lease of the head office is obtained from different third parties. The renewal option is implied through customary business practices. Remaining lease terms are defined as up to four years. Lease payments for these spaces are fixed over the lease term and are denominated in USD and GEL. Incremental borrowing rate used by Organisation in accounting for leases are 6.90% and 13.45% annually for each lease, according to their currencies.

Right-of-use assets can be presented as follows:

	2022	2021
At the beginning of the year	**907**	**1,222**
Additions	116	28
Amortisation	(349)	(343)
At the end of the year	**674**	**907**

Lease liabilities can be presented as follows:

	2022	2021
At the beginning of the year	**1,112**	**1,538**
Additions	116	28
Interest expense	73	100
Lease payments	(455)	(490)
Foreign exchange movements	(94)	(64)
At the end of the year	**752**	**1,112**

The Organisation has no borrowings received in the current or comparable period with similar currency, maturity and terms. IBR was determined based on observable market data for a similar sector.

13. PROPERTY AND EQUIPMENT

Historical cost	Land	Buildings	Leasehold improvements	Vehicles	Office equipment	Furniture and fixtures	Total
Balance at 31 December 2020	**118**	**1,972**	**1,246**	**227**	**1,538**	**825**	**5,926**
Additions	-	-	-	-	108	23	131
Disposals	-	-	-	(23)	-	-	(23)
Balance at 31 December 2021	**118**	**1,972**	**1,246**	**204**	**1,646**	**848**	**6,034**
Additions	-	95	-	-	56	65	216
Disposals	-	-	-	(8)	-	1	(7)
Balance at 31 December 2022	**118**	**2,067**	**1,246**	**196**	**1,702**	**914**	**6,243**
Accumulated depreciation							
Balance at 31 December 2020	**-**	**(594)**	**(564)**	**(183)**	**(1,092)**	**(750)**	**(3,183)**
Depreciation	-	(156)	-	(32)	(199)	(38)	(425)
Accumulated depreciation of disposals	-	-	-	21	-	-	21
Balance at 31 December 2021	**-**	**(750)**	**(564)**	**(194)**	**(1,291)**	**(788)**	**(3,587)**
Depreciation	-	(154)	-	(4)	(187)	(40)	(384)
Accumulated depreciation of disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 December 2022	**-**	**(904)**	**(564)**	**(198)**	**(1,478)**	**(828)**	**(3,971)**
Net book value							
Balance at 31 December 2021	**118**	**1,222**	**682**	**10**	**355**	**60**	**2,447**
Balance at 31 December 2022	**118**	**1,163**	**682**	**(2)**	**224**	**86**	**2,271**

Borrowings from local banks are secured with the Organisation's land and buildings with carrying amount of GEL 957 thousand.

The Organisation uses fully depreciated assets, with gross carrying amount of GEL 2,624 thousand.

14. BORROWINGS

	31 December 2022	31 December 2021
Originated borrowings	58,675	64,656
Accrued interest	701	801
	59,376	**65,457**

Breakdown of borrowings by current and non-current portions can be presented as follows:

	31 December 2022	31 December 2021
Current borrowings:		
Unsecured borrowings from financial institutions	29,901	22,023
Secured borrowings from financial institutions	-	6,007
Non-current borrowings:		
Unsecured borrowings from financial institutions	29,475	37,427
Total borrowings	**59,376**	**65,457**

The Organisation has borrowed funds from local and international financial institutions as in National currency as well as in US Dollar. Loans from the international financial institutions are not secured. Loans from the local banks are secured with Organisation's property and equipment with carrying amount GEL 957 thousand and the loan portfolio with amount of – GEL 9,500 thousand.

Interest rates for USD borrowings were distributed from 6.2% to 11% and from 6.28% to 9% during the 2022 and 2021 years, respectively. Interest rates for borrowings in GEL were distributed from 12% to 14%.

Information about covenants imposed by the lenders is disclosed in Note 4.

Contractual maturity and currency analysis of borrowings is disclosed in Note 4.

Monetary and non-monetary changes in borrowings, which is comprised by financial activities, can be presented as follows:

	2022	2021
At 1 January	**65,457**	**55,424**
Cash flows	(4,955)	8,436
Non-cash flows:	**(1,126)**	**1,597**
Interest accruing in period	5,147	4,510
Effects of foreign exchange	(6,273)	(2,913)
At 31 December	**59,376**	**65,457**

15. FINANCIAL INSTRUMENTS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

Financial instruments at fair value through profit or loss comprise foreign currency swap contracts. Swaps are contractual agreements between two parties to exchange streams of payments over time based on specified notional amounts at a specified date and exchange rate.

The undiscounted contractual amounts outstanding as at 31 December 2022 and 2021 with maximum one month remaining maturity, were GEL44,799 and GEL41,399 respectively. The resultant unrealised gains and losses on these unmatured contracts are recognized in profit or loss and in financial instruments at fair value through profit or loss, as appropriate.

Comparative information is reclassified to conform to the presentation of 2022. The Organisation has reclassified Financial assets of GEL14 from Other assets to Financial assets at fair value through profit or loss. The management believes that such classification reflect more accurate disclosure of economic substance of the transaction.

16. SHARE CAPITAL

	31 December 2022			31 December 2021		
Shareholder	Percentage of total shares	*Number of shares	Nominal value	Percentage of total shares	*Number of shares	Nominal value
Shengelia Besik	30.7%	57,500	1,150	30.7%	57,500	1,150
Dolidze Vakhtang	20%	37,500	750	20%	37,500	750
Tskhadaia Eliso	9.3%	17,500	350	9.3%	17,500	350
Dzneladze Vasil	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
Petra Dina Taams	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
Other*	17.5%	32,750	655	17.5%	32,750	655
JSC Lazika Capital (Trasury shares)	11.9%	22,250	445	11.9%	22,250	445
	100.0%	**187,500**	**3,750**	**100.0%**	**187,500**	**3,750**

* Other shareholders do not own more than 5% of shares individually.

	31 December 2022		31 December 2021	
Shares in issue with nominal value of GEL 20 each	***Number of shares**	**Value of shares**	***Number of shares**	**Value of shares**
Ordinary shares owned by all shareholders	187,500	3,750	187,500	3,750
Less: treasury shares	(22,250)	(445)	(22,250)	(445)
Total number and value of share capital	**165,250**	**3,305**	**165,250**	**3,305**

*Number of shares is shown in exact amount (not rounded by 1,000)

17. COMMITMENTS AND CONTINGENCIES

LITIGATION

In the ordinary course of business, organisations are usually subject to legal actions and complaints.

Legal proceedings against Organisation's customers unable to repay loans

Following the Organisation's customer's failure to meet loan repayment obligations the Organisation is involved in legal disputes against such customers. The highest possible outcome from such legal disputes is the amount of loans receivable from such customers (including accrued interest and other charges).

As it is not certain that all the customers will meet the repayment obligations, the Organisation recognises provision for impairment for such loans, as disclosed in Note 11.

COMPLIANCE WITH COVENANTS

The Organisation is subject to certain covenants related primarily to its borrowings. Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Organisation including growth in the cost of borrowings and declaration of default.

The Organisation was not in a breach of any covenant as at 31 December 2022.

MANAGEMENT REPORT

In accordance with the Law on accounting, reporting and auditing (article 7) the Organisation has an obligation to prepare and submit Management Report to the State Regulatory Authority, together with Independent Auditors' Report no later than 1 October of the year following the reporting period. The Organisation has not prepared Management Report at the date of issue of the financial statements.

18. TRANSACTIONS WITH RELATED PARTIES

Related parties or transactions with related parties, as defined by IAS 24 "Related party disclosures", could be one or more of the following:

a) Parties that directly, or indirectly through one or more intermediaries: control, or are controlled by, or are under common control with, the Organisation (this includes parents, subsidiaries and fellow subsidiaries); have an interest in the Organisation that gives then significant influence over the Organisation; and that have joint control over the Organisation;

b) Members of key management personnel of the Organisation or its parent;

c) Close members of the family of any individuals referred to in (a) or (b);

d) Parties that are entities controlled, jointly controlled or significantly influenced by, or for which significant voting power in such entity resides with, directly or indirectly, any individual referred to in (c) or (b);

In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, and not merely the legal form. Details of transactions between the Organisation and other related parties are disclosed below.

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2022:

Financial statement caption	Shareholders	Key management personnel	Other related parties
Salaries and other employee benefits	(358)	(282)	(10)

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2021:

Financial statement caption	Shareholders	Key management personnel	Other related parties
Salaries and other employee benefits	(380)	(286)	(10)

19. EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

There have been no events after the reporting date that needs to be disclosed in the financial statements.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

FINANCIAL INSTRUMENTS

INITIAL RECOGNITION

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Organisation's financial position when the Organisation becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

When financial instruments are recognised initially, they are measured at fair value, adjusted, in the case of instruments not at fair value through profit or loss, for directly attributable fees and costs.

If the transaction price differs from fair value at initial recognition, the Organisation accounts for such difference as follows:

- if the fair value is evidenced by a quoted price in an active market for an identical asset or liability (i.e., a Level 1 input) or based on a valuation technique that uses only data from observable markets, the Organisation recognises the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price as a gain or loss;

- in all other cases, the initial measurement of the financial instrument is adjusted to defer the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price. After initial recognition, the Organisation recognises that deferred difference as a gain or loss only when the inputs become observable, or when the instrument is derecognised.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL ASSETS

Classification and subsequent measurement

On initial recognition, a financial asset is classified into one of the following measurement categories: amortised cost; fair value through other comprehensive income (FVOCI); or fair value through profit or loss (FVTPL).

FINANCIAL ASSETS AT AMORTISED COST

Financial asset at amortised cost is the most relevant measurement category to the Organization. The Organization measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- The asset is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest ("SPPI") on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH OTHER COMPREHENSIVE INCOME

A financial asset is measured at fair value through other comprehensive income if it meets both of the following conditions and is not designated as at fair value through profit or loss:

- The asset is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

All financial assets not classified as measured at amortised cost or FVOCI as described above are measured at FVTPL. This includes all derivative financial assets.

The Organisation's all financial assets are measured at amortised cost, except Derivative financial assets.

BUSINESS MODEL ASSESSMENT

There are three business models available under IFRS 9:

- Hold to collect: It is intended to hold the asset to maturity to earn interest, collecting repayments of principal and interest form the counterparty.
- Hold to collect and sell: this model is similar to the hold to collect model, except that the entity may elect to sell some or all of the assets before maturity as circumstances change or to hold the assets for liquidity purposes.
- Other: all those models that do not meet the 'hold to collect' or 'hold to collect and sell' qualifying criteria.

The assessment of business model requires judgment based on facts and circumstances at the date of the assessment. The business model is not assessed on an instrument-by-instrument basis, but at a higher level of aggregated portfolios per instrument type and is based on observable factors.

The Organisation has considered quantitative factors and qualitative factors such as how the performance of the business model and the financial assets held within that business model are evaluated and reported to the key management personnel; the risks that affect the performance of the business model and, in particular, the way those risks are managed; and how managers of the business are compensated.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Financial assets that are held for trading or are managed and whose performance is evaluated on a fair value basis are measured at FVTPL, because they are neither held to collect contractual cash flows nor held both to collect contractual cash flows and to sell financial assets.

SOLELY PAYMENTS OF PRINCIPAL AND INTEREST (SPPI)

If a financial asset is held in either to a Hold to Collect or a Hold to Collect and Sell business model, then assessment to determine whether contractual cash flows are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding at initial recognition is required to determine the classification. The SPPI test is performed on an individual instrument basis.

Contractual cash flows, that represent solely payments of principal and Interest on the principal amount outstanding, are consistent with basic lending arrangement. Interest is consideration for the time value of money and the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time. It can also include consideration for other basic lending risks (e.g. liquidity risk) and costs (e.g. administrative costs) associated with holding the financial asset for a particular period of time, and a profit margin that is consistent with a basic lending arrangement.

In assessing whether the contractual cash flows are SPPI, the Organisation considers whether the contractual terms of the financial asset contain a term that could change the timing or amount of contractual cash flows arising over the life of the instrument which could affect whether the instrument is considered to meet the SPPI test.

If the SPPI test is failed, such financial assets are measured at FVTPL with interest earned recognised in other interest income.

DERECOGNITION OF FINANCIAL ASSETS

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Organisation's statement of financial position) when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired, Or
- The Organisation has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Organisation has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Organisation has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

IMPAIRMENT OF FINANCIAL ASSETS

Changes to the impairment estimation

IFRS 9 requires the Organisation to record ECL on all of its debt financial assets at amortised cost or FVOCI. The allowance is based on the ECL associated with the probability of default in the next 12 months unless there has been a significant increase in credit risk since origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. If the financial asset meets the definition of purchased or originated credit impaired, the allowance is based on the change in the lifetime ECL.

Under IFRS 9, the Organisation first evaluates individually whether objective evidence of impairment exists for loans that are individually significant. It then collectively assesses loans that are not individually significant and loans which are significant but for which there is no objective evidence of impairment available under the individual assessment.

Collectively assessed loans are grouped on the basis of shared credit risk characteristics, collateral type and industry.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Three stage approach

IFRS 9 introduces a three-stage approach to impairment for Financial Instruments that are performing at the date of origination or purchase. This approach is summarised as follows:

Stage 1: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to 12-month expected credit losses. This represents the portion of lifetime expected credit losses from default events that are expected within 12 months of the reporting date, assuming that credit risk has not increased significantly after initial recognition. For those financial assets with a remaining maturity of less than 12 months, a PD is used that corresponds to the remaining maturity.

Stage 2: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses for those Financial Instruments which are considered to have experienced a significant increase in credit risk since initial recognition. This requires the computation of ECL based on lifetime probability of default that represents the probability of default occurring over the remaining lifetime of the Financial Instrument. Allowance for credit losses are higher in this stage because of an increase in credit risk and the impact of a longer time horizon being considered compared to 12 months in Stage 1. Financial Instruments in stage 2 are not yet deemed to be credit-impaired.

Stage 3: If the Financial Instrument is credit-impaired, it is then moved to stage 3. The Organisation recognizes a loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses, reflecting a Probability of Default (PD) of 100 % for those Financial Instruments that are credit-impaired.

Definition of default

The Organisation recognizes default in the following cases:

- Arrears including restructured loans >90 days
- Decease of a client
- Force majeure, when a client becomes insolvent due to external factors beyond the control

The definition of default is in line with relevant regulations taking into account the 90 days past due cap presumption IFRS 9.

The loans for which the Organisation recognizes default are credit-impaired loans.

Significant increase in credit risk

When determining whether the risk of default on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Organisation considers reasonable and supportable information that is relevant and available without undue cost or effort. This includes both quantitative and qualitative information and analysis, based on the Organisation's historical experience and expert credit assessment and including forward-looking information.

The quantitative information is a primary indicator of significant increase in credit risk and is based on the change in lifetime PD by comparing:

- the remaining lifetime PD at the reporting date; with
- the remaining lifetime PD for this point in time that was estimated based on facts and circumstances at the time of initial recognition of the exposure.

As a backstop, the Organisation considers that a significant increase in credit risk occurs no later than when an asset is more than 30 days past due.

The Organisation monitors the effectiveness of the criteria used to identify significant increases in credit risk by regular reviews to confirm that:

- The criteria are capable of identifying significant increases in credit risk before an exposure is in default;
- The criteria do not align with the point in time when an asset becomes 30 days past due; and
- There is no unwarranted volatility in loss allowance from transfers between 12-months PD (probability of default) and lifetime PD.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Forward-looking information

Under IFRS 9, the allowance for credit losses is based on reasonable and supportable forward-looking information obtainable without undue cost or effort, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions.

The Organisation incorporates forward-looking information into both its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL.

The Organisation has identified and documented the key drivers of credit risk and credit losses for the portfolio using an analysis of historical data, has assessed impact of macro-economic variables on probability of default and recovery rate. The following macro-economic variables were analysed:

- Real growth rate of GDP of Georgia;
- Inflation rate;
- Monetary policy interest rate.

Measurement of ECL

The key inputs into the measurement of ECL are the term structure of the following variables:

- Probability of default (PD);
- Loss given default (LGD);
- Exposure at default (EAD).

These parameters are generally derived from internally developed statistical models and other historical data. They are adjusted to reflect forward-looking information as described above.

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models.

If a counterparty or exposure migrates between ratings classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates.

PDs are calculated based on five-year average and then 1-year and lifetime PDs are derived by extrapolating using migration matrices.

Exposure at default (EAD)

Exposure of default (EAD): The EAD represents an estimate of the exposure to credit risk at the time of a potential default occurring during the life of a financial asset. It represents the cash flows outstanding at the time of default, considering expected repayments, interest payments and accruals discounted at the EIR.

Loss given default (LGD)

LGD is defined as the likely loss in case of a counterparty default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation classifies its financial liabilities into one of two categories, depending on the purpose for which the liability was acquired. On 1 January 2018 (the date of initial application of IFRS 9), the Organisation has classified all financial as liabilities within "Other financial liabilities" category. Other financial liabilities include the following items: borrowings and other short-term monetary liabilities.

Other financial liabilities are initially recognised at fair value net of any transaction costs directly attributable to the issue of the instrument. Such interest-bearing liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method, which ensures that any interest expense over the period to repayment is at a constant rate on the balance of the liability carried in the statement of financial position. For the purposes of each financial liability, interest expense includes initial transaction costs and any premium payable on redemption, as well as any interest or coupon payable while the liability is outstanding.

DERECOGNITION OF FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation derecognises financial liabilities when, and only when, the Organisation's obligations are discharged, cancelled or they expire. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying amount of the financial liability derecognised and the consideration paid and payable is recognised in profit and loss.

OFFSETTING

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

FAIR VALUE MEASUREMENT

IFRS 13 requires certain disclosures which require the classification of financial assets and financial liabilities measured at fair value using a fair value hierarchy that reflects the significance of the inputs used in making the fair value measurement. The fair value hierarchy has the following levels:

- Level 1 — Quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- Level 2 — Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable; and
- Level 3 — Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

The level in the fair value hierarchy within which the financial asset or financial liability is categorised is determined on the basis of the lowest level input that is significant to the fair value measurement. Financial assets and financial liabilities are classified in their entirety into only one of the three levels.

Derivative Financial instruments measured at fair value by the level 2 in the fair value hierarchy are presented in Note 15.

FOREIGN CURRENCY TRANSLATION

Items included in the financial statements are measured using the currency of the primary economic environment in which The Organisation operates ('the functional currency'). Financial statements are presented in thousands of Georgian Lari (GEL), which is The Organisation's functional and presentation currency.

Monetary assets and liabilities are translated into The Organisation's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia.

Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into Organisation's functional currency at year-end official exchange rates are recognised in the statement of comprehensive income.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items, including equity investments. Effects of exchange rate changes on the fair value of equity securities are recorded as part of the fair value gain or loss.

Table below presents the closing exchange rates by the National Bank of Georgia as at 31 December 2022 and 2021:

	USD / GEL	EUR / GEL
Exchange rate as at 31 December 2022	2.7020	2.8844
Exchange rate as at 31 December 2021	3.0976	3.5040

CASH AND CASH EQUIVALENTS

Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include cash on hand, and all bank placements or receivables with original maturities of less than three months. Funds restricted for a period of more than three months on origination are excluded from cash and cash equivalents.

LOANS TO CUSTOMERS AND OTHER RECEIVABLES

Loans to customers and other receivables included in other assets in the statement of financial position are non-derivative financial assets measured at amortised cost. Loans to customers and other receivables are initially measured at fair value and subsequently at their amortised cost using the effective interest method.

Interest Income Recognition

For Financial Instruments in Stage 1 and Stage 2, the Organisation calculates interest income by applying the Effective Interest Rate (EIR) to the gross carrying amount. Interest income for financial assets in Stage 3 is calculated by applying the EIR to the amortised cost (i.e. the gross carrying amount less credit loss allowance). For Financial Instruments classified as purchased or originated credit-impaired only, interest income is calculated by applying a credit adjusted EIR to the amortised cost of these purchased or originated credit-impaired assets.

DERIVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS

Derivative financial instruments included in financial assets at fair value through profit or loss or loss in the statement of financial position comprise foreign currency forward contracts and currency swaps.

Derivatives are initially recognised at fair value on the date on which a derivative contract is entered into and are subsequently re-measured at fair value. All derivatives are carried as financial assets when their fair value is positive and as financial liabilities when their fair value is negative.

Changes in the fair value of derivatives are recognised immediately in profit or loss.

PROPERTY, EQUIPMENT AND INTANGIBLE ASSETS

Property, equipment and intangible assets are carried at historical cost less accumulated depreciation (amortisation) and recognized impairment loss, if any. Depreciation (amortisation) is charged on the carrying value of property, equipment and intangible assets and is designed to write off assets over their useful economic lives. Depreciation (amortisation) is calculated on a straight-line basis at the following useful lives:

Historical cost	Useful life (years)
Buildings	30-50
Leasehold improvements	Lease contract term
Vehicles	5
Office equipment	3-5
Furniture and fixtures	3-5
Accounting and other software	5

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

The carrying amounts of property and equipment are reviewed at each reporting date to assess whether they are recorded in excess of their recoverable amounts. The recoverable amount is the higher of fair value less costs to sell and value in use. The intangible assets with definite useful lives are amortised on a straight-line basis over expected useful lives.

BORROWINGS

Borrowings are initially recognised at fair value. Subsequently they are stated at amortised cost and any difference between net proceeds and the redemption value is recognised in the statement of comprehensive income over the period of the borrowings, using the effective interest method.

SHARE CAPITAL

Ordinary shares with discretionary dividends are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares or options are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

DIVIDENDS

Dividends are recorded in equity in the period in which they are declared. Any dividends declared after the end of the reporting period and before the financial statements are authorised for issue, are disclosed in the subsequent events note.

TAXATION

The tax expense for the year comprises current and deferred tax. Tax is recognized in the statement of comprehensive income, except to the extent that it relates to items recognized in other comprehensive income or directly in equity. In this case the tax is also recognized in other comprehensive income or directly in equity, respectively.

The current income tax charge is calculated on the basis of the tax laws enacted or substantively enacted at the balance sheet date in Georgia and generates taxable income. Management periodically evaluates positions taken in tax returns with respect to situations in which applicable tax regulation is subject to interpretation. It establishes provisions where appropriate on the basis of amounts expected to be paid to the tax authorities.

Deferred income tax is recognized, using the liability method, on temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts in the financial statements. However, the deferred income tax is not accounted for if it arises from initial recognition of an asset or liability in a transaction other than a business combination that at the time of the transaction affects neither accounting nor taxable profit and loss. Deferred income tax is determined using tax rate (and laws) that has been enacted or substantially enacted by the balance sheet date and is expected to apply when the related deferred income tax asset is realised or the deferred income tax liability is settled.

Deferred income tax assets are recognized only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized. Deferred income tax assets and liabilities are offset when there is a legally enforceable right to offset current tax assets against current tax liabilities and when the deferred income taxes assets and liabilities relate to income taxes levied by the same taxation authority on either the taxable entity where there is an intention to settle the balances on a net basis.

SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

Wages, salaries, bonuses, and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of The Organisation.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

LEASES

The Organisation as lessee

Identifying the lease

A contract is, or contains, a lease when it conveys the right to use an underlying asset for a period of time, in exchange for consideration. At inception of a contract, the Organisation assesses whether it meets the two following cumulative conditions to be qualified as a lease:

- its execution involves the use of an identified asset, and
- it conveys the right to direct the use of that identified asset.

Initial recognition

All leases are accounted for by recognising a right-of-use asset and a lease liability except for:

- Leases of low value assets; and
- Leases with a duration of 12 months or less.

Leases are recognised on the Organisation's balance sheet as follows:

- An asset representing the right to use the underlying asset over the lease term;
- A liability for the obligation to pay the lease payments.

Lease liabilities are measured at the present value of the contractual payments due to the lessor over the lease term, with the discount rate determined by reference to the rate inherent in the lease unless this is not readily determinable, in which case the Organisation's incremental borrowing rate on commencement of the lease is used. Variable lease payments are only included in the measurement of the lease liability if they depend on an index or rate. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the variable element will remain unchanged throughout the lease term. Other variable lease payments are expensed in the period to which they relate.

On initial recognition, the carrying value of the lease liability also includes:

- amounts expected to be payable under any residual value guarantee;
- the exercise price of any purchase option granted in favour of the Organisation if it is reasonably certain to assess that option;
- any penalties payable for terminating the lease, if the term of the lease has been estimated on the basis of termination option being exercised.

At the commencement date, the Organisation measures the right-of-use asset at cost. The cost of the right-of-use asset is comprised:

- The amount of the initial measurement of the lease liability;
- lease payments made at or before commencement of the lease;
- initial direct costs incurred; and
- the amount of any provision recognised where the Organisation is contractually required to dismantle, remove or restore the leased asset (typically leasehold dilapidations).

Subsequent measurement

Subsequent to initial measurement lease liabilities increase as a result of interest charged at a constant rate on the balance outstanding and are reduced for lease payments made. Right-of-use assets are amortised on a straight-line basis over the remaining term of the lease or over the remaining economic life of the asset if, rarely, this is judged to be shorter than the lease term.

When the Organisation revises its estimate of the term of any lease (because, for example, it re-assesses the probability of a lessee extension or termination option being exercised), it adjusts the carrying amount of the lease liability to reflect the payments to make over the revised term, which are discounted at the revised discount rate.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

The carrying value of lease liabilities is similarly revised when the variable element of future lease payments dependent on a rate or index is revised, except the discount rate remains unchanged. In both cases an equivalent adjustment is made to the carrying value of the right-of-use asset, with the revised carrying amount being amortised over the remaining (revised) lease term. If the carrying amount of the right-of-use asset is adjusted to zero, any further reduction is recognised in profit or loss.

When the Organisation renegotiates the contractual terms of a lease with the lessor, the accounting depends on the nature of the modification:

- if the renegotiation results in one or more additional assets being leased for an amount commensurate with the standalone price for the additional rights-of-use obtained, the modification is accounted for as a separate lease in accordance with the above policy;
- in all other cases where the renegotiated increases the scope of the lease (whether that is an extension to the lease term, or one or more additional assets being leased), the lease liability is remeasured using the discount rate applicable on the modification date, with the right-of-use asset being adjusted by the same amount;
- if the renegotiation results in a decrease in the scope of the lease, both the carrying amount of the lease liability and right-of-use asset are reduced by the same proportion to reflect the partial of full termination of the lease with any difference recognised in profit or loss. The lease liability is then further adjusted to ensure its carrying amount reflects the amount of the renegotiated payments over the renegotiated term, with the modified lease payments discounted at the rate applicable on the modification date. The right-of-use asset is adjusted by the same amount.

The Organisation elects, by class of underlying asset, not to separate non-lease components from lease components, and instead accounts for each lease component and any associated non-lease components as a single lease component.

Determination of lease term

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised.

Management applies judgement to determine the lease term when contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

Determination of incremental borrowing rate (IBR)

IBR is the rate of interest that a lessee would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right of use asset in a similar economic environment.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

Determination of lease payments

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payment for renewal period will remain unchanged throughout the lease term.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Organisation applies the recognition exemption for short-term leases (i.e. lease with a lease term of 12 months or less from the commencement date) and leases of low-value assets. Associated lease payments are recognised as an expense in the income statement on a straight-line basis over the lease term.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

PROVISIONS

Provisions are recognized when the Organisation has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that the Organisation will be required to settle the obligation, and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation.

The amount recognized as a provision is the best estimate of the consideration required to settle the present obligation at the end of the reporting period, taking into account the risks and uncertainties surrounding the obligation. When a provision is measured using the cash flows estimated to settle the present obligation, its carrying amount is the present value of those cash flows (where the effect of the time value of money is material).

EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

Events after the reporting period and events before the date of financial statements authorisation for issue that provide additional information about the Organisation's financial statements are reported in the financial statements. Post-balance sheet events that do not affect the financial position of the Organisation at the balance sheet date are disclosed in the notes to the financial statements when material.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION
LAZIKA CAPITAL

FINANCIAL STATEMENTS

Together with Independent Auditors' Report

For the year ended 31 December 2022

CONTENTS:

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT 3

FINANCIAL STATEMENTS

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME 5

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION 6

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY 7

STATEMENTS OF CASH FLOWS 8

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

1. General information 9
2. Basis of preparation 9
3. Critical accounting estimates and judgements 12
4. Financial instruments - risk management 13
5. Net interest income 24
6. Penalties and fines including other income 24
7. Salaries and other employee benefits 24
8. Other operating expenses 24
9. Taxation 25
10. Cash and cash equivalents 26
11. Loans to customers 26
12. Right-of-use assets and lease liabilities 30
13. Property and equipment 31
14. Borrowings 32
15. Financial instruments at fair value through profit or loss 32
16. Share capital 33
17. Commitments and Contingencies 33
18. Transactions with related parties 34
19. Events after the reporting period 34
20. Summary of significant accounting policies 34

BDO

Tel: +995 32 254 58 45
bdo@bdo.ge
www.bdo.ge

2 Tarkhnishvili Street
Vere Business Center
0179 Tbilisi, Georgia

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Owners and Management of JSC MFO LAZIKA CAPITAL

Opinion

We have audited the financial statements of **JSC MFO LAZIKA CAPITAL**, (hereinafter - the Organisation) which comprise the statement of financial position as at 31 December 2022, and the statements of comprehensive income, changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Organisation as at 31 December 2022, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Georgia, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

BDO Audit LLC, a Georgian limited liability company (ID 205145403), is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

The engagement partner responsible for the audit resulting in this independent auditor's report is:

Ivane Zhuzhunashvili (Registration # SARAS-A-720718)

For and on behalf of BDO Audit LLC

Tbilisi, Georgia

11 May 2023

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Note	2022	2021
Interest income	5	16,774	15,753
Interest expense	5	(5,220)	(4,610)
Net interest income before impairment		**11,554**	**11,143**
Loan impairment charge	11	(688)	(576)
Net interest income		**10,866**	**10,567**
Fee and commission income		432	453
Penalties and fines including other income	6	661	830
Fair value change of swap contracts	15	(9,868)	(6,191)
Salaries and other employee benefits	7	(4,563)	(4,751)
Other operating expenses	8	(1,388)	(1,243)
Depreciation and amortization		(919)	(931)
Net gain on foreign exchange operations		5,522	2,254
Profit before income tax		**743**	**988**
Income tax expense	9	(320)	61
Total comprehensive income for the year		**423**	**1,049**

The financial statements for the year ended 31 December 2022 were approved on behalf of the management on 11 May 2023 by:

General Director _____ Besik Shengelia

Financial Director _____ Irakli Kurashvili

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Note	2022	2021
Interest income	5	16,774	15,753
Interest expense	5	(5,220)	(4,610)
Net interest income before impairment		**11,554**	**11,143**
Loan impairment charge	11	(688)	(576)
Net interest income		**10,866**	**10,567**
Fee and commission income		432	453
Penalties and fines including other income	6	661	830
Fair value change of swap contracts	15	(9,868)	(6,191)
Salaries and other employee benefits	7	(4,563)	(4,751)
Other operating expenses	8	(1,388)	(1,243)
Depreciation and amortization		(919)	(931)
Net gain on foreign exchange operations		5,522	2,254
Profit before income tax		**743**	**988**
Income tax expense	9	(320)	61
Total comprehensive income for the year		**423**	**1,049**

The financial statements for the year ended 31 December 2022 were approved on behalf of the management on 11 May 2023 by:

General Director _____ Besik Shengelia

Financial Director _____ Irakli Kurashvili

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

As at 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Note	31 December 2022	31 December 2021
Assets			
Cash and cash equivalents	10	2,071	13,048
Loans to customers	11	67,935	62,994
Financial assets at fair value through profit or loss	15	259	14
Other assets		511	193
Intangible assets		30	185
Right-of-use assets	12	674	907
Property and equipment	13	2,271	2,447
Deferred income tax asset	9	-	148
Total assets		**73,751**	**79,936**
Liabilities			
Borrowings	14	59,376	65,457
Financial liabilities at fair value through profit or loss	15	21	239
Lease liabilities	12	752	1,112
Other liabilities		38	77
Deferred income tax liability	9	90	-
Total liabilities		**60,277**	**66,885**
Equity			
Share capital	16	3,750	3,750
Treasury shares	16	(445)	(445)
Share premium	16	2,537	2,537
Retained earnings		7,632	7,209
Total equity		**13,474**	**13,051**
Total liabilities and equity		**73,751**	**79,936**

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	Share capital	Treasury Shares	Shares	Retained Earnings	Total
At 31 December 2020	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**6,160**	**12,000**
Comprehensive income for the year	-	-	-	1,049	**1,049**
At 31 December 2021	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**7,209**	**13,051**
Comprehensive income for the year	-	-	-	423	**423**
At 31 December 2022	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**7,632**	**13,474**

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

JSC MICROFINANCE ORGANISATION LAZIKA CAPITAL

STATEMENTS OF CASH FLOWS

For the year ended 31 December 2022

(In thousands of Georgian Lari)

	2022	2021
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES:		
Interest received	17,499	16,038
Interest paid	(4,994)	(4,130)
Fees and commissions received	321	338
Other operating Income received	936	1,067
Cash flows from swap contracts	(10,331)	(6,202)
Salaries and other employee benefits paid	(4,760)	(4,907)
Administration and other operating expenses paid	(1,666)	(1,584)
Cash flows from operating activities before changes in operating assets	**(2,995)**	**620**
Changes in operating assets		
Payments received on loans to customers	60,760	62,055
Disbursements on loans to customers	(67,213)	(72,320)
Net cash flows from operating activities	**(9,448)**	**(9,645)**
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES:		
Acquisition of property, plant and equipment, and intangible assets	(236)	(135)
Net cash flows from investing activities	**(236)**	**(135)**
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES:		
Repayments of borrowings	(27,932)	(24,434)
Proceed from borrowings	28,042	36,992
Lease liabilities paid	(456)	(483)
Dividends paid	-	(57)
Net cash flows from financing activities	**(346)**	**12,018**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents	(947)	(761)
Net (decrease) / increase in cash and cash equivalents	**(10,977)**	**1,477**
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	13,048	11,571
Cash and cash equivalents at the end of the year	**2,071**	**13,048**

The notes on pages 9-44 form an integral part of these financial statements.

1. GENERAL INFORMATION

ORGANISATION

Microfinance Organisation Lazika Capital is a Joint Stock Company (the "Organisation") which was established on 26 December 2007. The Organisation was registered at tax department regional office in Zugdidi, Georgia with the registration number - 220411132.

The Organisation conducts its business under the Law on Microfinance Activity and is supervised by the National Bank of Georgia ("NBG").

The supreme governing body of the Organisation is the General Meeting of Shareholders. The supervision of the Organisation's operations is conducted by the Supervisory Board, members of which are appointed by the General Meeting of Shareholders. Daily management of the Organisation is carried out by the Board of Directors appointed by the Supervisory Board.

As the Organisation's principal business activity Lazika Capital provides micro and small loans (up to GEL 100,000) to customers in Georgia.

The Organisation's head office is located on 59 Gamsakhurdia Street, Zugdidi, Georgia. Also, the Organisation had 19 branches in major cities of western Georgia as at 31 December 2022.

Detailed information about the shareholders is disclosed below in Note 16. The Organisation had no ultimate controlling party as at 31 December 2022 and 2021.

2. BASIS OF PREPARATION

STATEMENT OF COMPLIANCE

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards, International Accounting Standards as issued by the International Accounting Standards Board (IASB) and Interpretations (collectively IFRSs).

The Organisation maintains its records and prepares financial statements in Georgian Lari (GEL), which is also the Organisation's functional currency. Amounts in the financial statements are rounded in thousands, unless otherwise stated. The reporting period for the Organisation is the calendar year from January 1 to December 31.

The preparation of financial statements in compliance with adopted IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise judgment in applying The Organisation's accounting policies. The areas where significant judgments and estimates have been made in preparing the financial statements and their effect are disclosed in Note 3. The principal accounting policies adopted in the preparation of the financial statements are set in the Note 20.

BASIS OF MEASUREMENT

These financial statements have been prepared under the historical cost basis except for the derivative financial instruments at fair value through profit or loss.

GOING CONCERN

These financial statements have been prepared on the assumption that the Organisation is a going concern and will continue its operations for the foreseeable future. The management believes that the going concern assumption is appropriate for the Organisation.

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

ADOPTION OF NEW OR REVISED STANDARDS AND INTERPRETATIONS

A) NEW STANDARDS, INTERPRETATIONS AND AMENDMENTS EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2022

Annual Improvements to IFRS: 2018-2020 Cycle. In May 2020, the IASB issued minor amendments to IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards, IFRS 9 Financial Instruments, IAS 41 Agriculture and the Illustrative Examples accompanying IFRS 16 Leases.

Conceptual Framework for Financial Reporting (Amendments to IFRS 3). In May 2020, the IASB issued amendments to IFRS 3, which update a reference to the Conceptual Framework for Financial Reporting without changing the accounting requirements for business combinations. The amendments introduce an exception to the general recognition requirement for liabilities and contingent liabilities acquired in a business combination that is within the scope of IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets and IFRIC 12 Service Concession arrangements.

IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets (Amendment - Onerous Contracts - Cost of Fulfilling a Contract). In May 2020, the IASB issued amendments to IAS 37, added paragraph 68A to specify which costs an entity includes in determining the cost of fulfilling a contract for the purposes of assess whether the contract is onerous. These amendments are expected to result in more contracts being accounted for as onerous contracts

IAS 16 Property, Plant and Equipment (Amendment - Proceeds before Intended Use). In May 2020, the IASB issued amendments to IAS 16, which prohibit a company from deducting amounts received from selling items produced while the company is preparing the asset for its intended use from the cost of property, plant and equipment. Instead, a company will recognise such sales proceeds and any related costs in profit or loss rather than offset against the cost of the property.

The Organization is currently assessing the impact of these new accounting standards and amendments.

b) *New standards, interpretations and amendments not yet effective*

STANDARDS AND AMENDMENTS MANDATORILY EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2023

IFRS 17 Insurance Contracts. IFRS 17 introduces an internationally consistent approach to the accounting for insurance contracts. Prior to IFRS 17, significant diversity has existed worldwide relating to the accounting for and disclosure of insurance contracts, with IFRS 4 permitting many previous (non-IFRS) accounting approaches to continue to be followed. IFRS 17 will result in significant changes for many insurers, requiring adjustments to existing systems and processes.

The new standard takes the view that insurance contracts combine features of a financial instrument and a service contract, and that many generate cash flows that vary substantially over time. It therefore takes the approach of:

- Combining current measurement of future cash flows with recognising profit over the period that services are provided under the contract
- Presenting insurance service results (including insurance revenue) separately from insurance finance income or expenses, and
- Requiring an entity to make an accounting policy choice for each portfolio whether to recognise all insurance finance income or expenses for the reporting period in profit or loss, or to recognise some in other comprehensive income.

Subsequent to the issue of IFRS 17, amendments to the standard and deferral of effective dates have been made.

Disclosure of Accounting Policies (Amendment to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2). In February 2021, the IASB issued amendments to IAS 1, which change the disclosure requirements with respect to accounting policies from 'significant accounting policies' to 'material accounting policy information'. The amendments provide guidance on when accounting policy information is likely to be considered material. The amendments to IAS 1 are effective for annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023, with earlier application permitted. As IFRS Practice Statements are non-mandatory guidance, no mandatory effective date has been specified for the amendments to IFRS Practice Statement 2.

2. BASIS OF PREPARATION (CONTINUED)

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction (Amendments to IAS 12). In May 2021, the IASB issued amendments to IAS 12, which clarify whether the initial recognition exemption applies to certain transactions that result in both an asset and a liability being recognised simultaneously (e.g. a lease in the scope of IFRS 16). The amendments introduce an additional criterion for the initial recognition exemption under IAS 12.15, whereby the exemption does not apply to the initial recognition of an asset or liability which at the time of the transaction, gives rise to equal taxable and deductible temporary differences.

STANDARDS AND AMENDMENTS MANDATORILY EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2024

Lease Liability in a Sale and Leaseback (Amendment to IFRS 16). The IFRS Interpretations Committee issued an agenda decision in June 2020 - Sale and leaseback with Variable Payments. This matter was referred to the IASB for standard setting for some aspects. The IASB issued the final amendments in September 2022.

The Amendments provide a requirement for the seller-lessee to determine 'lease payments' or 'revised lease payments' in a way that the seller-lessee would not recognise any amount of the gain or loss that relates to the right of use retained by the seller-lessee.

IAS 1 Presentation of Financial Statements (Amendment - Classification of Liabilities as Current or Non-Current, Non-current Liabilities with Covenants). The IASB issued amendments to IAS 1 - Classification of Liabilities as Current or Non-current in January 2020, which have been further amended partially by amendments Non-current Liabilities with Covenants issued in October 2022.

The amendments require that an entity's right to defer settlement of a liability for at least twelve months after the reporting period must have substance and must exist at the end of the reporting period. Classification of a liability is unaffected by the likelihood that the entity will exercise its right to defer settlement for at least twelve months after the reporting period.

If an entity's right to defer is subject to the entity complying with specified conditions, such conditions affect whether that right exists at the end of the reporting period, if the entity is required to comply with the condition on or before the end of the reporting period and not if the entity is required to comply with the conditions after the reporting period. The amendments also provide clarification on the meaning of 'settlement' for the purpose of classifying a liability as current or non-current

As a result of the COVID-19 pandemic, the Board deferred the effective date of the amendments by one year to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2024.

The Organization does not think these changes will have material effect on the Organization financial statements.

3. CRITICAL ACCOUNTING ESTIMATES AND JUDGEMENTS

The Organisation makes certain estimates and assumptions regarding the future. Estimates and judgments are continually evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual experience may deviate from these estimates and assumptions. The estimates and assumptions that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are discussed below.

MEASUREMENT OF EXPECTED CREDIT LOSSES

The following are key estimations that the management have used in the process of applying the Organisation's accounting policies and that have the most significant effect on the loss allowances for expected credit losses:

- Probability of default: PD constitutes a key input in measuring ECL. PD is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon, the calculation of which includes historical data, assumptions and expectations of future conditions.
- Loss Given Default: LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, taking into account cash flows from collateral.
- Establishing forward-looking scenarios: When measuring ECL the Organisation uses reasonable and supportable forward-looking information, which is based on assumptions for the future movement of different economic drivers and how these drivers will affect each other.

LEASE TERM, INCREMENTAL BORROWING RATE (IBR) AND LEASE PAYMENTS

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised. Management applies judgement to determine the lease term when lease contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payments for renewal periods equal to the contractual amount and will remain unchanged throughout the lease term.

INCOME TAXES

During the ordinary course of business, there are many transactions and calculations for which the ultimate tax determination is uncertain. As a result, the Organisation recognizes tax liabilities based on estimates of whether additional taxes and interest will be due. These tax liabilities are recognized when, despite the Organisation's belief that its tax return positions are supportable, the Organisation believes that certain positions are likely to be challenged and may not be fully sustained upon review by tax authorities. As a result, the Organisation minimizes the risks related to this fact. The Organisation believes that its accruals for tax liabilities are adequate for all open audit years based on its assessment of many factors including past experience and interpretations of tax law. This assessment relies on estimates and assumptions and may involve a series of complex judgments about future events.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT

As a financial institution, the Organisation is exposed to risks that arise from its use of financial instruments. This note describes the Organisation's objectives, policies and processes for managing those risks and the methods used to measure them. Further quantitative information in respect of these risks is presented throughout these financial statements.

Financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

GENERAL OBJECTIVES, POLICIES AND PROCESSES

The management has overall responsibility for the determination of the Organisation's risk management objectives and policies and, whilst retaining ultimate responsibility for them, it has delegated the authority for designing and operating processes that ensure the effective implementation of the objectives and policies to the organisations finance function.

The overall objective of the management is to set polices that seek to reduce risks as far as possible without unduly affecting the Organisation's competitiveness and flexibility. Further details regarding these policies are set out below. Through its operations, the Organisation is exposed to the following financial risks:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk:
  - Currency risk
  - Interest rate risk

CREDIT RISK

Credit risk is the risk of financial loss to the Organisation if a customer or counterparty to a financial instrument fails to meet its contractual obligations. Exposure to credit risk arises as a result of the lending and other transactions with counterparties giving rise to financial assets.

As the Organisation is providing micro-loans to customers as the core business activity credit risk is of crucial importance similar to any Micro Financing Organisations (MFO) risk management process. To avoid significant financial damage caused by this risk the Organisation uses various methods to identify and manage them effectively.

The Organisation has policies and procedures for the management of credit exposures, including the establishment of Credit Committees, the analytical bodies responsible for analysing the information in the loan applications, assessing and reducing the credit risks. The credit policy (in the form of a Credit Manual) is reviewed and approved by the Board of Directors.

The credit policy establishes:

- Procedures for reviewing and approving loan credit applications;
- Methodology for the credit assessment of borrowers;
- Methodology for the evaluation of collateral;
- Credit documentation requirements;
- Procedures for the ongoing monitoring of loans and other credit exposures.

The Credit Committee is authorized to make the final decision about financing or rejecting the loan applications. The loans presented to the Committee for approval are based on limits established by the credit policy.

Accuracy and correctness of information presented to the Credit Committee is the responsibility of the credit officer, who fills in the initial application after the due scrutiny of the applicant's business and its credit risks through the use of scoring models and application data verification procedures.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Eventually the Credit Committee members assess the application against the established criteria (applicant's credit history, financial condition, competitive ability, etc.).

Assessment of the applicant's creditworthiness through monitoring of its business allows timely avoidance the risk of financial loss. Monitoring is performed by credit officers who report the results to the management. Regular monitoring of loans is also performed by the Monitoring Department. For timely response to potential risks, monitoring results are presented to the top management on monthly basis. The monitoring system helps to manage credit risks and to minimize them in a timely manner.

Exposure to credit risk is also managed, in part, by obtaining collateral and personal guarantees.

Apart from individual customer analysis, the credit portfolio is assessed by the Risk Department with regard to credit concentration and market risks.

The maximum exposure to credit risk is generally reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. The maximum exposure to credit risk at the reporting dates was:

	31 December 2022	31 December 2021
Cash and cash equivalents (excluding cash on hand)	2,050	13,023
Loans to customers	67,935	62,994
Financial assets at fair value through profit or loss	259	14
Other assets	91	64
	70,335	**76,095**

The Organisation's credit exposure related to loans to customers is disclosed in Note 11.

Credit risk grades

The Organisation allocates each exposure to a credit risk grade based on a variety of data that is determined to be predictive of the risk of default and applying experienced credit judgment. Credit risk grades are defined using qualitative and quantitative factors that are indicative of risk of default. These factors vary depending on the nature of the exposure and the type of borrower.
Each exposure is allocated to the credit risk grade at initial recognition based on available information about the borrower. Exposures are subject to ongoing monitoring, which may result in an exposure being moved to a different credit risk grade.

Upon disbursement of a loan, an exposure score is assigned based on the predetermined criteria, which is later reflected in grades.

Grades upon disbursement of a loan:

A	> 295 scores
B	>= 260-295 scores
C	< 260 scores
C1	not applicable (seasonal loans, to which rating is not applied)

Grades in case of arrears:

C3	> 1-30 day arrears
D	> 31-60 day arrears
D1	> 61-90 day arrears
D2	> 91-120 day arrears
D3	> 121-180 day arrears
E	> 181 day arrears

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Grades for restructured loans:

R1 current restructuring and restructuring for 1-90 day arrears

R2 restructuring for arrears >90 days

Default grades

Default grades are represented by D2, D3, E, R2 categories.

Watch loans:

C2 category is represented by the loans, which have awarded of grades D and D1 due to past arrears but have no delinquency any more, R1 (see the rule below) and the loans, which have been transferred to grade C2 by the Risk Department in accordance with the special rules given below (scores do not apply here).

Grade changes

Any loans from C3 grade, which is no longer in arrears, move to A, B, C and C1 grades.

If loans from D and D1 grades are no longer in arrears, they move to C2 grade. In case of arrears, a loan goes back to the relevant grade.

decision and by the will of the client refinancing may be applied though disbursement of a new loan. Such loan is assigned to C2 grade right upon its disbursement.

D2, D3, E and R2 loans permanently remain in the given grades, Until the overdue balance is not fully covered.

In case of parallel loans, the following rationale applies:

- If a client has at least one delinquent loan, all of the loans of the client will fall into the grade, having the largest ECL rate out of the existing loans.
- If a client has at least one restructured loan, all the loans of the client should be included in the restructuring grade. Restructuring takes over delinquency. Therefore, if a client has 1 restructured loan and 1 - delinquent, both of them will be included in the restructuring grade.
- If a client has parallel loans with none of them being delinquent, restructured or included in C1, C2 categories, all of them should be awarded the grade, which has been assigned to the loan most recently disbursed. For instance, if a client had one loan in grade A, disbursed before and he takes another loan in another period under grade B, both loans will be included in grade B, as this is the grade of the most recently disbursed loan.
- If a client has parallel loans with none of them being delinquent or restructured and meantime, with one of them being in grade C1, C1 loan should also be awarded the grade, which has been assigned to the loan most recently disbursed (except of this loan).
- If a client has parallel loans with none of them being delinquent or restructured and meantime, with one of them being in grade C2, all the loans of the client should be awarded C2 category.

In case if increased risks are detected with respect to A, B, C and C1 loans, they may be transferred to C2 grade based on the following groups:

- Loan officer;
- Branch;
- Location (city; region);
- Client sub-sector (livestock, greenhouses, internal transportation and etc.);
- Any specific loan;
- Any specific client.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Recommendation on transfer of loans to C2 grade by the given groups is made by the Risk Department of the Organisation based on respective analysis and approval by the Executive Board. The following circumstances should serve as a basis for the recommendation:

- Expected low yield or low prices on certain agricultural crops;
- Expected financial shocks and volatility is some business sector;
- Expected high risks in a certain branch, where internal fraud has been identified.

Change of grade also occurs for refinancing of a loan; upon disbursement of a new loan, rating is calculated based on updated information.

A, B, C and C1 grade loans, which have been transferred to C2 grade, go back to their original grades if the above-mentioned risk factors no longer exist.

D and D1 go back to their original grades based on days in arrears.

Incorporation of forward-looking information

The Organisation incorporates forward-looking information into both: its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL (expected credit loss).

The Organisation has identified and documented the key drivers of credit risk and credit losses for the portfolio using an analysis of historical data, has assessed impact of macro-economic variables on probability of default and recovery rate. The following macro-economic variables were involved in the analysis:

- Real growth rate of GDP of Georgia;
- Inflation rate;
- Monetary policy interest rate;

Predicted relationships between the key indicators and default and loss rates on various portfolios of financial assets have been developed based on analysing historical data over the past 3 and 5 years, for PD and LGD purposes, respectively. Based on this analysis, the Organisation did not identify portfolio default key relationship with macro-economic variables mentioned above.

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models. If a counterparty or exposure migrates between ratings' classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates. PDs are calculated based on three-year average and then 1-year and lifetime PDs are derived by extrapolating using migration matrices.

As at December 31, 2022, 10% increase/(decrease) in average PD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 6.3% that represents GEL 97/(97) thousand.

As at December 31, 2021, 10% increase/(decrease) in average PD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 6.5% that represents GEL 81/(81) thousand.

Loss given default (LGD)

LGD is the magnitude of the likely loss if there is a default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

As at December 31, 2022, 10% increase/(decrease) in average LGD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 10% that represents GEL 156/(156) thousand.

As at December 31, 2021, 10% increase/(decrease) in average LGD per each segment results in ECL increase/(decrease) by 10% that represents GEL 125/(125) thousand.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Credit quality of loans to customers

The following tables provide information on the credit quality of loans to customers by sectors as at 31 December 2022:

Risk Ranking Agriculture loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12 month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	17,420	(145)	-	-	(145)	17,275	0.83%
B	1	10,822	(98)	-	-	(98)	10,724	0.91%
C	1	4,308	(38)	-	-	(38)	4,270	0.88%
C1	1	29	-	-	-	-	29	0.00%
C2	1	73	(1)	-	-	(1)	72	1.37%
C3	1	230	(46)	-	-	(46)	184	20.00%
D	2	172	-	(64)	-	(64)	108	37.21%
D1	2	170	-	(74)	-	(74)	96	43.53%
D2	3	81	-	-	(57)	(57)	24	70.37%
D3	3	297	-	-	(197)	(197)	100	66.33%
E	3	7	-	-	(3)	(3)	4	42.86%
R1	2	1,124	-	(31)	-	(31)	1,093	2.76%
R2	3	70	-	-	(40)	(40)	30	57.14%
		34,803	**(328)**	**(169)**	**(297)**	**(794)**	**34,009**	**2.28%**

Risk ranking Trade and services loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	15,010	(129)	-	-	(129)	14,881	0.86%
B	1	10,178	(103)	-	-	(103)	10,075	1.01%
C	1	5,658	(53)	-	-	(53)	5,605	0.94%
C1	1	41	-	-	-	-	41	0.00%
C2	1	109	(1)	-	-	(1)	108	0.92%
C3	1	263	(47)	-	-	(47)	216	17.87%
D	2	116	-	(43)	-	(43)	73	37.07%
D1	2	153	-	(55)	-	(55)	98	35.95%
D2	3	62	-	-	(45)	(45)	17	72.58%
D3	3	219	-	-	(138)	(138)	81	63.01%
E	3	275	-	-	(100)	(100)	175	36.36%
R1	2	952	1	(44)	-	(43)	909	4.52%
R2	3	7	-	-	(4)	(4)	3	57.14%
		33,043	(332)	(142)	(287)	(761)	32,282	2.30%

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Risk ranking Manufacturing loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans%
A	1	899	(1)	-	-	(1)	898	0.11%
B	1	434	(1)	-	-	(1)	433	0.23%
C	1	281	-	-	-	-	281	0.00%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	1	-	-	-	-	1	0.00%
C3	1	6	-	-	-	-	6	0.00%
D	2	5	-	-	-	-	5	0.00%
D1	2	8	-	(1)	-	(1)	7	12.50%
D2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
D3	3	6	-	-	(5)	(5)	1	83.33%
E	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
R1	2	13	(1)	-	-	(1)	12	7.69%
R2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
		1,653	(3)	(1)	(5)	(9)	1,644	0.54%

Credit quality of loans to customers

The following tables provide information on the credit quality of loans to customers by sectors as at 31 December 2021:

Risk ranking Agriculture loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	9,773	(80)	-	-	(80)	9,693	0.82%
B	1	15,182	(137)	-	-	(137)	15,045	0.90%
C	1	7,113	(66)	-	-	(66)	7,047	0.93%
C1	1	16	-	-	-	-	16	0.00%
C2	1	22	-	-	-	-	22	0.00%
C3	1	179	(42)	-	-	(42)	137	23.46%
D	2	81	-	(32)	-	(32)	49	39.51%
D1	2	104	-	(46)	-	(46)	58	44.23%
D2	3	96	-	-	(63)	(63)	33	65.63%
D3	3	127	-	-	(83)	(83)	44	65.35%
E	3	21	-	-	(10)	(10)	11	47.62%
R1	2	1,035	-	(17)	-	(17)	1,018	1.64%
R2	3	12	-	-	(6)	(6)	6	50.00%
		33,761	**(325)**	**(95)**	**(162)**	**(582)**	**33,179**	**1.72%**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

Risk ranking Trade and services loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans% *
A	1	6,872	(56)	-	-	(56)	6,816	0.81%
B	1	12,084	(113)	-	-	(113)	11,971	0.94%
C	1	7,530	(69)	-	-	(69)	7,461	0.92%
C1	1	17	-	-	-	-	17	0.00%
C2	1	28	-	-	-	-	28	0.00%
C3	1	94	(22)	-	-	(22)	72	23.40%
D	2	56	-	(25)	-	(25)	31	44.64%
D1	2	71	-	(34)	-	(34)	37	47.89%
D2	3	122	-	-	(79)	(79)	43	64.75%
D3	3	57	-	-	(38)	(38)	19	66.67%
E	3	282	-	-	(97)	(97)	185	34.40%
R1	2	1,504	-	(69)	-	(69)	1,435	4.59%
R2	3	14	-	-	(4)	(4)	10	28.57%
		28,731	**(260)**	**(128)**	**(218)**	**(606)**	**28,125**	**2.11%**

Risk ranking Manufacturing loans	Stage	Gross loans	Stage 1 12-month ECL	Stage 2 Lifetime ECL - not credit-impaired	Stage 3 Lifetime ECL - credit-impaired	Total ECL	Net loans	ECL allowance to gross loans%
A	1	431	-	-	-	-	431	0.00%
B	1	684	(1)	-	-	(1)	683	0.15%
C	1	473	(1)	-	-	(1)	472	0.21%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C3	1	5	-	-	-	-	5	0.00%
D	2	14	-	(1)	-	(1)	13	7.14%
D1	2	4	-	(1)	-	(1)	3	25.00%
D2	3	22	-	-	(11)	(11)	11	50.00%
D3	3	10	-	-	(7)	(7)	3	70.00%
E	3	67	-	-	(39)	(39)	28	58.21%
R1	2	41	-	-	-	-	41	0.00%
R2	3	-	-	-	-	-	-	-
		1,751	**(2)**	**(2)**	**(57)**	**(61)**	**1,690**	**3.48%**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

LIQUIDITY RISK

Liquidity risk refers to the availability of sufficient funds to meet loan repayments and other financial commitments associated with financial instruments as they actually fall due.

In order to manage liquidity risk, the Organisation performs regular monitoring of future expected cash flows, which is a part of assets/liabilities management process. An analysis of the liquidity and interest rate risks is presented in the following tables. The presentation below is based upon the information provided by key management personnel of the Organisation.

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2022 can be presented as follows:

	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 3 years	3 year to 5 years	Total
Borrowings	5,510	28,059	31,886	-	65,455
Lease liabilities	110	248	375	1	734
Total interest-bearing financial liabilities	5,620	28,307	32,261	1	66,189
Financial liabilities at fair value through profit or loss	21	-	-	-	21
Other liabilities	38	-	-	-	38
Total financial liabilities	5,679	28,307	32,261	1	66,248

Liquidity of financial liabilities as at 31 December 2021 can be presented as follows:

	Up to 3 months	3 months to 1 year	1 year to 3 years	3 year to 5 years	Total
Borrowings	11,137	20,616	40,737	-	**72,490**
Lease liabilities	118	352	653	136	**1,259**
Total interest-bearing financial liabilities	**11,255**	**20,968**	**41,390**	**136**	**73,749**
Financial liabilities at fair value through profit or loss	239	-	-	-	**239**
Other liabilities	77	-	-	-	**77**
Total financial liabilities	**11,571**	**20,968**	**41,390**	**136**	**74,065**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

MARKET RISK

Market risk is the risk that the fair value of a financial instrument will decrease because of changes in market factors. Market risk arises from the Organisation's use of interest bearing and foreign currency financial instruments. It is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates (currency risk) and interest rates (interest rate risk).

- **CURRENCY RISK**

Currency risk is defined as the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Organisation is exposed to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2022 is presented in the tables below:

Financial assets	GEL	USD	EUR
Cash and cash equivalents	946	1,040	85
Loans to customers	67,935	-	-
Financial assets at fair value through profit or loss	-	259	-
Other assets	91	-	-
Total financial assets	68,972	1,299	85
Financial liabilities			
Borrowings	14,349	45,027	-
Financial liabilities at fair value through profit or loss	-	21	-
Lease liabilities	236	516	-
Other liabilities	38	-	-
Total financial liabilities	14,623	45,564	-
Open balance sheet position	54,349	(44,265)	85

The Organisation's exposure to foreign currency exchange rate risk as at 31 December 2021 is presented in the tables below:

Financial assets	GEL	USD	EUR
Cash and cash equivalents	3,684	9,233	131
Loans to customers	62,994	-	-
Financial assets at fair value through profit or loss	-	14	-
Other assets	64		-
Total financial assets	**66,742**	**9,247**	**131**
Financial liabilities			
Borrowings	16,042	49,415	-
Financial liabilities at fair value through profit or loss	-	239	-
Lease liabilities	177	935	-
Other liabilities	77	-	-
Total financial liabilities	**16,296**	**50,589**	**-**
Open balance sheet position	**50,446**	**(41,342)**	**131**

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

The following table details the Organisation's sensitivity to a 20% increase and decrease in the foreign currency exchange rates against GEL and represents management's assessment of the possible change in foreign currency exchange rates. The sensitivity analysis includes only outstanding foreign currency denominated monetary items and adjusts their translation at the end of the year for a 20% change in foreign currency rates. Impact on the statement of comprehensive income and equity based on financial instrument values as at 31 December 2022 and 2021 can be presented as follows:

	(GEL / USD)		(GEL / EUR)	
Sensitivity of the fluctuation of the market exchange rates	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
20% increase	(8,849)	(8,221)	17	26
20% decrease	8,849	8,221	(17)	(26)
Effect of swap contracts:				
20% increase	8,960	8,280	-	-
20% decrease	(8,960)	(8,280)	-	-
Accumulated effect:				
20% increase	111	59	17	26
20% decrease	(111)	(59)	(17)	(26)

The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant.

- **INTEREST RATE RISK**

Interest rate risk arises from potential changes in market interest rates that can adversely affect the fair values of the financial assets and liabilities of the Organisation. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities.

The table below summarises the Organisation's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Organisation's interest-bearing financial assets and interest-bearing financial liabilities at carrying amounts as at 31 December 2022 and 2021:

	31 December 2022	31 December 2021
Total interest-bearing financial assets	69,703	74,899
Total interest-bearing financial liabilities	(59,376)	(65,457)
Net interest sensitivity gap	10,327	9,442

The information about maturities of interest-bearing financial assets and interest-bearing financial liabilities is given in liquidity risk quantitative disclosures above.

The Organisation performs analysis of interest rate risk sensitivity.

Organisation's all interest-bearing assets and liabilities are at fixed interest rates, therefore market interest rate fluctuations do not affect the Organisation's income or expenses.

4. FINANCIAL INSTRUMENTS - RISK MANAGEMENT (CONTINUED)

MANAGEMENT OF CAPITAL

The Organisation's objectives when maintaining capital are:

- To safeguard the Organisation's ability to continue as a going concern, so that it can continue to operate sufficiently; and
- To comply with the capital requirements set by NBG and borrowers.
- To provide an adequate return to shareholders.

The Organisation sets the amount of capital it requires in proportion to risk. The Organisation manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of the underlying assets.

In order to maintain or adjust the capital structure, the Organisation may adjust the amounts of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, issue new shares, or sell assets to reduce debt. According to the Organisation's policy dividend declaration occurs when entity's total comprehensive income for the year exceeds GEL1,050. In this case amount exceeding abovementioned threshold can be distributed as dividend based on shareholders' decision, but distributed dividend should not exceed 30% of periods total comprehensive income at the same time.

The Organisation is also subject to minimum capital requirements established by covenants stated in loan agreements which are given below:

Covenants imposed by the lenders	2022	2021
Un-hedged Foreign Exchange Exposure Ratio	<10%	<10%
Cost to Income Ratio	<60%	<50%
Capital adequacy ratio	>16%+0,5%	>14.5%
Negative Pledge	<25%	<25%
PAR (30) + rescheduled	<5%	<=5%
WO Ratio (Write-off)	<3%	<4%
Open Credit Exposure Ratio (OCER)	<10%	<10%
PAR (30) + rescheduled +WO (Combined ratio)	<8%	<12%
Operational Self-Sufficiency Ratio	>100%	>100%
Liquidity Ratio	>19%	>19%
Risk Coverage ratio	>50%	>50%
ROA	>0%	>=2%
Debt to Equity	<7	<5.00
Maturity Gap Ratio	>-50%	<-50%
Foreign Currency Ratio	<10%	-
Portfolio at Risk Ratio	<5%	-
Maturity matching ratio	<100%	-
(PAR90 + R + WO LTM-recovery LTM)/GLP	<12%	-

The Organisation was not in a breach of any covenant as at 31 December 2022. Possible consequences of non-compliance with covenant are disclosed in Note 17.

5. NET INTEREST INCOME

	2022	2021
Interest income is arising from:		
Loans to customers	16,734	15,501
Modification effect	-	209
Placements with banks	40	43
Total interest income	**16,774**	**15,753**
Interest expense is arising from:		
Borrowings from foreign financial institutions	(4,909)	(3,697)
Borrowings from local banks	(238)	(813)
Lease liabilities	(73)	(100)
Total interest expense on financial liabilities recorded at amortized cost:	**(5,220)**	**(4,610)**
Net interest income before impairment	**11,554**	**11,143**

6. PENALTIES AND FINES INCLUDING OTHER INCOME

	2022	2021
Penalties and fines	552	595
Other	109	235
	661	**830**

7. SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

	2022	2021
Salaries	(4,498)	(4,675)
Other benefits	(65)	(76)
	(4,563)	**(4,751)**

Information about key management remuneration is disclosed in Note 18.

8. OTHER OPERATING EXPENSES

	2022	2021
Consulting services	(255)	(274)
Transportation expenses	(218)	(162)
Communication expenses	(156)	(153)
Security expenses	(154)	(196)
Utility expense	(150)	(134)
Office supplies	(106)	(94)
Court Fees	(89)	(61)
Tax expenses other than income tax	(83)	(41)
Adveritisement expenses	(59)	(42)
Bank Charges	(38)	(42)
Other expenses	(80)	(44)
	(1,388)	**(1,243)**

*Consulting services include audit fees with total amounts of GEL47 thousand and GEL55 thousand for the years ended 31 December 2022 and 2021, respectively.

9. TAXATION

Income tax expenses recorded in profit or loss for the year comprise the following:

	2022	2021
Current income tax	(82)	(141)
Effect of temporary differences	(238)	202
Income tax expense	**(320)**	**61**

Reconciliation between the expected and the actual taxation charge is provided below:

	2022	2021
Profit/(loss) before income tax	**743**	**987**
Applicable tax rate	15%	15%
Theoretical income tax benefit/(expense)	**(149)**	**(148)**
Effect of permanent differences	(171)	209
Income tax expense	**(320)**	**61**

The tax effect of the movements in the temporary differences is detailed below and is recorded at the rate of 15% for Allowances for losses on loans and advances to customers and at the rate of 20% for Other temporary differences (2021:15%).

Temporary differences at a rate of 15% due to:	Balance at 31 December 2020	Credited (charged) to the Income Statement	Balance at 31 December 2021	Credited (charged) to the Income Statement	Balance at 31 December 2022
Loans to customers	(44)	172	128	99	227
Property and equipment	(314)	306	(8)	(325)	(333)
Intangible assets	(2)	(1)	(3)	3	-
Right-of-use assets	(183)	47	(136)	1	(135)
Lease Liabilities	231	(64)	167	(16)	151
Tax loss carry forward	258	(258)	-	-	-
Deferred tax liabilities	**(54)**	**202**	**148**	**(238)**	**(90)**

There are no material unrecognised deferred tax assets or liabilities, or any taxes recognised directly in equity or other comprehensive income.

10. CASH AND CASH EQUIVALENTS

	31 December 2022	31 December 2022
Cash on hand	21	25
Cash at bank in Georgian Lari	785	3,528
Cash at bank in foreign currencies	983	8,377
Cash in transit	158	152
Restricted cash	124	966
	2,071	**13,048**

*Restricted cash is comprised by the amounts related with foreign currency swap contracts disclosed below in Note 15.

As at 31 December 2022 and 2021 the majority of the Organisation's cash in banks is with banks rated by Fitch Ratings as B (short-term rating), BB- (long-term rating), with stable outlook.

Cash and cash equivalents distribution by currency is disclosed in Note 4.

11. LOANS TO CUSTOMERS

	31 December 2022	31 December 2021
Originated loans to customers	68,536	63,200
Accrued interest	963	1,043
Less: expected credit losses	(1,564)	(1,249)
	67,935	**62,994**
Analysis by sector:		
Agriculture	34,803	33,761
Trade and services	33,043	28,731
Manufacturing	1,653	1,751
Gross loans to customers	**69,499**	**64,243**
Less: expected credit losses	(1,564)	(1,249)
Total loans to customers	**67,935**	**62,994**

Loans to customers were issued to customers located within Georgia who operate in the following economic sectors:

	31 December 2022		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Agriculture	34,803	(794)	34,009
Trade and services	33,043	(761)	32,282
Manufacturing	1,653	(9)	1,644
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

	31 December 2021		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Agriculture	33,761	(582)	33,179
Trade and services	28,731	(606)	28,125
Manufacturing	1,751	(61)	1,690
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

11. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Loans to customers were issued to customers under the following collaterals:

	31 December 2022		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Third party personal guarantees	45,594	(791)	44,803
Unsecured	12,951	(625)	12,326
Real estate	10,927	(148)	10,779
Movable property, including vehicles	27	-	27
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

	31 December 2021		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Third party personal guarantees	40,750	(514)	40,236
Unsecured	14,108	(536)	13,572
Real estate	9,340	(199)	9,141
Movable property, including vehicles	45	-	45
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

The Organisation has established internal policy for issuing collateralized loans. Loans are pledged with mortgage property, transport facility and personal guarantees. Requirements for collateral is determined by using loan-to-value ratio. Maximum ratio for LTV is 85%. This ratio is referred to the collateral's discounted value, which is maximum 80% of fair value of pledged collateral.

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit-impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**587**	**225**	**437**	**1,249**
New loans originated	477	168	292	**937**
Transfer to Stage 1	4	-	(4)	-
Transfer to Stage 2	(5)	5	-	-
Transfer to Stage 3	(4)	(4)	8	-
Repaid loans	(385)	(78)	(69)	**(532)**
Write-offs	(836)	(292)	(415)	**(1,543)**
Recoveries of previously written off	-	-	30	**30**
Net other measurement of ECL	825	288	310	**1,423**
At the end of the year	**663**	**312**	**589**	**1,564**

11. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Respective movements in the gross carrying amounts of loans to customers for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit- impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**60,503**	**2,910**	**830**	**64,243**
New loans originated	64,746	1,373	685	**66,804**
Transfer to Stage 1	5	-	(5)	-
Transfer to Stage 2	(361)	361	-	-
Transfer to Stage 3	(311)	(42)	353	-
Repaid loans	(57,876)	(1,501)	(420)	**(59,797)**
Write-offs	(991)	(414)	(514)	**(1,919)**
Recoveries of previously written off	-	-	91	**91**
Net other changes	47	26	4	**77**
At the end of the year	**65,762**	**2,713**	**1,024**	**69,499**

Movements in the loan impairment allowance for the year ended 31 December 2021 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit-impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**411**	**236**	**377**	**1,024**
New loans originated	471	109	185	**765**
Transfer to Stage 1	5	(5)	-	-
Transfer to Stage 2	(2)	2	-	-
Transfer to Stage 3	(4)	(9)	13	-
Repaid loans	(282)	(70)	(63)	**(415)**
Write-offs	(453)	(334)	(331)	**(1,118)**
Recoveries of previously written off	-	-	50	**50**
Net other measurement of ECL	441	296	206	**943**
At the end of the year	**587**	**225**	**437**	**1,249**

Respective movements in the gross carrying amounts of loans to customers for the year ended 31 December 2021 are as follows:

	12-month ECL (Stage 1)	Lifetime ECL - not credit- impaired (Stage 2)	Lifetime ECL - credit-impaired (Stage 3)	Total
At the beginning of the year	**49,290**	**4,588**	**708**	**54,586**
New loans originated	70,993	686	410	**72,089**
Transfer to Stage 1	19	(19)	-	-
Transfer to Stage 2	(175)	175	-	-
Transfer to Stage 3	(190)	(12)	202	-
Repaid loans	(58,842)	(1,976)	(233)	**(61,051)**
Write-offs	(623)	(539)	(467)	**(1,629)**
Recoveries of previously written off	-	-	205	**205**
Net other changes	31	7	5	**43**
At the end of the year	**60,503**	**2,910**	**830**	**64,243**

11. LOANS TO CUSTOMERS (CONTINUED)

Analysis by credit quality of the originated loans to customers according to the agreement as at 31 December 2022 is as follows:

	31 December 2022		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Loans without individual sign of impairment	65,254	(571)	64,683
less than 30 days overdue	499	(93)	406
30 to 60 days overdue	295	(107)	188
60 to 90 days overdue	339	(130)	209
90 to 180 days overdue	664	(442)	222
Over 180 Days	282	(104)	178
Restructured*	2,166	(117)	2,049
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

Analysis by credit quality of the originated loans to customers according to the agreement as at 31 December 2021 is as follows:

	31 December 2021		
	Gross Loans	ECL	Net Loans
Loans without individual sign of impairment	60,226	(523)	59,703
less than 30 days overdue	279	(65)	214
30 to 60 days overdue	152	(58)	94
60 to 90 days overdue	190	(80)	110
90 to 180 days overdue	422	(283)	139
Over 180 Days	369	(144)	225
Restructured*	2,605	(96)	2,509
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

12. RIGHT-OF-USE ASSETS AND LEASE LIABILITIES

The Organisation's lease agreements, for which right of use assets are recognised, include leases to the head office and branches. The lease of the head office is obtained from different third parties. The renewal option is implied through customary business practices. Remaining lease terms are defined as up to four years. Lease payments for these spaces are fixed over the lease term and are denominated in USD and GEL. Incremental borrowing rate used by Organisation in accounting for leases are 6.90% and 13.45% annually for each lease, according to their currencies.

Right-of-use assets can be presented as follows:

	2022	2021
At the beginning of the year	**907**	**1,222**
Additions	116	28
Amortisation	(349)	(343)
At the end of the year	**674**	**907**

Lease liabilities can be presented as follows:

	2022	2021
At the beginning of the year	**1,112**	**1,538**
Additions	116	28
Interest expense	73	100
Lease payments	(455)	(490)
Foreign exchange movements	(94)	(64)
At the end of the year	**752**	**1,112**

The Organisation has no borrowings received in the current or comparable period with similar currency, maturity and terms. IBR was determined based on observable market data for a similar sector.

13. PROPERTY AND EQUIPMENT

	Land	Buildings	Leasehold improvements	Vehicles	Office equipment	Furniture and fixtures	Total
Historical cost							
Balance at 31 December 2020	**118**	**1,972**	**1,246**	**227**	**1,538**	**825**	**5,926**
Additions	-	-	-	-	108	23	131
Disposals	-	-	-	(23)	-	-	(23)
Balance at 31 December 2021	**118**	**1,972**	**1,246**	**204**	**1,646**	**848**	**6,034**
Additions	-	95	-	-	56	65	216
Disposals	-	-	-	(8)	-	1	(7)
Balance at 31 December 2022	**118**	**2,067**	**1,246**	**196**	**1,702**	**914**	**6,243**
Accumulated depreciation							
Balance at 31 December 2020	**-**	**(594)**	**(564)**	**(183)**	**(1,092)**	**(750)**	**(3,183)**
Depreciation	-	(156)	-	(32)	(199)	(38)	(425)
Accumulated depreciation of disposals	-	-	-	21	-	-	21
Balance at 31 December 2021	**-**	**(750)**	**(564)**	**(194)**	**(1,291)**	**(788)**	**(3,587)**
Depreciation	-	(154)	-	(4)	(187)	(40)	(384)
Accumulated depreciation of disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at 31 December 2022	**-**	**(904)**	**(564)**	**(198)**	**(1,478)**	**(828)**	**(3,971)**
Net book value							
Balance at 31 December 2021	**118**	**1,222**	**682**	**10**	**355**	**60**	**2,447**
Balance at 31 December 2022	**118**	**1,163**	**682**	**(2)**	**224**	**86**	**2,271**

Borrowings from local banks are secured with the Organisation's land and buildings with carrying amount of GEL 957 thousand.

The Organisation uses fully depreciated assets, with gross carrying amount of GEL 2,624 thousand.

14. BORROWINGS

	31 December 2022	31 December 2021
Originated borrowings	58,675	64,656
Accrued interest	701	801
	59,376	**65,457**

Breakdown of borrowings by current and non-current portions can be presented as follows:

	31 December 2022	31 December 2021
Current borrowings:		
Unsecured borrowings from financial institutions	29,901	22,023
Secured borrowings from financial institutions	-	6,007
Non-current borrowings:		
Unsecured borrowings from financial institutions	29,475	37,427
Total borrowings	**59,376**	**65,457**

The Organisation has borrowed funds from local and international financial institutions as in National currency as well as in US Dollar. Loans from the international financial institutions are not secured. Loans from the local banks are secured with Organisation's property and equipment with carrying amount GEL 957 thousand and the loan portfolio with amount of - GEL 9,500 thousand.

Interest rates for USD borrowings were distributed from 6.2% to 11% and from 6.28% to 9% during the 2022 and 2021 years, respectively. Interest rates for borrowings in GEL were distributed from 12% to 14%.

Information about covenants imposed by the lenders is disclosed in Note 4.

Contractual maturity and currency analysis of borrowings is disclosed in Note 4.

Monetary and non-monetary changes in borrowings, which is comprised by financial activities, can be presented as follows:

	2022	2021
At 1 January	**65,457**	**55,424**
Cash flows	(4,955)	8,436
Non-cash flows:	**(1,126)**	**1,597**
Interest accruing in period	5,147	4,510
Effects of foreign exchange	(6,273)	(2,913)
At 31 December	**59,376**	**65,457**

15. FINANCIAL INSTRUMENTS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

Financial instruments at fair value through profit or loss comprise foreign currency swap contracts. Swaps are contractual agreements between two parties to exchange streams of payments over time based on specified notional amounts at a specified date and exchange rate.

The undiscounted contractual amounts outstanding as at 31 December 2022 and 2021 with maximum one month remaining maturity, were GEL44,799 and GEL41,399 respectively. The resultant unrealised gains and losses on these unmatured contracts are recognized in profit or loss and in financial instruments at fair value through profit or loss, as appropriate.

Comparative information is reclassified to conform to the presentation of 2022. The Organisation has reclassified Financial assets of GEL14 from Other assets to Financial assets at fair value through profit or loss. The management believes that such classification reflect more accurate disclosure of economic substance of the transaction.

16. SHARE CAPITAL

	31 December 2022			31 December 2021		
Shareholder	Percentage of total shares	*Number of shares	Nominal value	Percentage of total shares	*Number of shares	Nominal value
Shengelia Besik	30.7%	57,500	1,150	30.7%	57,500	1,150
Dolidze Vakhtang	20%	37,500	750	20%	37,500	750
Tskhadaia Eliso	9.3%	17,500	350	9.3%	17,500	350
Dzneladze Vasil	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
Petra Dina Taams	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
Other*	17.5%	32,750	655	17.5%	32,750	655
JSC Lazika Capital (Trasury shares)	11.9%	22,250	445	11.9%	22,250	445
	100.0%	**187,500**	**3,750**	**100.0%**	**187,500**	**3,750**

* Other shareholders do not own more than 5% of shares individually.

	31 December 2022		31 December 2021	
Shares in issue with nominal value of GEL 20 each	***Number of shares**	**Value of shares**	***Number of shares**	**Value of shares**
Ordinary shares owned by all shareholders	187,500	3,750	187,500	3,750
Less: treasury shares	(22,250)	(445)	(22,250)	(445)
Total number and value of share capital	**165,250**	**3,305**	**165,250**	**3,305**

*Number of shares is shown in exact amount (not rounded by 1,000)

17. COMMITMENTS AND CONTINGENCIES

LITIGATION

In the ordinary course of business, organisations are usually subject to legal actions and complaints.

Legal proceedings against Organisation's customers unable to repay loans

Following the Organisation's customer's failure to meet loan repayment obligations the Organisation is involved in legal disputes against such customers. The highest possible outcome from such legal disputes is the amount of loans receivable from such customers (including accrued interest and other charges).

As it is not certain that all the customers will meet the repayment obligations, the Organisation recognises provision for impairment for such loans, as disclosed in Note 11.

COMPLIANCE WITH COVENANTS

The Organisation is subject to certain covenants related primarily to its borrowings. Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Organisation including growth in the cost of borrowings and declaration of default.

The Organisation was not in a breach of any covenant as at 31 December 2022.

MANAGEMENT REPORT

In accordance with the Law on accounting, reporting and auditing (article 7) the Organisation has an obligation to prepare and submit Management Report to the State Regulatory Authority, together with Independent Auditors' Report no later than 1 October of the year following the reporting period. The Organisation has not prepared Management Report at the date of issue of the financial statements.

18. TRANSACTIONS WITH RELATED PARTIES

Related parties or transactions with related parties, as defined by IAS 24 "Related party disclosures", could be one or more of the following:

a) Parties that directly, or indirectly through one or more intermediaries: control, or are controlled by, or are under common control with, the Organisation (this includes parents, subsidiaries and fellow subsidiaries); have an interest in the Organisation that gives then significant influence over the Organisation; and that have joint control over the Organisation;

b) Members of key management personnel of the Organisation or its parent;

c) Close members of the family of any individuals referred to in (a) or (b);

d) Parties that are entities controlled, jointly controlled or significantly influenced by, or for which significant voting power in such entity resides with, directly or indirectly, any individual referred to in (c) or (b);

In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, and not merely the legal form. Details of transactions between the Organisation and other related parties are disclosed below.

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2022:

Financial statement caption	Shareholders	Key management personnel	Other related parties
Salaries and other employee benefits	(358)	(282)	(10)

Related party balances and transactions as and for the year ended 31 December 2021:

Financial statement caption	Shareholders	Key management personnel	Other related parties
Salaries and other employee benefits	(380)	(286)	(10)

19. EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

There have been no events after the reporting date that needs to be disclosed in the financial statements.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES

FINANCIAL INSTRUMENTS

INITIAL RECOGNITION

Financial assets and financial liabilities are recognised in the Organisation's financial position when the Organisation becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

When financial instruments are recognised initially, they are measured at fair value, adjusted, in the case of instruments not at fair value through profit or loss, for directly attributable fees and costs.

If the transaction price differs from fair value at initial recognition, the Organisation accounts for such difference as follows:

- if the fair value is evidenced by a quoted price in an active market for an identical asset or liability (i.e., a Level 1 input) or based on a valuation technique that uses only data from observable markets, the Organisation recognises the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price as a gain or loss;

- in all other cases, the initial measurement of the financial instrument is adjusted to defer the difference between the fair value at initial recognition and the transaction price. After initial recognition, the Organisation recognises that deferred difference as a gain or loss only when the inputs become observable, or when the instrument is derecognised.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL ASSETS

Classification and subsequent measurement

On initial recognition, a financial asset is classified into one of the following measurement categories: amortised cost; fair value through other comprehensive income (FVOCI); or fair value through profit or loss (FVTPL).

FINANCIAL ASSETS AT AMORTISED COST

Financial asset at amortised cost is the most relevant measurement category to the Organization. The Organization measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- The asset is held within a business model whose objective is to hold assets to collect contractual cash flows; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest ("SPPI") on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH OTHER COMPREHENSIVE INCOME

A financial asset is measured at fair value through other comprehensive income if it meets both of the following conditions and is not designated as at fair value through profit or loss:

- The asset is held within a business model whose objective is achieved by both collecting contractual cash flows and selling financial assets; and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

FINANCIAL ASSETS AT FAIR VALUE THROUGH PROFIT OR LOSS

All financial assets not classified as measured at amortised cost or FVOCI as described above are measured at FVTPL. This includes all derivative financial assets.

The Organisation's all financial assets are measured at amortised cost, except Derivative financial assets.

BUSINESS MODEL ASSESSMENT

There are three business models available under IFRS 9:

- Hold to collect: It is intended to hold the asset to maturity to earn interest, collecting repayments of principal and interest form the counterparty.
- Hold to collect and sell: this model is similar to the hold to collect model, except that the entity may elect to sell some or all of the assets before maturity as circumstances change or to hold the assets for liquidity purposes.
- Other: all those models that do not meet the 'hold to collect' or 'hold to collect and sell' qualifying criteria.

The assessment of business model requires judgment based on facts and circumstances at the date of the assessment. The business model is not assessed on an instrument-by-instrument basis, but at a higher level of aggregated portfolios per instrument type and is based on observable factors.

The Organisation has considered quantitative factors and qualitative factors such as how the performance of the business model and the financial assets held within that business model are evaluated and reported to the key management personnel; the risks that affect the performance of the business model and, in particular, the way those risks are managed; and how managers of the business are compensated.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Financial assets that are held for trading or are managed and whose performance is evaluated on a fair value basis are measured at FVTPL, because they are neither held to collect contractual cash flows nor held both to collect contractual cash flows and to sell financial assets.

SOLELY PAYMENTS OF PRINCIPAL AND INTEREST (SPPI)

If a financial asset is held in either to a Hold to Collect or a Hold to Collect and Sell business model, then assessment to determine whether contractual cash flows are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding at initial recognition is required to determine the classification. The SPPI test is performed on an individual instrument basis.

Contractual cash flows, that represent solely payments of principal and Interest on the principal amount outstanding, are consistent with basic lending arrangement. Interest is consideration for the time value of money and the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time. It can also include consideration for other basic lending risks (e.g. liquidity risk) and costs (e.g. administrative costs) associated with holding the financial asset for a particular period of time, and a profit margin that is consistent with a basic lending arrangement.

In assessing whether the contractual cash flows are SPPI, the Organisation considers whether the contractual terms of the financial asset contain a term that could change the timing or amount of contractual cash flows arising over the life of the instrument which could affect whether the instrument is considered to meet the SPPI test.

If the SPPI test is failed, such financial assets are measured at FVTPL with interest earned recognised in other interest income.

DERECOGNITION OF FINANCIAL ASSETS

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Organisation's statement of financial position) when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired, Or
- The Organisation has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Organisation has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Organisation has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

IMPAIRMENT OF FINANCIAL ASSETS

Changes to the impairment estimation

IFRS 9 requires the Organisation to record ECL on all of its debt financial assets at amortised cost or FVOCI. The allowance is based on the ECL associated with the probability of default in the next 12 months unless there has been a significant increase in credit risk since origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. If the financial asset meets the definition of purchased or originated credit impaired, the allowance is based on the change in the lifetime ECL.

Under IFRS 9, the Organisation first evaluates individually whether objective evidence of impairment exists for loans that are individually significant. It then collectively assesses loans that are not individually significant and loans which are significant but for which there is no objective evidence of impairment available under the individual assessment.

Collectively assessed loans are grouped on the basis of shared credit risk characteristics, collateral type and industry.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Three stage approach

IFRS 9 introduces a three-stage approach to impairment for Financial Instruments that are performing at the date of origination or purchase. This approach is summarised as follows:

Stage 1: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to 12-month expected credit losses. This represents the portion of lifetime expected credit losses from default events that are expected within 12 months of the reporting date, assuming that credit risk has not increased significantly after initial recognition. For those financial assets with a remaining maturity of less than 12 months, a PD is used that corresponds to the remaining maturity.

Stage 2: The Organisation recognizes a credit loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses for those Financial Instruments which are considered to have experienced a significant increase in credit risk since initial recognition. This requires the computation of ECL based on lifetime probability of default that represents the probability of default occurring over the remaining lifetime of the Financial Instrument. Allowance for credit losses are higher in this stage because of an increase in credit risk and the impact of a longer time horizon being considered compared to 12 months in Stage 1. Financial Instruments in stage 2 are not yet deemed to be credit-impaired.

Stage 3: If the Financial Instrument is credit-impaired, it is then moved to stage 3. The Organisation recognizes a loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses, reflecting a Probability of Default (PD) of 100 % for those Financial Instruments that are credit-impaired.

Definition of default

The Organisation recognizes default in the following cases:

- Arrears including restructured loans >90 days
- Decease of a client
- Force majeure, when a client becomes insolvent due to external factors beyond the control

The definition of default is in line with relevant regulations taking into account the 90 days past due cap presumption IFRS 9.

The loans for which the Organisation recognizes default are credit-impaired loans.

Significant increase in credit risk

When determining whether the risk of default on a financial instrument has increased significantly since initial recognition, the Organisation considers reasonable and supportable information that is relevant and available without undue cost or effort. This includes both quantitative and qualitative information and analysis, based on the Organisation's historical experience and expert credit assessment and including forward-looking information.

The quantitative information is a primary indicator of significant increase in credit risk and is based on the change in lifetime PD by comparing:

- the remaining lifetime PD at the reporting date; with
- the remaining lifetime PD for this point in time that was estimated based on facts and circumstances at the time of initial recognition of the exposure.

As a backstop, the Organisation considers that a significant increase in credit risk occurs no later than when an asset is more than 30 days past due.

The Organisation monitors the effectiveness of the criteria used to identify significant increases in credit risk by regular reviews to confirm that:

- The criteria are capable of identifying significant increases in credit risk before an exposure is in default;
- The criteria do not align with the point in time when an asset becomes 30 days past due; and
- There is no unwarranted volatility in loss allowance from transfers between 12-months PD (probability of default) and lifetime PD.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Forward-looking information

Under IFRS 9, the allowance for credit losses is based on reasonable and supportable forward-looking information obtainable without undue cost or effort, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions.

The Organisation incorporates forward-looking information into both its assessment of whether the credit risk of an instrument has increased significantly since its initial recognition and its measurement of ECL.

The Organisation has identified and documented the key drivers of credit risk and credit losses for the portfolio using an analysis of historical data, has assessed impact of macro-economic variables on probability of default and recovery rate. The following macro-economic variables were analysed:

- Real growth rate of GDP of Georgia;
- Inflation rate;
- Monetary policy interest rate.

Measurement of ECL

The key inputs into the measurement of ECL are the term structure of the following variables:

- Probability of default (PD);
- Loss given default (LGD);
- Exposure at default (EAD).

These parameters are generally derived from internally developed statistical models and other historical data. They are adjusted to reflect forward-looking information as described above.

Probability of default (PD)

PD estimates are estimates at a certain date, which are calculated based on statistical rating models.

If a counterparty or exposure migrates between ratings classes, then this will lead to a change in the estimate of the associated PD. PDs are estimated considering the contractual maturities of exposures and estimated prepayment rates.

PDs are calculated based on five-year average and then 1-year and lifetime PDs are derived by extrapolating using migration matrices.

Exposure at default (EAD)

Exposure of default (EAD): The EAD represents an estimate of the exposure to credit risk at the time of a potential default occurring during the life of a financial asset. It represents the cash flows outstanding at the time of default, considering expected repayments, interest payments and accruals discounted at the EIR.

Loss given default (LGD)

LGD is defined as the likely loss in case of a counterparty default. The Organisation estimates LGD parameters based on the history of recovery rates of claims against defaulted counterparties. The LGD model considers cash recoveries only. LGD is calculated on a discounted cash flow basis using the effective interest rate as the discounting factor.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation classifies its financial liabilities into one of two categories, depending on the purpose for which the liability was acquired. On 1 January 2018 (the date of initial application of IFRS 9), the Organisation has classified all financial as liabilities within "Other financial liabilities" category. Other financial liabilities include the following items: borrowings and other short-term monetary liabilities.

Other financial liabilities are initially recognised at fair value net of any transaction costs directly attributable to the issue of the instrument. Such interest-bearing liabilities are subsequently measured at amortised cost using the effective interest rate method, which ensures that any interest expense over the period to repayment is at a constant rate on the balance of the liability carried in the statement of financial position. For the purposes of each financial liability, interest expense includes initial transaction costs and any premium payable on redemption, as well as any interest or coupon payable while the liability is outstanding.

DERECOGNITION OF FINANCIAL LIABILITIES

The Organisation derecognises financial liabilities when, and only when, the Organisation's obligations are discharged, cancelled or they expire. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying amount of the financial liability derecognised and the consideration paid and payable is recognised in profit and loss.

OFFSETTING

Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

FAIR VALUE MEASUREMENT

IFRS 13 requires certain disclosures which require the classification of financial assets and financial liabilities measured at fair value using a fair value hierarchy that reflects the significance of the inputs used in making the fair value measurement. The fair value hierarchy has the following levels:

- Level 1 – Quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- Level 2 – Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable; and
- Level 3 – Valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

The level in the fair value hierarchy within which the financial asset or financial liability is categorised is determined on the basis of the lowest level input that is significant to the fair value measurement. Financial assets and financial liabilities are classified in their entirety into only one of the three levels.

Derivative Financial instruments measured at fair value by the level 2 in the fair value hierarchy are presented in Note 15.

FOREIGN CURRENCY TRANSLATION

Items included in the financial statements are measured using the currency of the primary economic environment in which The Organisation operates ('the functional currency'). Financial statements are presented in thousands of Georgian Lari (GEL), which is The Organisation's functional and presentation currency.

Monetary assets and liabilities are translated into The Organisation's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia.

Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into Organisation's functional currency at year-end official exchange rates are recognised in the statement of comprehensive income.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items, including equity investments. Effects of exchange rate changes on the fair value of equity securities are recorded as part of the fair value gain or loss.

Table below presents the closing exchange rates by the National Bank of Georgia as at 31 December 2022 and 2021:

	USD / GEL	EUR / GEL
Exchange rate as at 31 December 2022	2.7020	2.8844
Exchange rate as at 31 December 2021	3.0976	3.5040

CASH AND CASH EQUIVALENTS

Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include cash on hand, and all bank placements or receivables with original maturities of less than three months. Funds restricted for a period of more than three months on origination are excluded from cash and cash equivalents.

LOANS TO CUSTOMERS AND OTHER RECEIVABLES

Loans to customers and other receivables included in other assets in the statement of financial position are non-derivative financial assets measured at amortised cost. Loans to customers and other receivables are initially measured at fair value and subsequently at their amortised cost using the effective interest method.

Interest Income Recognition

For Financial Instruments in Stage 1 and Stage 2, the Organisation calculates interest income by applying the Effective Interest Rate (EIR) to the gross carrying amount. Interest income for financial assets in Stage 3 is calculated by applying the EIR to the amortised cost (i.e. the gross carrying amount less credit loss allowance). For Financial Instruments classified as purchased or originated credit-impaired only, interest income is calculated by applying a credit adjusted EIR to the amortised cost of these purchased or originated credit-impaired assets.

DERIVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS

Derivative financial instruments included in financial assets at fair value through profit or loss or loss in the statement of financial position comprise foreign currency forward contracts and currency swaps.

Derivatives are initially recognised at fair value on the date on which a derivative contract is entered into and are subsequently re-measured at fair value. All derivatives are carried as financial assets when their fair value is positive and as financial liabilities when their fair value is negative.

Changes in the fair value of derivatives are recognised immediately in profit or loss.

PROPERTY, EQUIPMENT AND INTANGIBLE ASSETS

Property, equipment and intangible assets are carried at historical cost less accumulated depreciation (amortisation) and recognized impairment loss, if any. Depreciation (amortisation) is charged on the carrying value of property, equipment and intangible assets and is designed to write off assets over their useful economic lives. Depreciation (amortisation) is calculated on a straight-line basis at the following useful lives:

Historical cost	Useful life (years)
Buildings	30-50
Leasehold improvements	Lease contract term
Vehicles	5
Office equipment	3-5
Furniture and fixtures	3-5
Accounting and other software	5

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

The carrying amounts of property and equipment are reviewed at each reporting date to assess whether they are recorded in excess of their recoverable amounts. The recoverable amount is the higher of fair value less costs to sell and value in use. The intangible assets with definite useful lives are amortised on a straight-line basis over expected useful lives.

BORROWINGS

Borrowings are initially recognised at fair value. Subsequently they are stated at amortised cost and any difference between net proceeds and the redemption value is recognised in the statement of comprehensive income over the period of the borrowings, using the effective interest method.

SHARE CAPITAL

Ordinary shares with discretionary dividends are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares or options are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

DIVIDENDS

Dividends are recorded in equity in the period in which they are declared. Any dividends declared after the end of the reporting period and before the financial statements are authorised for issue, are disclosed in the subsequent events note.

TAXATION

The tax expense for the year comprises current and deferred tax. Tax is recognized in the statement of comprehensive income, except to the extent that it relates to items recognized in other comprehensive income or directly in equity. In this case the tax is also recognized in other comprehensive income or directly in equity, respectively.

The current income tax charge is calculated on the basis of the tax laws enacted or substantively enacted at the balance sheet date in Georgia and generates taxable income. Management periodically evaluates positions taken in tax returns with respect to situations in which applicable tax regulation is subject to interpretation. It establishes provisions where appropriate on the basis of amounts expected to be paid to the tax authorities.

Deferred income tax is recognized, using the liability method, on temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts in the financial statements. However, the deferred income tax is not accounted for if it arises from initial recognition of an asset or liability in a transaction other than a business combination that at the time of the transaction affects neither accounting nor taxable profit and loss. Deferred income tax is determined using tax rate (and laws) that has been enacted or substantially enacted by the balance sheet date and is expected to apply when the related deferred income tax asset is realised or the deferred income tax liability is settled.

Deferred income tax assets are recognized only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilized. Deferred income tax assets and liabilities are offset when there is a legally enforceable right to offset current tax assets against current tax liabilities and when the deferred income taxes assets and liabilities relate to income taxes levied by the same taxation authority on either the taxable entity where there is an intention to settle the balances on a net basis.

SALARIES AND OTHER EMPLOYEE BENEFITS

Wages, salaries, bonuses, and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of The Organisation.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

LEASES

The Organisation as lessee

Identifying the lease

A contract is, or contains, a lease when it conveys the right to use an underlying asset for a period of time, in exchange for consideration. At inception of a contract, the Organisation assesses whether it meets the two following cumulative conditions to be qualified as a lease:

- its execution involves the use of an identified asset, and
- it conveys the right to direct the use of that identified asset.

Initial recognition

All leases are accounted for by recognising a right-of-use asset and a lease liability except for:

- Leases of low value assets; and
- Leases with a duration of 12 months or less.

Leases are recognised on the Organisation's balance sheet as follows:

- An asset representing the right to use the underlying asset over the lease term;
- A liability for the obligation to pay the lease payments.

Lease liabilities are measured at the present value of the contractual payments due to the lessor over the lease term, with the discount rate determined by reference to the rate inherent in the lease unless this is not readily determinable, in which case the Organisation's incremental borrowing rate on commencement of the lease is used. Variable lease payments are only included in the measurement of the lease liability if they depend on an index or rate. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the variable element will remain unchanged throughout the lease term. Other variable lease payments are expensed in the period to which they relate.

On initial recognition, the carrying value of the lease liability also includes:

- amounts expected to be payable under any residual value guarantee;
- the exercise price of any purchase option granted in favour of the Organisation if it is reasonably certain to assess that option;
- any penalties payable for terminating the lease, if the term of the lease has been estimated on the basis of termination option being exercised.

At the commencement date, the Organisation measures the right-of-use asset at cost. The cost of the right-of-use asset is comprised:

- The amount of the initial measurement of the lease liability;
- lease payments made at or before commencement of the lease;
- initial direct costs incurred; and
- the amount of any provision recognised where the Organisation is contractually required to dismantle, remove or restore the leased asset (typically leasehold dilapidations).

Subsequent measurement

Subsequent to initial measurement lease liabilities increase as a result of interest charged at a constant rate on the balance outstanding and are reduced for lease payments made. Right-of-use assets are amortised on a straight-line basis over the remaining term of the lease or over the remaining economic life of the asset if, rarely, this is judged to be shorter than the lease term.

When the Organisation revises its estimate of the term of any lease (because, for example, it re-assesses the probability of a lessee extension or termination option being exercised), it adjusts the carrying amount of the lease liability to reflect the payments to make over the revised term, which are discounted at the revised discount rate.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

The carrying value of lease liabilities is similarly revised when the variable element of future lease payments dependent on a rate or index is revised, except the discount rate remains unchanged. In both cases an equivalent adjustment is made to the carrying value of the right-of-use asset, with the revised carrying amount being amortised over the remaining (revised) lease term. If the carrying amount of the right-of-use asset is adjusted to zero, any further reduction is recognised in profit or loss.

When the Organisation renegotiates the contractual terms of a lease with the lessor, the accounting depends on the nature of the modification:

- if the renegotiation results in one or more additional assets being leased for an amount commensurate with the standalone price for the additional rights-of-use obtained, the modification is accounted for as a separate lease in accordance with the above policy;
- in all other cases where the renegotiated increases the scope of the lease (whether that is an extension to the lease term, or one or more additional assets being leased), the lease liability is remeasured using the discount rate applicable on the modification date, with the right-of-use asset being adjusted by the same amount;
- if the renegotiation results in a decrease in the scope of the lease, both the carrying amount of the lease liability and right-of-use asset are reduced by the same proportion to reflect the partial of full termination of the lease with any difference recognised in profit or loss. The lease liability is then further adjusted to ensure its carrying amount reflects the amount of the renegotiated payments over the renegotiated term, with the modified lease payments discounted at the rate applicable on the modification date. The right-of-use asset is adjusted by the same amount.

The Organisation elects, by class of underlying asset, not to separate non-lease components from lease components, and instead accounts for each lease component and any associated non-lease components as a single lease component.

Determination of lease term

The lease term is defined as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease (including the renewal option implied through customary business practices) if it is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease if it is reasonably certain not to be exercised.

Management applies judgement to determine the lease term when contracts include renewal options that are exercisable only by the Organisation. It considers all relevant factors that create an economic incentive to exercise the renewal option. After the commencement date, the Organisation reassesses the lease term if there is a significant event or a change in circumstances that is within its control and affects its ability to exercise (or not to exercise) the option to renew, or to terminate the lease.

Determination of incremental borrowing rate (IBR)

IBR is the rate of interest that a lessee would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right of use asset in a similar economic environment.

The management applies judgement to estimate the IBR. The management uses an observable information to determine the base rate and adjustments for the lessee specific factors and the asset factors (the adjustment for security).

Determination of lease payments

In Georgia it is customary that lease renewal option is implied through customary business practices and not all renewal options are documented within the lease agreements. In such cases, the initial measurement of the lease liability assumes the payment for renewal period will remain unchanged throughout the lease term.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Organisation applies the recognition exemption for short-term leases (i.e. lease with a lease term of 12 months or less from the commencement date) and leases of low-value assets. Associated lease payments are recognised as an expense in the income statement on a straight-line basis over the lease term.

20. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES (CONTINUED)

PROVISIONS

Provisions are recognized when the Organisation has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that the Organisation will be required to settle the obligation, and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation.

The amount recognized as a provision is the best estimate of the consideration required to settle the present obligation at the end of the reporting period, taking into account the risks and uncertainties surrounding the obligation. When a provision is measured using the cash flows estimated to settle the present obligation, its carrying amount is the present value of those cash flows (where the effect of the time value of money is material).

EVENTS AFTER THE REPORTING PERIOD

Events after the reporting period and events before the date of financial statements authorisation for issue that provide additional information about the Organisation's financial statements are reported in the financial statements. Post-balance sheet events that do not affect the financial position of the Organisation at the balance sheet date are disclosed in the notes to the financial statements when material.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა

2022 წლის 31 დეკემბერს

-47

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

ფინანსური ანგარიშგებები

სრული შემოსავლის ანგარიშგება 5

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 6

ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 7

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება 8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია 9
2. მომზადების საფუძვლები 9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები 12
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა 13
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 28
6. ჯარიმები სხვა შემოსავლის ჩათვლით 28
7. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი 28
8. სხვა საოპერაციო ხარჯები 28
9. გადასახადები 29
10. ფული და ფულის ექვივალენტები 30
11. კლიენტებზე გაცემული სესხები 30
12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები 34
13. ძირითადი საშუალებები 35
14. მიღებული სესხები 36
15. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში აღრიცხვით 36
16. სააქციო კაპიტალი 37
17. პირობითი ვალდებულებები 37
18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 38
19. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 38
20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 39

-48

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "ლაზიკა კაპიტალის" აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ **სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "ლაზიკა კაპიტალის"** (შემდგომში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს") შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე". ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს" მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის" მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმო და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიოს აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

11 მაისი, 2023

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	5	16,774	15,753
საპროცენტო ხარჯი	5	(5,220)	(4,610)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		**11,554**	**11,143**
გაუფასურების ხარჯი	11	(688)	(576)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		**10,866**	**10,567**
საკომისიო შემოსავალი		432	453
ჯარიმები სხვა შემოსავლის ჩათვლით	6	661	830
წმინდა მოგება რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებიდან	15	(9,868)	(6,191)
ხელფასები და თანამშრომელთა ანაზღაურება	7	(4,563)	(4,751)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(1,388)	(1,243)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(919)	(931)
წმინდა მოგება საკურსო სხვაობიდან		5,522	2,254
მოგება დაბეგვრამდე		**743**	**988**
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(320)	61
მთლიანი სრული შემოსავალი		**423**	**1,049**

ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 11 მაისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ ბესიკ შენგელია

ფინანსური დირექტორი _____ ირაკლი ყურაშვილი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის

(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	2,071	13,048
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11	67,935	62,994
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	15	259	14
სხვა აქტივები		511	193
არამატერიალური აქტივები		30	185
აქტივის გამოყენების უფლება	12	674	907
ძირითადი საშუალებები	13	2,271	2,447
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	9	-	148
სულ აქტივები		**73,751**	**79,936**
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	14	59,376	65,457
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	15	21	239
საიჯარო ვალდებულებები	12	752	1,112
სხვა ვალდებულებები		38	77
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	9	90	-
სულ ვალდებულებები		**60,277**	**66,885**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	3,750	3,750
სახაზინო აქციები	16	(445)	(445)
საემისიო კაპიტალი	16	2,537	2,537
გაუნაწილებელი მოგება		7,632	7,209
მთლიანი კაპიტალი		**13,474**	**13,051**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**73,751**	**79,936**

9-50 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	საქციო კაპიტალი	სახაზინო აქციები	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
31 დეკემბერი 2020	3,750	(445)	2,537	6,160	12,002
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	1,049	1,049
31 დეკემბერი 2021	3,750	(445)	2,537	7,209	13,051
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	423	423
31 დეკემბერი 2022	3,750	(445)	2,537	7,632	13,474

9-50 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
მიღებული პროცენტი	17,499	16,038
გადახდილი პროცენტი	(4,994)	(4,130)
მიღებული საკომისიო	321	338
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი	936	1,067
ფულადი ნაკადები სვოპ კონტრაქტებიდან	(10,331)	(6,202)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა ანაზღაურება	(4,760)	(4,907)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1,666)	(1,584)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებში ცვლილებამდე	**(2,995)**	**620**
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებში:		
კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან მიღებული თანხები	60,760	62,055
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(67,213)	(72,320)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	**(9,448)**	**(9,645)**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა	(236)	(135)
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	**(236)**	**(135)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
სესხების გადახდა	(27,932)	(24,434)
სესხების მიღება	28,042	36,992
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	(456)	(483)
გაცემული დივიდენდები	-	(57)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან	**(346)**	**12,018**
ფულადი სახსრების გადაფასების ეფექტი	(947)	(761)
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა /(შემცირება)	**(10,977)**	**1,477**
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13,048	11,571
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	**2,071**	**13,048**

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი დაარსდა 2007 წლის 26 დეკემბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება (შემდგომში "ორგანიზაცია"). ორგანიზაცია რეგისტრირებულია საგადასახადო დეპარტამენტის ზუგდიდის რაიონულ ოფისში, საიდენტიფიკაციო კოდით 220411132.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ("სებ") მიერ.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო. კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე პასუხისმგებელია დირექტორთა საბჭო, რომელსაც ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო.

ძირითადი საქმიანობის ფარგლებში ორგანიზაცია გასცემს მიკრო და მცირე სესხებს (100,000 ლარამდე) საქართველოში.

ორგანიზაციის სათაო ოფისი მდებარეობს: საქართველოში, ქ. ზუგდიდში, გამსახურდიას ქ. № 59. ასევე, ორგანიზაციას ჰქონდა 19 სერვის ცენტრი დასავლეთ საქართველოში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერთა შესახებ გაშიფრულია მე-16 შენიშვნაში. კომპანიას არ ჰყავდა საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში, ფასს-ების) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ბუღალტრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში, რომელიც ასევე ორგანიზაციის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს. ანგარიშგებაში თანხები დამრგვალებულია ათასებამდე, თუ სხვანაირად არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის მენეჯმენტისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული საღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია 20-ე შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისა.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ახალი ფასს-ების მიღება, ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება: 2018-2020 ციკლი. 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოაქვეყნა შემდეგი სტანდარტების მცირე შესწორებები: ფასს 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება, ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები, ბასს 41 სოფლის მეურნეობა და ფასს 16 იჯარის საილუსტრაციო მაგალითები.

კონცეპტუალური მიდგომა (შესწორება - ფასს 3). 2020 წლის მაისში, IASB-იმ გამოაქვეყნა ფასს 3-ის კორექტირება, რომელიც განაახლებს მითითებას ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე ისე, რომ მნიშვნელოვნად არ ცვლის სტანდარტის მოთხოვნებს საწარმოთა გაერთიანებასთან დაკავშირებით. შესწორება შეეხება გამონაკლისს საწარმოთა გაერთიანებისას ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებების აღიარების ძირითადი მიდგომიდან და ხვდება ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივების და ფასსშ 12 მომსახურებაზე კონცენსიური შეთანხმებების მოქმედების სფეროში.

ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები (შესწორება - წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება). 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოსცა ბასს 37-ის შესწორება, 68ა პარაგრაფის დამატებით რომელიც აკონკრეტებს ხარჯებს, რომელიც გაითვალისწინება ხელშეკრულების შესრულების ღირებულების განსაზღვრისას, რათა შეფასდეს ხელშეკრულება არის თუ არა წაგებიანი. მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული შესწორება გამოიწვევს მეტი ხელშეკრულების აღრიცხვას წაგებიან ხელშეკრულებად, რადგან იზრდება იმ ხარჯების არეალი, რომელთა გათვალისწინებაც უნდა მოხდეს წაგებიანი ხელშეკრულების შეფასებაში.

ბასს 16 ძირითადი საშუალებები (შესწორება - შემოსავალი აქტივის მიზნობრივ გამოყენებამდე). 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოსცა ბასს 16-ის შესწორება, რომელიც კრძალავს საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან გამოქვითოს ამავე აქტივით წარმოებული საქონლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, სანამ საწარმო მოცემულ აქტივს ამზადებს მისი დანიშნულებისამებრ გამოყენებისათვის. ნაცვლად იმისა რომ მოხდეს აღნიშნულის აქტივის ღირებულებასთან დანეტება, საწარმომ უნდა აღიაროს ასეთ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავალი და ხარჯები მოგებასა და ზარალში.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შემავალი სტანდარტები და შესწორებები

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები. ფასს 17 ნერგავს საერთაშორისო თანმიმდევრულ მიდგომას სადაზღვევო ხელშეკრულების აღრიცხვის მიმართ. ფასს 17-მდე, მთელ მსოფლიოში არსებობდა მნიშვნელოვანი სხვადასხვაობა სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვასა და წარდგენასთან დაკავშირებით, ფასს 4 ნებას რთავდა მრავალ (არა-ფასს) სააღრიცხვო მიდგომებს. ფასს 17-ის ძალაში შესვლა გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბევრი მზღვეველისთვის, რაც გულისხმობს არსებული სისტემებსა და პროცესებში ცვლილების შეტანას.

ახალი სტანდარტის ხედვით, სადაზღვევო ხელშეკრულება მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის და მომსახურების ხელშეკრულების ელემენტებს, ამასთან გამომუშავებული ფულადი ნაკადების დიდი ნაწილი არსებითად ცვალებადია დროთა განმავლობაში. შედეგად, სტანდარტი აყალიბებს შემდეგ მიდგომებს:

- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების აღიარება მოგებასა და ზარალში იმ პერიოდის განმავლობაში როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა ხელშეკრულების თანახმად;
- სადაზღვევო მომსახურების შედეგების (მათ შორის სადაზღვევო შემოსავლის) წარდგენა სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯებისგან განცალკევებით;
- სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანი ცალკეული პორტფელის მიმართ სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯის მთლიანად მოგებასა და ზარალში წარდგენასთან ან ნაწილობრივ სრულ შემოსავალში წარდგენასთან დაკავშირებით.

ფასს 17-ის გამოცემის შემდეგ, სტანდარტში შევიდა შესწორებები და მოხდა ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება.

სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენა (შესწორება- ბასს 1 და ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება, რომელიც ცვლის სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენის მოთხოვნებს „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. მოცემული შესწორება იძლევა მითითებას, იმის შესახებ თუ როდის შეიძლება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია იქნას არსებითად მიჩნეული. აღნიშნული შესწორება ძალაშია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გადასვლა ნებადართულია.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

რადგან ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2 არ წარმოადგენს სავალდებულო სახელმძღვანელოს, არ მომხდარა სავალდებულო ძალაში შესვლის თარიღის განსაზღვრა ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2-ის შესწორებასთან მიმართებაში.

გადავადებული გადასახადი დაკავშირებული ერთი ტრანზაქციიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან (ბასს 12-ის შესწორება). 2021 წლის მაისში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 12-ის შესწორება, რომელიც აკონკრეტებს, ვრცელდება თუ არა პირველადი აღიარების გამონაკლისი გარკვეულ ოპერაციებზე, რომლებიც იწვევს როგორც აქტივის ასევე ვალდებულების სიმულაციურად აღიარებას (მაგ: იჯარა ფასს 16-ის შესაბამისად). შესწორების შედეგად ბასს 12.5-ს დაემატა კრიტერიუმი თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლებასთან დაკავშირებით, რომლის მიხედვითაც გათავისუფლება არ ვრცელდება აქტივების ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებაზე, რომლებიც წარმოშობს თანაბარი ოდენობის დასაბეგრ და გამოქვითვად დროებით სხვაობებს.

გ) სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან

საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას (ფასს 16-ის შესწორება). 2020 წლის ივნისში ფასს ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა დღის წესრიგის გადაწვეტილება უკუიჯარის პირობით გაყიდვა ცვლად გადასახდელებთან დაკავშირებით. აღნიშნული საკითხი გადაეცა IASB-ს ზოგიერთი ასპექტის სტანდარტში გათვალისწინების მიზნით. 2022 წლის სექტემბერში IASB-იმ გამოსცა საბოლოო შესწორება.

შესწორების თანახმად გამყიდველ-მოიჯარეს მოეთხოვება იმგვარად განსაზღვროს „საიჯარო გადასახდელები“ ან „გადახედილი საიჯარო გადასახდელები“, რომ არ აღიაროს გამყიდველი-მოიჯარის მიერ შენარჩუნებულ სარგებლობის უფლებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ოდენობის მოგება ან ზარალი.

ბასს 1 ფინანსური ანგარიშების წარდგენა (შესწორება - ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად, კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები) 2020 წლის იანვარში IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. ხოლო 2022 წლის ოქტომბერში შემდგომი შესწორება განხორციელდა კოვენტანტებიან გრძელვადიან ვალდებულებებთან მიმართებაში.

შესწორების თანახმად, საწარმოს მოეთხოვება გააჩნდეს ვალდებულების დაფარვის გადავადების არსებითი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ სულ მცირე თორმეტი თვით და აღნიშნული უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულების კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს ალბათობა იმისა, რომ საწარმო გამოიყენებს უფლებას საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მინიმუმ 12 თვით გადავადებასთან დაკავშირებით.

თუ საწარმოს გადავადების უფლება წარმოადგენს კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების საგანს, ასეთი პირობები გავლენას ახდენს თუ უფლება არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, იმ შემთხვევაში თუ საწარმო ვალდებულია შეასრულოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ან დასრულებისას და არა მაშინ, თუ საწარმო ვალდებულია დააკმაყოფილოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ. აღნიშნული შესწორება ასევე განმარტავს „დაფარვის“ მნიშვნელობას, ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციის მიზნით

COVID-19 პანდემიის შედეგად შესწორების ძალაში შესვლის თარიღი გადაიწია ერთი წლით და ეფექტურია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2024 წლის 1 იანვარიდან.

ორგანიზაციას მიაჩნია, რომ აღნიშნულ ცვლილებებს მატერიალური ეფექტი არ ექნება კომპანიის ფინანსურს ანგარიშგებებზე.

3. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული საღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ საღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშვება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის მსესხებელი, სესხის უზრუნველყოფებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახდელები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ორგანიზაცია ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური საიჯარო გადახდების შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმისგან, რაც წარდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა გამოვლინდება. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახდო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

მენეჯმენტის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

საქმიანობის პროცესში ორგანიზაცია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის ოპერაციებით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (MFO) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაციას საკრედიტო რისკის მართვის მიზნით შემუშავებული აქვს პოლიტიკა და პროცედურები, რომლითაც ხელმძღვანელობენ სპეციალური კომიტეტები სესხის გაცემის და გაცემული სესხების რისკიანობის ანალიზის და კონტროლისას. საკრედიტო პოლიტიკა და პროცედურები განიხილება და მტკიცდება მენეჯმენტის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლების საკრედიტო შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს და სტანდარტებს, რომლებიც განისაზღვრება ორგანიზაციის საკრედიტო პოლიტიკით, შესაბამისი პროდუქტის ინსტრუქციებით, მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

საკრედიტო კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს საკრედიტო ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის გადახდისუნარიანობა; საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

ორგანიზაცია ახორციელებს მუდმივ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს მისი კლიენტების გადახდისუნარიანობას. მიმოხილვა ეფუძნება კლიენტების ყველაზე ახალ ფინანსურ მდგომარეობას და სხვა მსგავსი ჯგუფის მსესხებლის მიერ წარმოდგენილ ან ორგანიზაციის მიერ მოპოვებულ ინფორმაციას. რეგულარული მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის აღმოჩენას, მართვას და მის დროულ განეიტრალებას. საკრედიტო რისკების განეიტრალებაში ასევე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს სესხის უზრუნველყოფა.

რისკების მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს კლიენტების ინდივიდუალური რისკის შეფასებას და ასევე მთლიანი საკრედიტო პორტფელის, კრედიტების კონცენტრაციის და საბაზრო რისკების შეფასებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა შეადგენდა:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ეკვივალენტები (სალაროს გარდა)	2,050	13,023
კლიენტებზე გაცემული სესხები	67,935	62,994
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	259	14
სხვა აქტივები	91	64
	70,335	**76,095**

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხი იხილეთ მე-11 შენიშვნაში.

საკრედიტო რისკების კატეგორიები

ორგანიზაცია ახორციელებს საკრედიტო რისკის კატეგორიების გამოყოფას იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება საკრედიტო შეფასების გზით. საკრედიტო რისკის კატეგორია განისაზღვრება ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რაც არის რისკ ფაქტორების ინდიკატორი. აღნიშნული ფაქტორები იცვლება გამოვლენილი რისკის სახეობისა და მსესხებლის ტიპიდან გამომდინარე. ნებისმიერი რისკის გამოვლენა ხდება საწყის ეტაპზე მსესხებელზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების გზით. რისკების გამოვლენა, რასაც შესაძლოა მოჰყვეს სხვადასხვა სახის საკრედიტო რისკი, ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს. სესხის გაცემა განისაზღვრება წინასწარ შემუშავებული საკრედიტო ქულაზე დაყრდნობით, რაც შემდგომ აისახება სესხისთვის მისანიჭებელ კატეგორიაზე.

სესხისთვის მინიჭებული კატეგორიები ქულების მიხედვით:

A > 295 ქულა

B >= 260-295 ქულა

C < 260 ქულა

C1 არ არის გათვალისწინებული (სეზონური სესხების შემთხვევაში, რადგან არ არის დამოკიდებული რეიტინგზე)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კატეგორიები დავალიანების შემთხვევაში:

C3	> 1-30 დღიანი ვადაგადაცილება
D	> 31-60 დღიანი ვადაგადაცილება
D1	> 61-90 დღიანი ვადაგადაცილება
D2	> 91-120 დღიანი ვადაგადაცილება
D3	> 121-180 დღიანი ვადაგადაცილება
E	> 181 დღიანი ვადაგადაცილება

რესტრუქტურიზებული სესხების კატეგორიები:

R1 მიმდინარე რესტრუქტურიზაცია და რესტრუქტურიზებული 1-90 დღიანი ვადაგადაცილების გამო

R2 რესტრუქტურიზაცია >90 დღეზე მეტი ვადა გადაცილებისთვის

დეფოლტის კატეგორიები:

დეფოლტის კლასები წარმოდგენილია D2, D3, E, R2 კატეგორიებში.

დაკვირვების ქვეშ არსებული სესხები:

C2 კატეგორია წარმოდგენილია სესხებით, რომლებსაც მიენიჭათ D და D1 კატეგორია ბოლო დავალიანების გამო, მაგრამ არ არის იმ მომენტისთვის ვადაგადაცილებაში, R1 (იხილეთ ქვემოთ წესები) და სესხები, რომლებიც გადავიდა C2 კატეგორიაში რისკების დეპარტამენტის მიერ, ქვემოთ მოცემული სპეციალური წესების გათვალისწინებით (ამ შემთხვევაში არ არის დამოკიდებული ქულებზე).

კატეგორიის ცვლილებები

ნებისმიერი C3 კატეგორიის სესხი, რომელიც აღარ არის ვადაგადაცილებული, გადადის A, B, C და C1 კატეგორიებში. თუ სესხები, რომლებიც იყო D და D1 კატეგორიაში მაგრამ მიმდინარე მომენტისთვის არ არის ვადაგადაცილებაში, გადადის C2 კატეგორიაში. ვადაგადაცილების შემთხვევაში მოხდება სესხის დაბრუნება შესაბამის კატეგორიაში.

D2, D3, E და R2 სესხები მუდმივად რჩება მოცემულ კლასში, სესხის სრულად დაფარვამდე.

პარალელური სესხების შემთხვევაში:

- თუ კლიენტს აქვს ერთი ვადაგადაცილებული სესხი, მომხმარებლის ყველა სესხი, იქნება გადასული აღნიშნულ კატეგორიაში, არსებული სესხებისგან ყველაზე დიდი ECL- ის მაჩვენებლით.
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს აქვს ერთი რესტრუქტურიზებული სესხი, მისი ყველა დანარჩენი სესხი გადადის რესტრუქტურიზებული სესხების კატეგორიაში, რესტრუქტურიზებულ სესხს ენიჭება უპირატესობა ვადაგადაცილებულთან შედარებით. აქედან გამომდინარე, თუ მომხმარებელს აქვს 1 რესტრუქტურიზებული სესხი და 1 - ვადაგადაცილებული, ორივე მათგანი გადავა რესტრუქტურიზებული სესხების კატეგორიაში.
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს აქვს პარალელური სესხები, და მათგან არც ერთი არ არის ვადაგადაცილებული, რესტრუქტურიზებული ან არ არის შესული C1, C2 კატეგორიებში, ყველა მათგანს მიენიჭება კატეგორია, რომელიც მას მიენიჭა ბოლო სესხის გაცემის დროს. მაგალითად, თუ მომხმარებელს ქონდა 1 სესხი A კატეგორიაში და კიდევ აიღო სხვა სესხი სხვა დროს, რომელსაც მიენიჭა B კატეგორია, ორივე სესხი გაერთიანდება B კატეგორიაში, რადგან ეს არის ბოლოს გაცემული სესხის კატეგორია.
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს აქვს პარალელური სესხები, რომელთაგან არც ერთზე არ ფიქსირდებოდა ვადაგადაცილება ან რესტრუქტურიზაცია და იმავდროულად ერთ-ერთი მათგანი არის C1 კატეგორიაში, C1 კატეგორიის სესხსაც მიენიჭება ის კატეგორია, რომელიც მიენიჭა მომხმარებლის მიერ ბოლოს აღებულ სესხს (გარდა ამ სესხისა).
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელი სარგებლობს პარალელური სესხებით, და მათგან არც ერთი არ არის ვადაგადაცილებული ან რესტრუქტურიზებული და ერთ-ერთ მათგანს მიენიჭა C2 კატეგორია, მომხმარებლის ყველა სესხი გადავა C2 კატეგორიაში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ A, B, C და C1 კატეგორიის სესხებში შეიმჩნევა რისკის ზრდა, აღნიშნული სესხები შესაძლოა იქნეს გადატანილი C2 კატეგორიაში შემდეგ ჯგუფებად:

- საკრედიტო ოფიცრის მიხედვით;
- ფილიალის;
- მდებარეობის (ქალაქი; რეგიონი);
- ქვე-სექტორის (პირუტყვი, სათბურები, შიდა ტრანსპორტი და ა.შ.);
- ნებისმიერი სპეციფიური სესხის;
- ნებისმიერი სპეციფიური მომხმარებელის მიხედვით.

ორგანიზაციის რისკების დეპარტამენტის მიერ ხდება რეკომენდაციების გაწევა C2 კატეგორიაში სესხების გადატანის თაობაზე, რაც ემყარება შესაბამის ანალიზს. აღნიშნული ცვლილება უნდა იქნეს დადასტურებული აღმასრულებელი საბჭოს მიერ. რეკომენდაციის საფუძველს უნდა წარმოადგენდეს შემდეგი გარემოებები:

- მოსალოდნელი დაბალი შემოსავალი ან დაბალი ფასები გარკვეული სახის სასოფლო- სამეურნეო კულტურებზე;
- მოსალოდნელი ფინანსური რყევები და არასტაბილურობა ზოგ საფინანსო სექტორში;
- მოსალოდნელი მაღალი რისკი კონკრეტულ ფილიალში, სადაც შიდა თაღლითური შემთხვევები იქნა გამოვლენილი.

კატეგორიის ცვლილება, ასევე, ხდება სესხის რეფინანსირების დროს; ახალი სესხის გაცემისას რეიტინგის კალკულაცია ხდება განახლებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

A, B, C და C1 კატეგორიის სესხები, რომლებიც იქნა გადატანილი C2 კატეგორიაში, უბრუნდება თავის კატეგორიას იმ შემთხვევაში, თუ ზემოთ ნახსენები რისკ ფაქტორები აღარ არსებობს.

D და D1 კატეგორიის სესხები უბრუნდებიან თავის თავდაპირველ კატეგორიას ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს შემდეგი ორი შემთხვევის დასადგენად: შეაფასოს, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ასევე, მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ორგანიზაციამ მოახდინა პორტფელის საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მამოძრავებლების იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება წარსული ინფორმაციის ანალიზის გამოყენებით. ორგანიზაციამ შეაფასა მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე და ანაზღაურების განაკვეთზე. ანალიზის დროს გამოყენებული იყო შემდეგი მაკრო-ეკონომიკური ცვლადი მონაცემები:

- საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ინფლაციის ტემპი;
- მონეტარული პოლიტიკის საპროცენტო განაკვეთი;

მნიშვნელოვან საპროგნოზო ინდიკატორებსა და ფინანსური აქტივების სხვადასხვა პორტფელებზე დეფოლტისა და ზარალის განაკვეთებს შორის კავშირი შემუშავდა 3 და 5 წლის განმავლობაში განვლილი მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, დეფოლტის ალბათობის და დეფოლტის დადგომისას დანაკარგების შემთხვევაში, შესაბამისად. ამ ანალიზზე დაყრდნობით, ორგანიზაციამ ვერ მოახდინა პორტფელის დეფოლტის ძირითადი ურთიერთობის იდენტიფიცირება ზემოთ ჩამოთვლილ განაკვეთთან მიმართებაში.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით. იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით. PD-ს გაანგარიშება ხორციელდება სამი წლის საშუალო და შემდეგ 1 წლის მონაცემების დამატებით და საბოლოო PD მიიღება მიგრაციის მატრიცების ექსტრაპოლაციის გამოყენებით.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო PD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 6.3%-ით, რაც შეადგენს 97/(97) ათას ლარს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო PD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 6.5%-ით, რაც შეადგენს 81/(81) ათას ლარს.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD არის სავარაუდო ზარალის მასშტაბი დეფოლტის შემთხვევაში. ორგანიზაცია აფასებს LGD-ს პარამეტრებს სესხის აღდგენის ისტორიაზე დაყრდნობით, დეფოლტის გამომწვევი მიზეზების საპირწონედ. LGD მოდელი ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი სახსრების დაბრუნებას. LGD-ს დაანგარიშდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო LGD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 10%-ით, რაც შეადგენს 156/(156) ათას ლარს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო LGD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 10%-ით, რაც შეადგენს 125/(125) ათას ლარს.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომხმარებლის სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები მოიცავს ინფორმაციას კლიენტთა სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სასოფლო-სამეურნეო:	ეტაპი	სულ სესხები	ეტაპი 1 (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	17,420	(145)	-	-	(145)	17,275	0.83%
B	1	10,822	(98)	-	-	(98)	10,724	0.91%
C	1	4,308	(38)	-	-	(38)	4,270	0.88%
C1	1	29	-	-	-	-	29	0.00%
C2	1	73	(1)	-	-	(1)	72	1.37%
C3	1	230	(46)	-	-	(46)	184	20.00%
D	2	172	-	(64)	-	(64)	108	37.21%
D1	2	170	-	(74)	-	(74)	96	43.53%
D2	3	81	-	-	(57)	(57)	24	70.37%
D3	3	297	-	-	(197)	(197)	100	66.33%
E	3	7	-	-	(3)	(3)	4	42.86%
R1	2	1,124	-	(31)	-	(31)	1,093	2.76%
R2	3	70	-	-	(40)	(40)	30	57.14%
		34,803	**(328)**	**(169)**	**(297)**	**(794)**	**34,009**	**2.28%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022			ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
ვაჭრობა და სერვისი	ეტაპი	მთლიანი სესხები	(12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი % *
A	1	15,010	(129)	-	-	(129)	14,881	0.86%
B	1	10,178	(103)	-	-	(103)	10,075	1.01%
C	1	5,658	(53)	-	-	(53)	5,605	0.94%
C1	1	41	-	-	-	-	41	0.00%
C2	1	109	(1)	-	-	(1)	108	0.92%
C3	1	263	(47)	-	-	(47)	216	17.87%
D	2	116	-	(43)	-	(43)	73	37.07%
D1	2	153	-	(55)	-	(55)	98	35.95%
D2	3	62	-	-	(45)	(45)	17	72.58%
D3	3	219	-	-	(138)	(138)	81	63.01%
E	3	275	-	-	(100)	(100)	175	36.36%
R1	2	952	1	(44)	-	(43)	909	4.52%
R2	3	7	-	-	(4)	(4)	3	57.14%
სულ სესხები		**33,043**	**(332)**	**(142)**	**(287)**	**(761)**	**32,282**	**2.30%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022			1	2	3			
წარმოება	ეტაპი	სულ სესხები	(12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %
A	1	899	(1)	-	-	(1)	898	0.11%
B	1	434	(1)	-	-	(1)	433	0.23%
C	1	281	-	-	-	-	281	0.00%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	1	-	-	-	-	1	0.00%
C3	1	6	-	-	-	-	6	0.00%
D	2	5	-	-	-	-	5	0.00%
D1	2	8	-	(1)	-	(1)	7	12.50%
D2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
D3	3	6	-	-	(5)	(5)	1	83.33%
E	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
R1	2	13	(1)	-	-	(1)	12	7.69%
R2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
სულ სესხები		**1,653**	**(3)**	**(1)**	**(5)**	**(9)**	**1,644**	**0.54%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომხმარებლის სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები მოიცავს ინფორმაციას კლიენტთა სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სასოფლო-სამეურნეო:	ეტაპი	სულ სესხები	1 ეტაპი (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	9,773	(80)	-	-	(80)	9,693	0.82%
B	1	15,182	(137)	-	-	(137)	15,045	0.90%
C	1	7,113	(66)	-	-	(66)	7,047	0.93%
C1	1	16	-	-	-	-	16	0.00%
C2	1	22	-	-	-	-	22	0.00%
C3	1	179	(42)	-	-	(42)	137	23.46%
D	2	81	-	(32)	-	(32)	49	39.51%
D1	2	104	-	(46)	-	(46)	58	44.23%
D2	3	96	-	-	(63)	(63)	33	65.63%
D3	3	127	-	-	(83)	(83)	44	65.35%
E	3	21	-	-	(10)	(10)	11	47.62%
R1	2	1,035	-	(17)	-	(17)	1,018	1.64%
R2	3	12	-	-	(6)	(6)	6	50.00%
		33,761	(325)	(95)	(162)	(582)	33,179	**1.72%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომსახურება და ვაჭრობა:	ეტაპი	მთლიანი სესხები	1 ეტაპი (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %
A	1	6,872	(56)	-	-	(56)	6,816	0.81%
B	1	12,084	(113)	-	-	(113)	11,971	0.94%
C	1	7,530	(69)	-	-	(69)	7,461	0.92%
C1	1	17	-	-	-	-	17	0.00%
C2	1	28	-	-	-	-	28	0.00%
C3	1	94	(22)	-	-	(22)	72	23.40%
D	2	56	-	(25)	-	(25)	31	44.64%
D1	2	71	-	(34)	-	(34)	37	47.89%
D2	3	122	-	-	(79)	(79)	43	64.75%
D3	3	57	-	-	(38)	(38)	19	66.67%
E	3	282	-	-	(97)	(97)	185	34.40%
R1	2	1,504	-	(69)	-	(69)	1,435	4.59%
R2	3	14	-	-	(4)	(4)	10	28.57%
		28,731	(260)	(128)	(218)	(606)	28,125	2.11%

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

წარმოება:	ეტაპი	სულ სესხები	1 ეტაპი (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	431	-	-	-	-	431	0.00%
B	1	684	(1)	-	-	(1)	683	0.15%
C	1	473	(1)	-	-	(1)	472	0.21%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C3	1	5	-	-	-	-	5	0.00%
D	2	14	-	(1)	-	(1)	13	7.14%
D1	2	4	-	(1)	-	(1)	3	25.00%
D2	3	22	-	-	(11)	(11)	11	50.00%
D3	3	10	-	-	(7)	(7)	3	70.00%
E	3	67	-	-	(39)	(39)	28	58.21%
R1	2	41	-	-	-	-	41	0.00%
R2	3	-	-	-	-	-	-	-
		1,751	(2)	(2)	(57)	(61)	1,690	3.48%

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია მუდმივად ახორციელებს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივების/ვალდებულებების მართვის პროცესს. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 3 წლამდე	3-დან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	**5,510**	**28,059**	**31,886**	-	**65,455**
საიჯარო ვალდებულებები	110	248	375	1	**734**
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	**5,620**	**28,307**	**32,261**	**1**	**66,189**
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	21	-	-	-	**21**
სხვა ვალდებულებები	38	-	-	-	**38**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**5,679**	**28,307**	**32,261**	**1**	**66,248**

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 3 წლამდე	3-დან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	11,137	20,616	40,737	-	72,490
საიჯარო ვალდებულებები	118	352	653	136	1,259
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	**11,255**	**20,968**	**41,390**	**136**	**73,749**
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	239	-	-	-	239
სხვა ვალდებულებები	77	-	-	-	77
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**11,571**	**20,968**	**41,390**	**136**	**74,065**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- **სავალუტო რისკი**

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	**ლარი**	**დოლარი**	**ევრო**
ფული და ფულის ეკვივალენტები	946	1,040	85
გაცემული სესხები	67,935	-	-
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	259	-
სხვა აქტივები	91	-	-
სულ ფინანსური აქტივები	**68,972**	**1,299**	**85**
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	14,349	45,027	-
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	21	-
საიჯარო ვალდებულება	236	516	-
სხვა ვალდებულებები	38	-	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**14,623**	**45,564**	**-**
ღია საბალანსო პოზიცია	**54,349**	**(44,265)**	**85**

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	**ლარი**	**დოლარი**	**ევრო**
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,684	9,233	131
გაცემული სესხები	62,994	-	-
სხვა აქტივები	64	14	-
სულ ფინანსური აქტივები	**66,742**	**9,247**	**131**
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16,042	49,415	-
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	239	-
საიჯარო ვალდებულება	177	935	-
სხვა ვალდებულებები	77	-	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**16,296**	**50,589**	**-**
ღია საბალანსო პოზიცია	**50,446**	**(41,342)**	**131**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს მენეჯმენტის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტის 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალის უწყისსა და კაპიტალზე 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე	(ლარი / დოლარი)		(ლარი / ევრო)	
	2022	2021	2022	2021
20% ზრდა	(8,849)	(8,221)	17	26
20% შემცირება	8,849	8,221	(17)	(26)
სვოპ კონტრაქტების ეფექტი:				
20% ზრდა	8,960	8,280	-	-
20% შემცირება	(8,960)	(8,280)	-	-
აკუმულირებული ეფექტი:				
20% ზრდა	111	59	17	26
20% შემცირება	(111)	(59)	(17)	(26)

ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთი, უცვლელია.

- **საპროცენტო განაკვეთის რისკი**

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთის რისკის გავლენა ორგანიზაციაზე. იგი წარმოაჩენს ორგანიზაციის იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯამს 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელთაც შესაბამისად ერიცხებათ საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი.

	2022	2021
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანური აქტივები	69,703	74,899
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანური ვალდებულებები	(59,376)	(65,457)
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის წმინდა ეფექტი	**10,327**	**9,442**

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

ორგანიზაცია ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზს.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივის და ვალდებულების საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია, ამიტომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება არ ახდენს გავლენას ორგანიზაციის შემოსავლებსა ან ხარჯებზე.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს; და
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება აქციონერებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით. ორგანიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად დივიდენდების გაცემა ხდება მხოლოდ იმ წელს, როდესაც სრული შემოსავალი აჭარბებს 1,050 ათას ლარს. აღნიშნულ შემთხვევაში 1,050 ათას ლარზე ნამეტი შეიძლება გაიცეს დივიდენდად, ასევე პერიოდში გაცემულმა დივიდენდის მოცულობამ, არ უნდა გადააჭარბოს პერიოდის სრული შემოსავლის 30%-ს.

კომპანიას მიღებული სესხების ფარგლებში ინვესტორებთან აღებული აქვს ვალდებულება ქვემოთ მოცემული ფინანსური კოეფიციენტების დაკმაყოფილებაზე.

კრედიტორების მიერ დაწესებული ფინანსური შეზღუდვები	2022	2021
არაჰეჯირებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე სავალუტო რისკის გავლენის კოეფიციენტი	<10%	<10%
საოპერაციო მოგების კოეფიციენტი	<60%	<50%
კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი	>16%+0.5%	>14.5%
სხვა სესხების უზრუნველყოფის კოეფიციენტი	<25%	<25%
PAR (30) + გადავადებული სესხები	<5%	<=5%
ჩამოწერილი სესხების კოეფიციენტი	<3%	<4%
ღია საკრედიტო პოზიცია	<10%	<10%
PAR (30) + გადავადებული სესხები + ჩამოწერილი სესხების კომბინირებული კოეფიციენტი	<8%	<12%
საოპერაციო თვითუზრუნველყოფის კოეფიციენტი	>100%	>100%
ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	>19%	>19%
რისკის დაფარვის კოეფიციენტი	>50%	>50%
აქტივებზე უკუგება	>0%	>=2%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	<7	<5.00
ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	>-50%	<-50%
უცხოური ვალუტის კოეფიციენტი	<10%	-
პორტფელი რისკის კოეფიციენტი	<5%	-
ლიკვიდურობის შესაბამისობის კოეფიციენტი	<100%	-
(PAR90 + რესტრუქტურიზაცია + ჩამოწერილი სესხები LTM-აღდგენილი LTM)/GLP	<12%	-

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაცია აკმაყოფილებდა ზემოთ მოცემულ ფინანსური კოეფიციენტებს. შეუსრულებლობის შესაძლო შედეგებზე ინფორმაცია გაშიფრულია მე-17 განმარტებით შენიშვნებში.

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

საპროცენტო შემოსავალი წარმოქმნილი:	2022	2021
გაცემული სესხებიდან	16,734	15,501
ზარალი სესხების მოდიფიკაციიდან	-	209
ბანკში განთავსებული თანხებიდან	40	43
სულ საპროცენტო შემოსავალი	**16,774**	**15,753**
საპროცენტო ხარჯი წარმოქმნილია:		
უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხებიდან	(4,909)	(3,697)
ადგილობრივი ბანკებისგან მიღებული სესხებიდან	(238)	(813)
საიჯარო ვალდებულებებიდან	(73)	(100)
ჯამური საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	**(5,220)**	**(4,610)**
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**11,554**	**11,143**

6. ჯარიმები სხვა შემოსავლის ჩათვლით

	2022	2021
ჯარიმები	552	595
სხვა	109	235
	661	**830**

7. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2022	2021
ხელფასი	(4,498)	(4,675)
სხვა სარგებელი	(65)	(76)
	(4,563)	**(4,751)**

ხელმძღვანელობის ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ მე-18 შენიშვნაში.

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
საკონსულტაციო მომსახურება*	(255)	(274)
ტრანსპორტირება	(218)	(162)
საკომუნიკაციო ხარჯები	(156)	(153)
დაცვის ხარჯები	(154)	(196)
კომუნალურები	(150)	(134)
ოფისის ხარჯები	(106)	(94)
სასამართლო ხარჯები	(89)	(61)
სხვა გადასახადები	(83)	(41)
რეკლამის ხარჯი	(59)	(42)
ბანკის საკომისიო ხარჯები	(38)	(42)
სხვა	(80)	(44)
	(1,388)	**(1,243)**

*საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები მოიცავს 2022 და 2021 წლების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ხარჯებს 47 ათასი ლარის და 55 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

9. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი:

	2022	2021
მიმდინარე მოგების გადასახადი	(82)	(141)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	(238)	202
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(320)**	**61**

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია არსებული საგადასახადო განაკვეთის მიხედვით:

	2022	2021
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	**743**	**987**
საგადასახადო განაკვეთი	20%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	**(149)**	**(148)**
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(171)	209
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(320)**	**61**

გადავადებულ მოგების გადასახადში დროებითი სხვაობების მოძრაობა მოცემულია 15%-ში, გარდა გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალისა რომელიც 20% (2021: 15%) დაანგარიშებული.

15%-იანი დროებითი სხვაობები:	31 დეკემბერი 2020	გამოკლებული (დამატებული) შემოსავლების ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2021	გამოკლებული (დამატებული) შემოსავლების ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2022
გაცემული სესხები	(44)	172	128	99	227
ძირითადი საშუალებები	(314)	306	(8)	(325)	(333)
არამატერიალური აქტივები	(2)	(1)	(3)	3	-
აქტივების გამოყენების უფლება	(183)	47	(136)	1	(135)
საიჯარო ვალდებულებები	231	(64)	167	(16)	151
გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი	258	(258)	-	-	-
	(54)	**202**	**148**	**(238)**	**(90)**

ორგანიზაციას არ აქვს აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება, ასევე არ აქვს კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში, ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადასახადები.

10. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ნაღდი ფული ეროვნულ ვალუტაში	21	25
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	785	3,528
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	983	8,377
ფული გზაში	158	152
შეზღუდული ფული	124	966
	2,071	**13,048**

*შეზღუდული ფული შედგება თანხებისგან რომელიც დაკავშირებულია უცხოური ვალუტის სვოპ კონტრაქტთან, რომელიც გაშიფრულია მე-15 შენიშვნაში.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფულადი სახსრების ძირითადი ნაწილი იყო განთავსებული ბანკებში, რომელთაც Fitch-ის რეიტინგების მიხედვით მინიჭებული ჰქონდათ სტაბილური პროგნოზირების რეიტინგები B (მოკლევადიანი რეიტინგი) და BB- (გრძელვადიანი რეიტინგი).

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მთლიანი გაცემული სესხები	68,536	63,200
დარიცხული პროცენტი	963	1,043
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,564)	(1,249)
	67,935	**62,994**
სესხები სექტორების მიხედვით:		
სოფლის მეურნეობა	34,803	33,761
ვაჭრობა	33,043	28,731
წარმოება	1,653	1,751
მთლიანი გაცემული სესხები	**69,499**	**64,243**
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,564)	(1,249)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**67,935**	**62,994**

კლიენტებზე გაცემული სესხები სექტორების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022		
	სესხები გაუფასურებამდე	მოსალოდნელი ზარალი	სესხები გაუფასურების შემდეგ
სოფლის მეურნეობა	34,803	(794)	34,009
ვაჭრობა	33,043	(761)	32,282
წარმოება	1,653	(9)	1,644
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები უზრუნველყოფების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022		
	სესხები გაუფასურებამდე	მოსალოდნელი ზარალი	სესხები გაუფასურების შემდეგ
მესამე მხარის პირადი გარანტიები	45,594	(791)	44,803
უზრუნველყოფის გარეშე	12,951	(625)	12,326
უძრავი ქონებით	10,927	(148)	10,779
მოძრავი ქონებით, მათ შორის სატრანსორტო საშუალებებით	27	-	27
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

	31 დეკემბერი 2021		
	სესხები გაუფასურებამდე	მოსალოდნელი ზარალი	სესხები გაუფასურების შემდეგ
მესამე მხარის პირადი გარანტიები	40,750	(514)	40,236
უზრუნველყოფის გარეშე	14,108	(536)	13,572
უძრავი ქონებით	9,340	(199)	9,141
მოძრავი ქონებით, მათ შორის სატრანსორტო საშუალებებით	45	-	45
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

ორგანიზაციის სესხები უზრუნველყოფილია იპოთეკით, სატრანსპორტო საშუალებით და პირადი გარანტიით. მოთხოვნები უზრუნველყოფაზე დადგენილია loan-to-value კოეფიციენტით. მაქსიმალური კოეფიციენტი LTV არის 85%. ეს თანაფარდობა ეხება უზრუნველყოფის დისკონტირებულ ღირებულებას, რაც დაგირავებული ქონების რეალური ღირებულების მაქსიმუმ 80% -ს შეადგენს.

2022 წლის ბოლოს 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგია:

	1 ეტაპი	2 ეტაპი	3 ეტაპი	
	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	587	225	437	1,249
ახალი სესხები	477	168	292	937
გადასვლა პირველ ეტაპზე	4	-	(4)	-
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(5)	5	-	-
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(4)	(4)	8	-
გადახდილი სესხები	(385)	(78)	(69)	(532)
ჩამოწერა	(836)	(292)	(415)	(1,543)
ადრე ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	30	30
წლის მანძილზე ნეტო ცვლილება	825	288	310	1,423
ნაშთი წლის ბოლოს	**663**	**312**	**589**	**1,564**

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2022			
	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	60,503	2,910	830	64,243
ახალი სესხები	64,746	1,373	685	66,804
გადასვლა პირველ ეტაპზე	5	-	(5)	-
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(361)	361	-	-
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(311)	(42)	353	-
გადახდილი სესხები	(57,876)	(1,501)	(420)	(59,797)
ჩამოწერილი სესხები	(991)	(414)	(514)	(1,919)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	91	91
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	47	26	4	77
ნაშთი წლის ბოლოს	**65,762**	**2,713**	**1,024**	**69,499**

2021 წლის ბოლოს 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგია:

	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	**411**	**236**	**377**	**1,024**
ახალი სესხები	471	109	185	**765**
გადასვლა პირველ ეტაპზე	5	(5)	-	**-**
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(2)	2	-	**-**
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(4)	(9)	13	**-**
გადახდილი სესხები	(282)	(70)	(63)	**(415)**
ჩამოწერილი სესხები	(453)	(334)	(331)	**(1,118)**
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	50	**50**
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	441	296	206	**943**
ნაშთი წლის ბოლოს	**587**	**225**	**437**	**1,249**

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	**49,290**	**4,588**	**708**	**54,586**
ახალი სესხები	70,993	686	410	**72,089**
გადასვლა პირველ ეტაპზე	19	(19)	-	**-**
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(175)	175	-	**-**
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(190)	(12)	202	**-**
გადახდილი სესხები	(58,842)	(1,976)	(233)	**(61,051)**
ჩამოწერილი სესხები	(623)	(539)	(467)	**(1,629)**
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	205	**205**
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	31	7	5	**43**
ნაშთი წლის ბოლოს	**60,503**	**2,910**	**830**	**64,243**

ინფორმაცია გაცემული სესხების ვადაგადაცილების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით :

	31 დეკემბერი 2022		
	სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი, %	სესხები გაუფასურების შემდეგ
სესხები ინდივიდუალური გაუფასურების ნიშნის გარეშე	65,254	(571)	64,683
30 დღემდე გადაცილება	499	(93)	406
30–60 დღის დაგვიანება	295	(107)	188
60–90 დღის დაგვიანება	339	(130)	209
90–180 დღის დაგვიანება	664	(442)	222
180 დღეზე მეტი დაგვიანება	282	(104)	178
რესტრუქტურიზებული სესხი*	2,166	(117)	2,049
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ინფორმაცია გაცემული სესხების ვადაგადაცილების შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით :

	31 დეკემბერი 2021		
	სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი, %	სესხები გაუფასურების შემდეგ
სესხები ინდივიდუალური გაუფასურების ნიშნის გარეშე	60,226	(523)	59,703
30 დღემდე გადაცილება	279	(65)	214
30–60 დღის დაგვიანება*	152	(58)	94
60–90 დღის დაგვიანება	190	(80)	110
90–180 დღის დაგვიანება	422	(283)	139
180 დღეზე მეტი დაგვიანება	369	(144)	225
რესტრუქტურიზებული სესხი*	2,605	(96)	2,509
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ორგანზიაციის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლისთვისაც აღიარებულია აქტივების გამოყენების უფლება, მოიცავს სათაო და ფილიალების ოფისების იჯარებს. იჯარები მიღებულია სხვადასხვა არადაკავშირებული მხარეებისგან. ხელშეკრულების განახლების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკით. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ასევე აშშ დოლარში. აქტივების იჯარის ვადა ოთხ წლამდეა, დისკონტის განაკვეთი ვალუტების შესაბამისად 6.9%-დან 13.45%-მდეა.

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისში	**907**	**1,222**
შემოსვლები	116	28
ცვეთა	(349)	(343)
ნაშთი წლის ბოლოს	**674**	**907**

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისში	**1,112**	**1,538**
შემოსვლები	116	28
საპროცენტო ხარჯი	73	100
იჯარის გადახდა	(455)	(490)
უცხოური ვალუტის გადაფასების ეფექტი	(94)	(64)
ნაშთი წლის ბოლოს	**752**	**1,112**

ორგანიზაციას არ გააჩნია მსგავსი მახასიათებლების მქონე მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესადარის პერიოდში. შესაბამისად, სესხის პროცენტის განსაზღვრისთვის გამოყენებულია დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები მსგავსი სექტორისთვის.

13. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობები	ოჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სატრანსპორტო საშუალებები	ოფისის აღჭურვილობა	ავეჯი და აღჭურვილობა	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,972**	**1,246**	**227**	**1,538**	**825**	**5,926**
შემოსვლა	-	-	-	-	108	23	131
გასვლა	-	-	-	(23)	-	-	(23)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,972**	**1,246**	**204**	**1,646**	**848**	**6,034**
შემოსვლა	-	95	-	-	56	65	216
გასვლა	-	-	-	(8)	-	1	(7)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**2,067**	**1,246**	**196**	**1,702**	**914**	**6,243**
დაგროვილი ცვეთა და ამორტიზაცია							
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(594)**	**(564)**	**(183)**	**(1,092)**	**(750)**	**(3,183)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	-	(156)	-	(32)	(199)	(38)	(425)
გასული აქტივების დაგროვილი ცვეთა	-	-	-	21	-	-	21
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(750)**	**(564)**	**(194)**	**(1,291)**	**(788)**	**(3,587)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	-	(154)	-	(4)	(187)	(40)	(384)
გასული აქტივების დაგროვილი ცვეთა	-	-	-	-	-	-	-
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(904)**	**(564)**	**(198)**	**(1,478)**	**(828)**	**(3,971)**
ნეტო საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,222**	**682**	**10**	**355**	**60**	**2,447**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,163**	**682**	**(2)**	**224**	**86**	**2,271**

ორგანიზაციის მიერ ქართული ბანკებისგან მიღებული სესხები უზრუნველყოფილია 975 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მიწითა და შენობით.

კომპანია იყენებს სრულად ამორტიზირებულ ძირითად საშუალებებს, რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 2,624 ათას ლარს.

14. მიღებული სესხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიღებული სესხები	58,675	64,656
დარიცხული პროცენტი	701	801
	59,376	**65,457**

მიღებული სესხები მიმდინარე და გრძელვადიანი ნაწილების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიმდინარე ვალდებულებები:		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	29,901	22,023
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	-	6,007
გრძელვადიანი ვალდებულებები:		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	29,475	37,427
სულ მიღებული სესხები	**59,376**	**65,457**

სესხები მიღებულია როგორც საერთაშორისო ასევე ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან. საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მოზიდული სახსრები არაა უზრუნველყოფილი, ხოლო ადგილობრივი სესხები უზრუნველყოფილია 957 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების ძირითადი საშუალებებითა და 9,500 ათასი ლარის სასესხო პორტფელით.

საპროცენტო განაკვეთი დოლარში აღებული სესხებისთვის იყო 6.2%-დან 11%-მდე და 6.28%-დან 9%-მდე 2022 და 2021 წლებში, შესაბამისად. საპროცენტო განაკვეთი ლარში აღებული სესხისთვის იყო 12%-დან 14%-მდე.

ინფორმაცია კრედიტორების მიერ დაწესებული ფინანსური შეზღუდვების შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

მიღებული სესხების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით ანალიზი გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივობებიდან წარმოქმნილი ცვლილებები მიღებულ სესხებში, რომელიც მოიცავს, როგორც ფულად ასევე არაფულად ნაკადებს, შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისში	**65,457**	**55,424**
ფულადი ნაკადები	(4,955)	8,436
არაფულადი ნაკადები:	**(1,126)**	**1,597**
პერიოდში დარიცხული პროცენტი	5,147	4,510
საკურსო სხვაობის კურსის ეფექტი	(6,273)	(2,913)
ნაშთი წლის ბოლოს	**59,376**	**65,457**

15. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში აღრიცხვით

ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით მოიცავს უცხოური ვალუტის სვოპ კონტრაქტებს. სვოპები ორ მხარეს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებაა, მომავალ პერიოდში განსაზღვრულ ვალუტებში ნომინირებული თანხების გაცვლის შესახებ წინასწარ განსაზღვრული კურსით, წინასწარ განსაზღვრულ თარიღში.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუდისკონტირებელი სვოპ კონტრაქტების საკონტრაქტო ღირებულება, რომლებსაც ოთხ თვემდე საკონტრაქტო ვადა დარჩათ, შეადგენს 44,799-სა და 41,399 ლარს შესაბამისად. აღნიშნული კონტრაქტებიდან წარმოშობილი არარეალიზებული მოგება ან ზარალი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში რეალური ღირებულების მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილების მუხლში.

15. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში აღრიცხვით (გაგრძელება)

შესადარისი ინფორმაციის კლასიფიკაცია შეცვლილია 2022 წლის მონაცემებთან შესაბამისობის მიზნით. ორგანიზაციამ 14 ათასი ლარის მოცულობის ფინანსური აქტივები სხვა აქტივებიდან გადაიტანა ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით მუხლში. ორგანიზაცია ფიქრობს, რომ შეცვლილი კლასიფიკაცია უკეთესად წარმოადგენს ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს.

16. სააქციო კაპიტალი

	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
აქციონერები	**აქციების წილი %**	**აქციების რაოდენობა**	**ნომინალური ღირებულება**	**აქციების წილი %**	**აქციების რაოდენობა**	**ნომინალური ღირებულება**
შენგელია ბესიკ	30.7%	57,500	1,150	30.7%	57,500	1,150
დოლიძე ვახტანგ	20.0%	37,500	750	20.0%	37,500	750
ცხადაია ელისო	9.3%	17,500	350	9.3%	17,500	350
ძნელაძე ვასილ	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
პეტრა დინა ტაამსი	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
სხვა აქციონერები *	17.5%	32,750	655	17.5%	32,750	655
სს მისო ლაზიკა კაპიტალი	11.9%	22,250	445	11.9%	22,250	445
სულ გამოშვებული აქციები	**100.0%**	**187,500**	**3,750**	**100.0%**	**187,500**	**3,750**

*სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად არ ფლობენ აქციების 5%-ზე მეტს.

	31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
გამოშვებული აქციები ნომინალური ღირებულებით 20 ლარი თითოეული	**აქციების რაოდენობა**	**აქციების ღირებულება**	**აქციების რაოდენობა**	**აქციების ღირებულება**
ჩვეულებრივი აქციები, რომლებსაც ფლობენ ყველა აქციონერები	187,500	3,750	187,500	3,750
მინუს: სახაზინო აქციები	(22,250)	(445)	(22,250)	(445)
სულ სააქციო კაპიტალის რაოდენობა და ღირებულება	**165,250**	**3,305**	**165,250**	**3,305**

*აქციების რაოდენობა მოცემულია ზუსტი რაოდენობით (არაა დამრგვალებული)

17. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავა

ორგანიზაციის ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში დროდადრო მის მიმართ შესაძლოა წარმოიშვას გარკვეული საჩივარი ან სასამართლო დავა.

სასამართლო პროცესები ორგანიზაციის კლიენტების მიმართ, რომლებიც ვერ ახერხებენ სესხების დაფარვას - ორგანიზაციის კლიენტების მხრიდან სესხის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში კომპანია იწყებს სასამართლო დავას კლიენტის წინააღმდეგ. ასეთი დავის უმაღლესი შესაძლო შედეგი არის კლიენტისგან მისაღები სესხის თანხა (მოიცავს დარიცხულ პროცენტს და სხვა ხარჯებს).

გამომდინარე იქიდან, რომ ყველა კლიენტის მიერ სასესხო ვალდებულების დაფარვა ხასიათდება განუსაზღვრელობით, ორგანიზაცია ქმნის ანარიცხს სესხების გაუფასურებისთვის, რომელზეც ინფორმაცია მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსურ შეზღუდვებთან შესაბამისობა

ორგანიზაციას მიღებულ სესხებთან დაკავშირებით ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობის ვალდებულება აქვს, აღნიშნული კოეფიციენტების დარღვევამ შესაძლოა გამოიწვიოს სესხის საპროცენტო ხარჯის ზრდა, ან კრედიტორისგან სესხების დაუყოვნებლივ დაფარვის მოთხოვნა.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აკმაყოფილებდა ყველა ფინანსურ კოეფიციენტს.

მმართველობის ანგარიშგება

ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაციის შესაბამისად და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოსთან არაუგვიანეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის 1 ოქტომბრამდე. კომპანიას ფინანსური ანგარიშგებების გამოშვების თარიღისთის მომზადებული არ აქვს მმართველობითი ანგარიშგება.

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე", წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის, დამფუძნებელ ორგანიზაციასა და ფილიალებთან), ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. ორგანიზაციასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები 2022 წლის 31 დეკემბრის საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა ამ თარიღში:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(358)	(282)	(10)

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები 2021 წლის 31 დეკემბრის საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა ამ თარიღში:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(380)	(286)	(10)

19. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

არ მომხდარა ისეთი მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ, რომელთა აღწერაც საჭირო იქნებოდა ფინანსურ ანგარიშგებებში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გააზომადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზირებული ღირებულებით

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით,

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად ECL ანგარიშდება ყველა ფინანსურ აქტივზე, რომელიც აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ან რეალური ღირებულების ცვლილების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამ ეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

ა) 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
ბ) მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
გ) ფორს მაჟორი, როდესაც კლიენტი ხდება გადახდის უუნარო გარე ფაქტირების გამო, რომელსაც ვერ ვაკონტროლებთ.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ. ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ორგანიზაციამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

გაანალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ინფლაციის განაკვეთი;
- მონეტარული პოლიტიკის საპროცენტო განაკვეთი.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ორგანიზაცია იყენებს ბოლო 5 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის, სესხები სეგმენტებად დაჯგუფებულია სესხის უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით. PD გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის გადანაცვლების ალბათობას გაუფასურების ეტაპებს შორის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

ორგანიზაციამ თავისი ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიციროს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად, ხოლო სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

გადახურვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები არის გადახურული და ნეტო თანხითაა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს კანონიერი უფლება, რომ გადაიფაროს აღიარებული თანხები და ორგანიზაციას აქვს განზრახვა ზემოთხსენებულლი თანხები წარადგინოს ნეტო თანხით ან გაყიდოს აქტივი და დაიფაროს ვალდებულება ერთდროულად.

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონის მიხედვით წარმოდგენილია მე-17 შენიშვნებში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ჯგუფი ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ჯგუფის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	აშშ დოლარი	ევრო
გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.7020	2.8844
გაცვლითი კურსი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.0976	3.5040

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები

გაცემული სესხები და სხვა აქტივებში წარდგენილი სხვა მოთხოვნები არის ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივები. გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ მათი ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

პირველი და მეორე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის ორგანიზაცია პროცენტულ შემოსავალს ანგარიშობს მთლიანი საბალანსო ღირებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი მე - 3 ეტაპის ფინანსური აქტივებისთვის ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) ამორტიზებული ღირებულების გამოყენებით (ანუ მთლიანი საბალანსო ღირებულება - საკრედიტო ზარალი). ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შეძენილი ან საკრედიტო ზარალით წარმოშობილი აქტივები, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებითთ (EIR) ამ შეძენილი ან საკრედიტო ზარალით წარმოშობილი აქტივების ამორტიზებული ღირებულების მიხედვით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი მოგება ზარალში რეალური ღირებულების ცვლილების ასახვით აღრიცხული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოადგენს უცხოური ვალუტის ფორვარდულ კონტრაქტებს და სავალუტო სვოპებს,

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საწყისი აღიარებისას აღიარდება რეალური ღირებულებით ფორვარდული და სვოპ კონტრაქტის დადების თარიღით და შემდგომ გადაფასდება ღირებულების ცვლილების შესაბამისად. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება ფინანსურ აქტივებში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება დადებითია და აღირიცხება ფინანსურ ვალდებულებებში, როდესაც მათი ღირებულება უარყოფითია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილება აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ცვლილების მომენტში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა (და ამორტიზაცია) ერიცხება შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

ისტორიული ღირებულება	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წლებში)
შენობები	30-50
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	საიჯარო ხელშეკრულების მიხედვით
სატრანსპორტო საშუალებები	5
ოფისის აღჭურვილობა	3-5
ავეჯი და აღჭურვილობა	3-5
კომპიუტერული პროგრამა	5

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით.

მიღებული სესხები

მიღებული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით. საწყისი შეფასების შემდგომ, ორგანიზაცია აფასებს ყველა მიღებულ სესხს ამორტიზებადი ღირებულებით და ყველა სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და გამოქვითვებს შორის აღიარდება პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ახალი აქციებისა თუ ოფციონების გამოშვებასთან ნაჩვენებია კაპიტალში საგადასახადო გამოქვითვებით შემცირებული შემოსულობების სახით. ნებისმიერი ნამეტი თანხა, რომლითაც მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულება გადააჭარბებს ნომინალურ ღირებულებას, აღირიცხება, როგორც საემისიო კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

ორგანიზაციის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადის თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განაკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტრული ბალანსის შედგენის თითოეული თარიღისათვის კომპანია გადააფასებს აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული, როდესაც არის კანონიერი უფლება რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახდო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო ორგანიზაციამ დასაქმებულისგან.

იჯარები

ორგანიზაცია როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაცია აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაცია აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება; და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება 7 წლიან პერიოდზე.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

ორგანიზაცია არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანზიაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ანარიცხები

ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც წარსული მოვლენების შედეგად წარმოიქმნება მიმდინარე ვალდებულება, რესურსების გადინება არის მოსალოდნელი და ვალდებულების ოდენობა შესაძლებელია შეფასდეს საიმედოდ.

ანარიცხის საუკეთესო შეფასება არის ის თანხა, რასაც საწარმო, გონივრულ ფარგლებში, დახარჯავდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად, ან ამ ვალდებულების მესამე მხარისთვის გადასაცემად ამ თარიღისათვის. განსაზღვრულია მოსალოდნელი კორექტირებული ფულადი ნაკადებისთვის შეწონილი ალბათობის გამოყენება, იმ მიზნით რომ ფულადი ნაკადების შეფასებებში აისახოს განუსაზღვრელობები და დისკონტირება, რათა მოხდეს ფულის დროითი ღირებულების ასახვა.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N231347008
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	25.09.2023 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	მაია ფუტკარაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ზუგდიდი გამარჯვების ქ. N 3 I სართული
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	599205182
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	08988592116723

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორიათას ოცდასამი წლის **ოცდახუთ სექტემბერს** მე, ნოტარიუსს, მაია ფუტკარაძეს, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ზუგდიდი, გამარჯვების ქ.№3მომმართა თარჯიმანმა ელზა ჯიგანიამ (დაბადებული: 18.11.1980, პ/ნ №62006012219, პასპორტის № 20AB16646, ზუგდიდი, მცხ. თავისუფლების ქ. 121) რომელმაც წარმოადგინა **დოკუმენტი (ფინანსური ანგარიშგება, ელექტრონული ფორმით მიღებული ასლის)** და მოითხოვა ამ საბუთის მისი **ინგლისურიდან ქართულ** ენაზე შესრულებულ თარგმანზე თავისი ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება სანოტარო წესით. მე დავადგინე მისი ნების გამოვლენის ნამდვილობა, ასევე შევამოწმე მისი ქმედუნარიანობა და ვადასტურებ, რომ მის ქმედუნარიანობაში ეჭვის შეტანის საფუძველი არ არსებობს. მე გავაფრთხილე, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სისწორეზე. თარჯიმანმა ჩემს წინაშე დაადასტურა, რომ თარგმანი ზუსტია, რის შემდეგ მან ჩემი თანდასწრებით პირადად მოაწერა ხელი მის მიერ შესრულებულ თარგმანს, რასაც ვამოწმებ. მე შევამოწმე მისი უფლებაუნარიანობა (დიპლომი ავ №0000414) და ვადასტურებ რომ იგი ნამდვილად უფლებამოსილია თარგმნოს.

გადახდილია ნოტარიუსის საზღაური 150. 00 ლარი (50 გვერდის) თარჯიმნის ხელმოწერის დამოწმებისათვის + 5 ლარი (ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისთვის) 27.00 ლარი დღგ - საქართველო საგადასახადო კოდექსის 166 –ე მუხლის საფუძველზე, სულ 182 .00 ლარი/ სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობის, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს მთავრობის 29.12.2011 წლის დადგენილება № 507-ის 31.3 მ.39.1) საფუძველზე

On the **twenty-fifth day of September** of two thousand twenty - three year, I, Maia Putkaradze notary, in my notary bureau, located at the following address: C. Zugdidi, Gamarjveba str. #3, first floor, applied Elza Jigania (born on: 18.11.1980, residing at: N121 Tavisupelba street, Zugdidi, personal N 62006012219 , Passport N20AB16646) and submitted **document (Financial Report, EL.Form)** translated from **English into Georgian** and required to certify authenticity of her signature on the above mentioned document by notarial rules. I checked up the personality of Mrs. E. Jigania based on submitted ID by her and her capacity for /translating deed (diploma av # 0000414) and am confident that she is empowered for this action. Translator is warned that she is responsible for the accurate translation. Followed she undersigned this document personally in my presence.

Paid notary service fee in amount of 150.00 GEL.(for 50 pages) for certification of translator's signature + 5.00 GEL is paid (for the registration in electronic registry) + 27.00 VAT According to Georgian tax payment rule paragraph 166. In total 182.00 Gel. According to #507 regulation for the notarial activities of the notary fee and regulated payment by Georgian notary chamber their payment rules and service terms on the base of these 31.3 39.I Paragraph)

ნოტარიუსი მაია ფუტკარაძე
Notary Maia Putkaradze

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა

2022 წლის 31 დეკემბერს

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

ფინანსური ანგარიშგებები

სრული შემოსავლის ანგარიშგება 5

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 6

ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ 7

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება 8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია 9
2. მომზადების საფუძვლები 9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები 12
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა 13
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 28
6. ჯარიმები სხვა შემოსავლის ჩათვლით 28
7. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი 28
8. სხვა საოპერაციო ხარჯები 28
9. გადასახადები 29
10. ფული და ფულის ექვივალენტები 30
11. კლიენტებზე გაცემული სესხები 30
12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები 34
13. ძირითადი საშუალებები 35
14. მიღებული სესხები 36
15. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში აღრიცხვით 36
16. სააქციო კაპიტალი 37
17. პირობითი ვალდებულებები 37
18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 38
19. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 38
20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 39

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "ლაზიკა კაპიტალის" აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ **სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "ლაზიკა კაპიტალის"** (შემდგომში - ორგანიზაცია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ორგანიზაციის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს") შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე". ჩვენ ვართ ორგანიზაციისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს" მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის" მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმო და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ზედამხედველობა გაუწიონ ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ორგანიზაციის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ორგანიზაციის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ორგანიზაცია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718)**

შპს „ბიდიოს აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

11 მაისი, 2023

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	5	16,774	15,753
საპროცენტო ხარჯი	5	(5,220)	(4,610)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე		**11,554**	**11,143**
გაუფასურების ხარჯი	11	(688)	(576)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		**10,866**	**10,567**
საკომისიო შემოსავალი		432	453
ჯარიმები სხვა შემოსავლის ჩათვლით	6	661	830
წმინდა მოგება რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებიდან	15	(9,868)	(6,191)
ხელფასები და თანამშრომელთა ანაზღაურება	7	(4,563)	(4,751)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(1,388)	(1,243)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(919)	(931)
წმინდა მოგება საკურსო სხვაობიდან		5,522	2,254
მოგება დაბეგვრამდე		**743**	**988**
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(320)	61
მთლიანი სრული შემოსავალი		**423**	**1,049**

ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 11 მაისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ ბესიკ შენგელია

ფინანსური დირექტორი _____ ირაკლი ყურაშვილი

9-50 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის

(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	2,071	13,048
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11	67,935	62,994
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	15	259	14
სხვა აქტივები		511	193
არამატერიალური აქტივები		30	185
აქტივის გამოყენების უფლება	12	674	907
ძირითადი საშუალებები	13	2,271	2,447
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	9	-	148
სულ აქტივები		**73,751**	**79,936**
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	14	59,376	65,457
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	15	21	239
საიჯარო ვალდებულებები	12	752	1,112
სხვა ვალდებულებები		38	77
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	9	90	-
სულ ვალდებულებები		**60,277**	**66,885**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	3,750	3,750
სახაზინო აქციები	16	(445)	(445)
საემისიო კაპიტალი	16	2,537	2,537
გაუნაწილებელი მოგება		7,632	7,209
მთლიანი კაპიტალი		**13,474**	**13,051**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**73,751**	**79,936**

9-50 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ანგარიშგება კაპიტალში ცვლილებების შესახებ

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	სახაზინო აქციები	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
31 დეკემბერი 2020	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**6,160**	**12,002**
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	1,049	**1,049**
31 დეკემბერი 2021	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**7,209**	**13,051**
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	423	**423**
31 დეკემბერი 2022	**3,750**	**(445)**	**2,537**	**7,632**	**13,474**

9-50 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
მიღებული პროცენტი	17,499	16,038
გადახდილი პროცენტი	(4,994)	(4,130)
მიღებული საკომისიო	321	338
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი	936	1,067
ფულადი ნაკადები სვოპ კონტრაქტებიდან	(10,331)	(6,202)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა ანაზღაურება	(4,760)	(4,907)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1,666)	(1,584)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებში ცვლილებამდე	**(2,995)**	**620**
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებში:		
კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან მიღებული თანხები	60,760	62,055
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(67,213)	(72,320)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	**(9,448)**	**(9,645)**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა	(236)	(135)
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	**(236)**	**(135)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
სესხების გადახდა	(27,932)	(24,434)
სესხების მიღება	28,042	36,992
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	(456)	(483)
გაცემული დივიდენდები	-	(57)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან	**(346)**	**12,018**
ფულადი სახსრების გადაფასების ეფექტი	(947)	(761)
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა /(შემცირება)	**(10,977)**	**1,477**
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13,048	11,571
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	**2,071**	**13,048**

9-50 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ორგანიზაცია

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ლაზიკა კაპიტალი დაარსდა 2007 წლის 26 დეკემბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება (შემდგომში "ორგანიზაცია"). ორგანიზაცია რეგისტრირებულია საგადასახადო დეპარტამენტის ზუგდიდის რაიონულ ოფისში, საიდენტიფიკაციო კოდით 220411132.

ორგანიზაცია თავის საქმიანობას წარმართავს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის საფუძველზე და რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ("სებ") მიერ.

ორგანიზაციის უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. თითოეული ფილიალის ყოველდღიურ საქმიანობის ზედამხედველობას ახორციელებს მმართველი, რომელსაც ნიშნავს ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭო. კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე პასუხისმგებელია დირექტორთა საბჭო, რომელსაც ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო.

ძირითადი საქმიანობის ფარგლებში ორგანიზაცია გასცემს მიკრო და მცირე სესხებს (100,000 ლარამდე) საქართველოში.

ორგანიზაციის სათაო ოფისი მდებარეობს: საქართველოში, ქ. ზუგდიდში, გამსახურდიას ქ. № 59. ასევე, ორგანიზაციას ჰქონდა 19 სერვის ცენტრი დასავლეთ საქართველოში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

დეტალური ინფორმაცია აქციონერთა შესახებ გაშიფრულია მე-16 შენიშვნაში. კომპანიას არ ჰყავდა საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში, ფასს-ების) შესაბამისად.

ორგანიზაცია თავის ბუღალტრულ ჩანაწერებს აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში, რომელიც ასევე ორგანიზაციის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს. ანგარიშგებაში თანხები დამრგვალებულია ათასებამდე, თუ სხვანაირად არ არის მითითებული. ორგანიზაციის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, ორგანიზაციის მენეჯმენტისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული საღრიცხვო შეფასებები. ის მნიშვნელოვანი სფეროები, რომლებიც შეფასდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მათი ეფექტის შესახებ, მოცემულია მე-3 შენიშვნაში. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია 20-ე შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისა.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ ორგანიზაცია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება შესაფერისია ორგანიზაციისთვის.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ახალი ფასს-ების მიღება, ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2021 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება: 2018-2020 ციკლი. 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოაქვეყნა შემდეგი სტანდარტების მცირე შესწორებები: ფასს 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება, ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები, ბასს 41 სოფლის მეურნეობა და ფასს 16 იჯარის საილუსტრაციო მაგალითები.

კონცეპტუალური მიდგომა (შესწორება - ფასს 3). 2020 წლის მაისში, IASB-იმ გამოაქვეყნა ფასს 3-ის კორექტირება, რომელიც განაახლებს მითითებას ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე ისე, რომ მნიშვნელოვნად არ ცვლის სტანდარტის მოთხოვნებს საწარმოთა გაერთიანებასთან დაკავშირებით. შესწორება შეეხება გამონაკლისს საწარმოთა გაერთიანებისას ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებების აღიარების ძირითადი მიდგომიდან და ხვდება ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივების და ფასსშ 12 მომსახურებაზე კონცენსიური შეთანხმებების მოქმედების სფეროში.

ბასს 37 ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები (შესწორება - წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება). 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოსცა ბასს 37-ის შესწორება, 68ა პარაგრაფის დამატებით რომელიც აკონკრეტებს ხარჯებს, რომელიც გაითვალისწინება ხელშეკრულების შესრულების ღირებულების განსაზღვრისას, რათა შეფასდეს ხელშეკრულება არის თუ არა წაგებიანი. მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული შესწორება გამოიწვევს მეტი ხელშეკრულების აღრიცხვას წაგებიან ხელშეკრულებად, რადგან იზრდება იმ ხარჯების არეალი, რომელთა გათვალისწინებაც უნდა მოხდეს წაგებიანი ხელშეკრულების შეფასებაში.

ბასს 16 ძირითადი საშუალებები (შესწორება - შემოსავალი აქტივის მიზნობრივ გამოყენებამდე). 2020 წლის მაისში IASB-იმ გამოსცა ბასს 16-ის შესწორება, რომელიც კრძალავს საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან გამოქვითოს ამავე აქტივით წარმოებული საქონლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, სანამ საწარმო მოცემულ აქტივს ამზადებს მისი დანიშნულებისამებრ გამოყენებისათვის. ნაცვლად იმისა რომ მოხდეს აღნიშნულის აქტივის ღირებულებასთან დანეტება, საწარმომ უნდა აღიაროს ასეთ გაყიდვებთან დაკავშირებული შემოსავალი და ხარჯები მოგებასა და ზარალში.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შემავალი სტანდარტები და შესწორებები

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები. ფასს 17 ნერგავს საერთაშორისო თანმიმდევრულ მიდგომას სადაზღვევო ხელშეკრულების აღრიცხვის მიმართ. ფასს 17-მდე, მთელ მსოფლიოში არსებობდა მნიშვნელოვანი სხვადასხვაობა სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვასა და წარდგენასთან დაკავშირებით, ფასს 4 ნებას რთავდა მრავალ (არა-ფასს) სააღრიცხვო მიდგომებს. ფასს 17-ის ძალაში შესვლა გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბევრი მზღვეველისთვის, რაც გულისხმობს არსებული სისტემებსა და პროცესებში ცვლილების შეტანას.

ახალი სტანდარტის ხედვით, სადაზღვევო ხელშეკრულება მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის და მომსახურების ხელშეკრულების ელემენტებს, ამასთან გამომუშავებული ფულადი ნაკადების დიდი ნაწილი არსებითად ცვალებადია დროთა განმავლობაში. შედეგად, სტანდარტი აყალიბებს შემდეგ მიდგომებს:

- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების აღიარება მოგებასა და ზარალში იმ პერიოდის განმავლობაში როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა ხელშეკრულების თანახმად;
- სადაზღვევო მომსახურების შედეგების (მათ შორის სადაზღვევო შემოსავლის) წარდგენა სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯებისგან განცალკევებით;
- სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანი ცალკეული პორტფელის მიმართ სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯის მთლიანად მოგებასა და ზარალში წარდგენასთან ან ნაწილობრივ სრულ შემოსავალში წარდგენასთან დაკავშირებით.

ფასს 17-ის გამოცემის შემდეგ, სტანდარტში შევიდა შესწორებები და მოხდა ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება.

სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენა (შესწორება- ბასს 1 და ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება, რომელიც ცვლის სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენის მოთხოვნებს „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. მოცემული შესწორება იძლევა მითითებას, იმის შესახებ თუ როდის შეიძლება სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია იქნას არსებითად მიჩნეული. აღნიშნული შესწორება ძალაშია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გადასვლა ნებადართულია.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

რადგან ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2 არ წარმოადგენს სავალდებულო სახელმძღვანელოს, არ მომხდარა სავალდებულო ძალაში შესვლის თარიღის განსაზღვრა ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2-ის შესწორებასთან მიმართებაში.

გადავადებული გადასახადი დაკავშირებული ერთი ტრანზაქციიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან (ბასს 12-ის შესწორება). 2021 წლის მაისში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 12-ის შესწორება, რომელიც აკონკრეტებს, ვრცელდება თუ არა პირველადი აღიარების გამონაკლისი გარკვეულ ოპერაციებზე, რომლებიც იწვევს როგორც აქტივის ასევე ვალდებულების სიმულაციურად აღიარებას (მაგ: იჯარა ფასს 16-ის შესაბამისად). შესწორების შედეგად ბასს 12.5-ს დაემატა კრიტერიუმი თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლებასთან დაკავშირებით, რომლის მიხედვითაც გათავისუფლება არ ვრცელდება აქტივების ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებაზე, რომლებიც წარმოშობს თანაბარი ოდენობის დასაბეგრ და გამოქვითვად დროებით სხვაობებს.

გ) სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან

საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას (ფასს 16-ის შესწორება). 2020 წლის ივნისში ფასს ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა დღის წესრიგის გადაწვეტილება უკუიჯარის პირობით გაყიდვა ცვლად გადასახდელებთან დაკავშირებით. აღნიშნული საკითხი გადაეცა IASB-ს ზოგიერთი ასპექტის სტანდარტში გათვალისწინების მიზნით. 2022 წლის სექტემბერში IASB-იმ გამოსცა საბოლოო შესწორება.

შესწორების თანახმად გამყიდველ-მოიჯარეს მოეთხოვება იმგვარად განსაზღვროს „საიჯარო გადასახდელები“ ან „გადახედილი საიჯარო გადასახდელები“, რომ არ აღიაროს გამყიდველი-მოიჯარის მიერ შენარჩუნებულ სარგებლობის უფლებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ოდენობის მოგება ან ზარალი.

ბასს 1 ფინანსური ანგარიშების წარდგენა (შესწორება - ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად, კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები) 2020 წლის იანვარში IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. ხოლო 2022 წლის ოქტომბერში შემდგომი შესწორება განხორციელდა კოვენტანტებიან გრძელვადიან ვალდებულებებთან მიმართებაში.

შესწორების თანახმად, საწარმოს მოეთხოვება გააჩნდეს ვალდებულების დაფარვის გადავადების არსებითი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ სულ მცირე თორმეტი თვით და აღნიშნული უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულების კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს ალბათობა იმისა, რომ საწარმო გამოიყენებს უფლებას საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მინიმუმ 12 თვით გადავადებასთან დაკავშირებით.

თუ საწარმოს გადავადების უფლება წარმოადგენს კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების საგანს, ასეთი პირობები გავლენას ახდენს თუ უფლება არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, იმ შემთხვევაში თუ საწარმო ვალდებულია შეასრულოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ან დასრულებისას და არა მაშინ, თუ საწარმო ვალდებულია დააკმაყოფილოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ. აღნიშნული შესწორება ასევე განმარტავს „დაფარვის“ მნიშვნელობას, ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციის მიზნით

COVID-19 პანდემიის შედეგად შესწორების ძალაში შესვლის თარიღი გადაიწია ერთი წლით და ეფექტურია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2024 წლის 1 იანვარიდან.

ორგანიზაციას მიაჩნია, რომ აღნიშნულ ცვლილებებს მატერიალური ეფექტი არ ექნება კომპანიის ფინანსურს ანგარიშგებებზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

ორგანიზაცია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ანარიცხის შეფასება

ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშვება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის მსესხებელი, სესხის უზრუნველყოფებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას ორგანიზაცია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი და საიჯარო გადასახდელები

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ორგანიზაცია იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ორგანიზაცია ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური საიჯარო გადახდების შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმისგან, რაც წარდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

გადასახადები

სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზისა და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, ორგანიზაცია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა გამოვლინდება. ორგანიზაცია დარწმუნებულია, რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახდო დეკლარაციების დასაბუთება და ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს გადასახადებთან დაკავშირებული რისკები.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მსგავსად, ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად ორგანიზაცია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე. ეს შენიშვნა აღწერს ორგანიზაციის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რომ მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც ლიკვიდური ან მოკლევადიანია (სამ თვემდე ვადით), ითვლება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება ორგანიზაციის ფინანსური მხარისთვის.

მენეჯმენტის საერთო მიზანია, რომ შექმნას ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მიზანმიმართული იქნება რისკების მინიმუმამდე შემცირებისკენ ორგანიზაციის კონკურენტუნარიანობისა და მოქნილობის გაუარესების გარეშე. აღნიშნულ პოლიტიკებთან დაკავშირებული დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია ქვემოთ.

საქმიანობის პროცესში ორგანიზაცია დგას შემდეგი ფინანსური რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე ორგანიზაცია დგება სესხების გაცემით და სხვა სახის ოპერაციებით, როდესაც ურთიერთობისას წარმოიშობა ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მიკრო საფინანსო ორგანიზაციის (MFO) რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

ორგანიზაციას საკრედიტო რისკის მართვის მიზნით შემუშავებული აქვს პოლიტიკა და პროცედურები, რომლითაც ხელმძღვანელობენ სპეციალური კომიტეტები სესხის გაცემის და გაცემული სესხების რისკიანობის ანალიზის და კონტროლისას. საკრედიტო პოლიტიკა და პროცედურები განიხილება და მტკიცდება მენეჯმენტის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებლების საკრედიტო შეფასების მეთოდოლოგიას;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს და სტანდარტებს, რომლებიც განისაზღვრება ორგანიზაციის საკრედიტო პოლიტიკით, შესაბამისი პროდუქტის ინსტრუქციებით, მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

საკრედიტო კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს საკრედიტო ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის გადახდისუნარიანობა; საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

ორგანიზაცია ახორციელებს მუდმივ მონიტორინგს და რეგულარულად აფასებს მისი კლიენტების გადახდისუნარიანობას. მიმოხილვა ეფუძნება კლიენტების ყველაზე ახალ ფინანსურ მდგომარეობას და სხვა მსგავსი ჯგუფის მსესხებლის მიერ წარმოდგენილ ან ორგანიზაციის მიერ მოპოვებულ ინფორმაციას. რეგულარული მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის აღმოჩენას, მართვას და მის დროულ განეიტრალებას. საკრედიტო რისკების განეიტრალებაში ასევე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს სესხის უზრუნველყოფა.

რისკების მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს კლიენტების ინდივიდუალური რისკის შეფასებას და ასევე მთლიანი საკრედიტო პორტფელის, კრედიტების კონცენტრაციის და საბაზრო რისკების შეფასებას.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმუმს. საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა შეადგენდა:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფინანსური აქტივები		
ფული და ფულის ეკვივალენტები (სალაროს გარდა)	2,050	13,023
კლიენტებზე გაცემული სესხები	67,935	62,994
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	259	14
სხვა აქტივები	91	64
	70,335	**76,095**

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხი იხილეთ მე-11 შენიშვნაში.

საკრედიტო რისკების კატეგორიები

ორგანიზაცია ახორციელებს საკრედიტო რისკის კატეგორიების გამოყოფას იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება საკრედიტო შეფასების გზით. საკრედიტო რისკის კატეგორია განისაზღვრება ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რაც არის რისკ ფაქტორების ინდიკატორი. აღნიშნული ფაქტორები იცვლება გამოვლენილი რისკის სახეობისა და მსესხებლის ტიპიდან გამომდინარე. ნებისმიერი რისკის გამოვლენა ხდება საწყის ეტაპზე მსესხებელზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების გზით. რისკების გამოვლენა, რასაც შესაძლოა მოჰყვეს სხვადასხვა სახის საკრედიტო რისკი, ექვემდებარება მუდმივ მონიტორინგს. სესხის გაცემა განისაზღვრება წინასწარ შემუშავებული საკრედიტო ქულაზე დაყრდნობით, რაც შემდგომ აისახება სესხისთვის მისანიჭებელ კატეგორიაზე.

სესხისთვის მინიჭებული კატეგორიები ქულების მიხედვით:

A > 295 ქულა

B >= 260-295 ქულა

C < 260 ქულა

C1 არ არის გათვალისწინებული (სეზონური სესხების შემთხვევაში, რადგან არ არის დამოკიდებული რეიტინგზე)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კატეგორიები დავალიანების შემთხვევაში:

C3	> 1-30 დღიანი ვადაგადაცილება
D	> 31-60 დღიანი ვადაგადაცილება
D1	> 61-90 დღიანი ვადაგადაცილება
D2	> 91-120 დღიანი ვადაგადაცილება
D3	> 121-180 დღიანი ვადაგადაცილება
E	> 181 დღიანი ვადაგადაცილება

რესტრუქტურიზებული სესხების კატეგორიები:

R1 მიმდინარე რესტრუქტურიზაცია და რესტრუქტურიზებული 1-90 დღიანი ვადაგადაცილების გამო

R2 რესტრუქტურიზაცია >90 დღეზე მეტი ვადა გადაცილებისთვის

დეფოლტის კატეგორიები:

დეფოლტის კლასები წარმოდგენილია D2, D3, E, R2 კატეგორიებში.

დაკვირვების ქვეშ არსებული სესხები:

C2 კატეგორია წარმოდგენილია სესხებით, რომლებსაც მიენიჭათ D და D1 კატეგორია ბოლო დავალიანების გამო, მაგრამ არ არის იმ მომენტისთვის ვადაგადაცილებაში, R1 (იხილეთ ქვემოთ წესები) და სესხები, რომლებიც გადავიდა C2 კატეგორიაში რისკების დეპარტამენტის მიერ, ქვემოთ მოცემული სპეციალური წესების გათვალისწინებით (ამ შემთხვევაში არ არის დამოკიდებული ქულებზე).

კატეგორიის ცვლილებები

ნებისმიერი C3 კატეგორიის სესხი, რომელიც აღარ არის ვადაგადაცილებული, გადადის A, B, C და C1 კატეგორიებში. თუ სესხები, რომლებიც იყო D და D1 კატეგორიაში მაგრამ მიმდინარე მომენტისთვის არ არის ვადაგადაცილებაში, გადადის C2 კატეგორიაში. ვადაგადაცილების შემთხვევაში მოხდება სესხის დაბრუნება შესაბამის კატეგორიაში.

D2, D3, E და R2 სესხები მუდმივად რჩება მოცემულ კლასში, სესხის სრულად დაფარვამდე.

პარალელური სესხების შემთხვევაში:

- თუ კლიენტს აქვს ერთი ვადაგადაცილებული სესხი, მომხმარებლის ყველა სესხი, იქნება გადასული აღნიშნულ კატეგორიაში, არსებული სესხებისგან ყველაზე დიდი ECL- ის მაჩვენებლით.
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს აქვს ერთი რესტრუქტურიზებული სესხი, მისი ყველა დანარჩენი სესხი გადადის რესტრუქტურიზებული სესხების კატეგორიაში, რესტრუქტურიზებულ სესხს ენიჭება უპირატესობა ვადაგადაცილებულთან შედარებით. აქედან გამომდინარე, თუ მომხმარებელს აქვს 1 რესტრუქტურიზებული სესხი და 1 - ვადაგადაცილებული, ორივე მათგანი გადავა რესტრუქტურიზებული სესხების კატეგორიაში.
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს აქვს პარალელური სესხები, და მათგან არც ერთი არ არის ვადაგადაცილებული, რესტრუქტურიზებული ან არ არის შესული C1, C2 კატეგორიებში, ყველა მათგანს მიენიჭება კატეგორია, რომელიც მას მიენიჭა ბოლო სესხის გაცემის დროს. მაგალითად, თუ მომხმარებელს ქონდა 1 სესხი A კატეგორიაში და კიდევ აიღო სხვა სესხი სხვა დროს, რომელსაც მიენიჭა B კატეგორია, ორივე სესხი გაერთიანდება B კატეგორიაში, რადგან ეს არის ბოლოს გაცემული სესხის კატეგორია.
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს აქვს პარალელური სესხები, რომელთაგან არც ერთზე არ ფიქსირდებოდა ვადაგადაცილება ან რესტრუქტურიზაცია და იმავდროულად ერთ-ერთი მათგანი არის C1 კატეგორიაში, C1 კატეგორიის სესხსაც მიენიჭება ის კატეგორია, რომელიც მიენიჭა მომხმარებლის მიერ ბოლოს აღებულ სესხს (გარდა ამ სესხისა).
- იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელი სარგებლობს პარალელური სესხებით, და მათგან არც ერთი არ არის ვადაგადაცილებული ან რესტრუქტურიზებული და ერთ-ერთ მათგანს მიენიჭა C2 კატეგორია, მომხმარებლის ყველა სესხი გადავა C2 კატეგორიაში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ A, B, C და C1 კატეგორიის სესხებში შეიმჩნევა რისკის ზრდა, აღნიშნული სესხები შესაძლოა იქნეს გადატანილი C2 კატეგორიაში შემდეგ ჯგუფებად:

- საკრედიტო ოფიცრის მიხედვით;
- ფილიალის;
- მდებარეობის (ქალაქი; რეგიონი);
- ქვე-სექტორის (პირუტყვი, სათბურები, შიდა ტრანსპორტი და ა.შ.);
- ნებისმიერი სპეციფიური სესხის;
- ნებისმიერი სპეციფიური მომხმარებელის მიხედვით.

ორგანიზაციის რისკების დეპარტამენტის მიერ ხდება რეკომენდაციების გაწევა C2 კატეგორიაში სესხების გადატანის თაობაზე, რაც ემყარება შესაბამის ანალიზს. აღნიშნული ცვლილება უნდა იქნეს დადასტურებული აღმასრულებელი საბჭოს მიერ. რეკომენდაციის საფუძველს უნდა წარმოადგენდეს შემდეგი გარემოებები:

- მოსალოდნელი დაბალი შემოსავალი ან დაბალი ფასები გარკვეული სახის სასოფლო- სამეურნეო კულტურებზე;
- მოსალოდნელი ფინანსური რყევები და არასტაბილურობა ზოგ საფინანსო სექტორში;
- მოსალოდნელი მაღალი რისკი კონკრეტულ ფილიალში, სადაც შიდა თაღლითური შემთხვევები იქნა გამოვლენილი.

კატეგორიის ცვლილება, ასევე, ხდება სესხის რეფინანსირების დროს; ახალი სესხის გაცემისას რეიტინგის კალკულაცია ხდება განახლებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

A, B, C და C1 კატეგორიის სესხები, რომლებიც იქნა გადატანილი C2 კატეგორიაში, უბრუნდება თავის კატეგორიას იმ შემთხვევაში, თუ ზემოთ ნახსენები რისკ ფაქტორები აღარ არსებობს.

D და D1 კატეგორიის სესხები უბრუნდებიან თავის თავდაპირველ კატეგორიას ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს შემდეგი ორი შემთხვევის დასადგენად: შეაფასოს, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ასევე, მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ორგანიზაციამ მოახდინა პორტფელის საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი მამოძრავებლების იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება წარსული ინფორმაციის ანალიზის გამოყენებით. ორგანიზაციამ შეაფასა მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე და ანაზღაურების განაკვეთზე. ანალიზის დროს გამოყენებული იყო შემდეგი მაკრო-ეკონომიკური ცვლადი მონაცემები:

- საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ინფლაციის ტემპი;
- მონეტარული პოლიტიკის საპროცენტო განაკვეთი;

მნიშვნელოვან საპროგნოზო ინდიკატორებსა და ფინანსური აქტივების სხვადასხვა პორტფელებზე დეფოლტისა და ზარალის განაკვეთებს შორის კავშირი შემუშავდა 3 და 5 წლის განმავლობაში განვლილი მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, დეფოლტის ალბათობის და დეფოლტის დადგომისას დანაკარგების შემთხვევაში, შესაბამისად. ამ ანალიზზე დაყრდნობით, ორგანიზაციამ ვერ მოახდინა პორტფელის დეფოლტის ძირითადი ურთიერთობის იდენტიფიცირება ზემოთ ჩამოთვლილ განაკვეთთან მიმართებაში.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით. იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით. PD-ს გაანგარიშება ხორციელდება სამი წლის საშუალო და შემდეგ 1 წლის მონაცემების დამატებით და საბოლოო PD მიიღება მიგრაციის მატრიცების ექსტრაპოლაციის გამოყენებით.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო PD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 6.3%-ით, რაც შეადგენს 97/(97) ათას ლარს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო PD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 6.5%-ით, რაც შეადგენს 81/(81) ათას ლარს.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD არის სავარაუდო ზარალის მასშტაბი დეფოლტის შემთხვევაში. ორგანიზაცია აფასებს LGD-ს პარამეტრებს სესხის აღდგენის ისტორიაზე დაყრდნობით, დეფოლტის გამომწვევი მიზეზების საპირწონედ. LGD მოდელი ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი სახსრების დაბრუნებას. LGD-ს დაანგარიშდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო LGD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 10%-ით, რაც შეადგენს 156/(156) ათას ლარს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 10% იანი ზრდა/(კლება) საშუალო LGD-ში თითოეული სეგმენტის ჭრილში იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას/(კლებას) 10%-ით, რაც შეადგენს 125/(125) ათას ლარს.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომხმარებლის სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები მოიცავს ინფორმაციას კლიენტთა სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სასოფლო-სამეურნეო:	ეტაპი	სულ სესხები	ეტაპი 1 (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	17,420	(145)	-	-	(145)	17,275	0.83%
B	1	10,822	(98)	-	-	(98)	10,724	0.91%
C	1	4,308	(38)	-	-	(38)	4,270	0.88%
C1	1	29	-	-	-	-	29	0.00%
C2	1	73	(1)	-	-	(1)	72	1.37%
C3	1	230	(46)	-	-	(46)	184	20.00%
D	2	172	-	(64)	-	(64)	108	37.21%
D1	2	170	-	(74)	-	(74)	96	43.53%
D2	3	81	-	-	(57)	(57)	24	70.37%
D3	3	297	-	-	(197)	(197)	100	66.33%
E	3	7	-	-	(3)	(3)	4	42.86%
R1	2	1,124	-	(31)	-	(31)	1,093	2.76%
R2	3	70	-	-	(40)	(40)	30	57.14%
		34,803	**(328)**	**(169)**	**(297)**	**(794)**	**34,009**	**2.28%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022			ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
ვაჭრობა და სერვისი	ეტაპი	მთლიანი სესხები	(12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი % *
A	1	15,010	(129)	-	-	(129)	14,881	0.86%
B	1	10,178	(103)	-	-	(103)	10,075	1.01%
C	1	5,658	(53)	-	-	(53)	5,605	0.94%
C1	1	41	-	-	-	-	41	0.00%
C2	1	109	(1)	-	-	(1)	108	0.92%
C3	1	263	(47)	-	-	(47)	216	17.87%
D	2	116	-	(43)	-	(43)	73	37.07%
D1	2	153	-	(55)	-	(55)	98	35.95%
D2	3	62	-	-	(45)	(45)	17	72.58%
D3	3	219	-	-	(138)	(138)	81	63.01%
E	3	275	-	-	(100)	(100)	175	36.36%
R1	2	952	1	(44)	-	(43)	909	4.52%
R2	3	7	-	-	(4)	(4)	3	57.14%
სულ სესხები		**33,043**	**(332)**	**(142)**	**(287)**	**(761)**	**32,282**	**2.30%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022			1	2	3			
წარმოება	ეტაპი	სულ სესხები	(12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	899	(1)	-	-	(1)	898	0.11%
B	1	434	(1)	-	-	(1)	433	0.23%
C	1	281	-	-	-	-	281	0.00%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	1	-	-	-	-	1	0.00%
C3	1	6	-	-	-	-	6	0.00%
D	2	5	-	-	-	-	5	0.00%
D1	2	8	-	(1)	-	(1)	7	12.50%
D2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
D3	3	6	-	-	(5)	(5)	1	83.33%
E	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
R1	2	13	(1)	-	-	(1)	12	7.69%
R2	3	-	-	-	-	-	-	0.00%
სულ სესხები		**1,653**	**(3)**	**(1)**	**(5)**	**(9)**	**1,644**	**0.54%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომხმარებლის სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები მოიცავს ინფორმაციას კლიენტთა სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სასოფლო-სამეურნეო:	ეტაპი	სულ სესხები	1 ეტაპი (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	9,773	(80)	-	-	(80)	9,693	0.82%
B	1	15,182	(137)	-	-	(137)	15,045	0.90%
C	1	7,113	(66)	-	-	(66)	7,047	0.93%
C1	1	16	-	-	-	-	16	0.00%
C2	1	22	-	-	-	-	22	0.00%
C3	1	179	(42)	-	-	(42)	137	23.46%
D	2	81	-	(32)	-	(32)	49	39.51%
D1	2	104	-	(46)	-	(46)	58	44.23%
D2	3	96	-	-	(63)	(63)	33	65.63%
D3	3	127	-	-	(83)	(83)	44	65.35%
E	3	21	-	-	(10)	(10)	11	47.62%
R1	2	1,035	-	(17)	-	(17)	1,018	1.64%
R2	3	12	-	-	(6)	(6)	6	50.00%
		33,761	(325)	(95)	(162)	(582)	33,179	**1.72%**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

მომსახურება და ვაჭრობა:	ეტაპი	მთლიანი სესხები	1 ეტაპი (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	6,872	(56)	-	-	(56)	6,816	0.81%
B	1	12,084	(113)	-	-	(113)	11,971	0.94%
C	1	7,530	(69)	-	-	(69)	7,461	0.92%
C1	1	17	-	-	-	-	17	0.00%
C2	1	28	-	-	-	-	28	0.00%
C3	1	94	(22)	-	-	(22)	72	23.40%
D	2	56	-	(25)	-	(25)	31	44.64%
D1	2	71	-	(34)	-	(34)	37	47.89%
D2	3	122	-	-	(79)	(79)	43	64.75%
D3	3	57	-	-	(38)	(38)	19	66.67%
E	3	282	-	-	(97)	(97)	185	34.40%
R1	2	1,504	-	(69)	-	(69)	1,435	4.59%
R2	3	14	-	-	(4)	(4)	10	28.57%
		28,731	(260)	(128)	(218)	(606)	28,125	2.11%

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

წარმოება:	ეტაპი	სულ სესხები	1 ეტაპი (12 თვიანი მოსალოდნელი ზარალი)	ეტაპი 2 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - არა საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული სასიცოცხლო ციკლის ECL - საკრედიტო-რისკით გაუფასურებული	სულ მოსალოდნელი ზარალი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი ზარალი %*
A	1	431	-	-	-	-	431	0.00%
B	1	684	(1)	-	-	(1)	683	0.15%
C	1	473	(1)	-	-	(1)	472	0.21%
C1	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C2	1	-	-	-	-	-	-	0.00%
C3	1	5	-	-	-	-	5	0.00%
D	2	14	-	(1)	-	(1)	13	7.14%
D1	2	4	-	(1)	-	(1)	3	25.00%
D2	3	22	-	-	(11)	(11)	11	50.00%
D3	3	10	-	-	(7)	(7)	3	70.00%
E	3	67	-	-	(39)	(39)	28	58.21%
R1	2	41	-	-	-	-	41	0.00%
R2	3	-	-	-	-	-	-	-
		1,751	(2)	(2)	(57)	(61)	1,690	3.48%

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რომ მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით ორგანიზაცია მუდმივად ახორციელებს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივების/ვალდებულებების მართვის პროცესს. ლიკვიდურობის ანალიზი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 3 წლამდე	3-დან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	**5,510**	**28,059**	**31,886**	**-**	**65,455**
საიჯარო ვალდებულებები	110	248	375	1	**734**
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	**5,620**	**28,307**	**32,261**	**1**	**66,189**
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	21	-	-	-	**21**
სხვა ვალდებულებები	38	-	-	-	**38**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**5,679**	**28,307**	**32,261**	**1**	**66,248**

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 3 წლამდე	3-დან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	11,137	20,616	40,737	-	72,490
საიჯარო ვალდებულებები	118	352	653	136	1,259
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	**11,255**	**20,968**	**41,390**	**136**	**73,749**
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	239	-	-	-	239
სხვა ვალდებულებები	77	-	-	-	77
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**11,571**	**20,968**	**41,390**	**136**	**74,065**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას ორგანიზაციის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

- **სავალუტო რისკი**

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს ორგანიზაციის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. ორგანიზაცია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	**ლარი**	**დოლარი**	**ევრო**
ფული და ფულის ეკვივალენტები	946	1,040	85
გაცემული სესხები	67,935	-	-
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	259	-
სხვა აქტივები	91	-	-
სულ ფინანსური აქტივები	**68,972**	**1,299**	**85**
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	14,349	45,027	-
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	21	-
საიჯარო ვალდებულება	236	516	-
სხვა ვალდებულებები	38	-	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**14,623**	**45,564**	**-**
ღია საბალანსო პოზიცია	**54,349**	**(44,265)**	**85**

სავალუტო რისკის ზეგავლენა ორგანიზაციაზე 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსური აქტივები	**ლარი**	**დოლარი**	**ევრო**
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,684	9,233	131
გაცემული სესხები	62,994	-	-
სხვა აქტივები	64	14	-
სულ ფინანსური აქტივები	**66,742**	**9,247**	**131**
ფინანსური ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16,042	49,415	-
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	239	-
საიჯარო ვალდებულება	177	935	-
სხვა ვალდებულებები	77	-	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**16,296**	**50,589**	**-**
ღია საბალანსო პოზიცია	**50,446**	**(41,342)**	**131**

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას ქართულ ლართან მიმართებით უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების 20%-იან ზრდასა ან კლებაზე და წარმოადგენს მენეჯმენტის შეფასებას უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილებაზე. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად სახსრებს და აკორექტირებს წლის ბოლოსთვის უცხოურ ვალუტის 20% საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიხედვით. გავლენა მოგება/ზარალის უწყისსა და კაპიტალზე 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	(ლარი / დოლარი)		(ლარი / ევრო)	
მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
20% ზრდა	(8,849)	(8,221)	17	26
20% შემცირება	8,849	8,221	(17)	(26)
სვოპ კონტრაქტების ეფექტი:				
20% ზრდა	8,960	8,280	-	-
20% შემცირება	(8,960)	(8,280)	-	-
აკუმულირებული ეფექტი:				
20% ზრდა	111	59	17	26
20% შემცირება	(111)	(59)	(17)	(26)

ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთი, უცვლელია.

- **საპროცენტო განაკვეთის რისკი**

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ორგანიზაციის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების მიღება/დაფარვის ვადების შეუსაბამობით, ასევე იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთის რისკის გავლენა ორგანიზაციაზე. იგი წარმოაჩენს ორგანიზაციის იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯამს 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელთაც შესაბამისად ერიცხებათ საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი.

	2022	**2021**
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანური აქტივები	69,703	74,899
სულ პროცენტის მატარებელი ფინანური ვალდებულებები	(59,376)	(65,457)
საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის წმინდა ეფექტი	**10,327**	**9,442**

ინფორმაცია პროცენტის მატარებელ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე მოცემულია ზემოთ ლიკვიდურობის რისკის შენიშვნაში.

ორგანიზაცია ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზს.

ორგანიზაციის ყველა პროცენტის მატარებელი აქტივის და ვალდებულების საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია, ამიტომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება არ ახდენს გავლენას ორგანიზაციის შემოსავლებსა ან ხარჯებზე.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა

ორგანიზაციის მიზნები კაპიტალის მართვისას შემდეგში მდგომარეობს:

- მოახდინოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უზრუნველყოფა ისე, რომ ორგანიზაციამ გააგრძელოს ეფექტურად საქმიანობა;
- შეესაბამებოდეს სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნილებებს; და
- ჰქონდეს ადეკვატური უკუგება აქციონერებისთვის.

ორგანიზაცია რისკის პროპორციულად აწესებს საჭირო კაპიტალის ოდენობას. ორგანიზაცია მართავს საკუთარი კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური გარემოებებისა და აქტივების რისკიანობის შესაბამისად.

იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს ან დააკორექტიროს კაპიტალის სტრუქტურა, ორგანიზაციამ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელებისათვის გადახდილი დივიდენდები, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელებს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით. ორგანიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად დივიდენდების გაცემა ხდება მხოლოდ იმ წელს, როდესაც სრული შემოსავალი აჭარბებს 1,050 ათას ლარს. აღნიშნულ შემთხვევაში 1,050 ათას ლარზე ნამეტი შეიძლება გაიცეს დივიდენდად, ასევე პერიოდში გაცემულმა დივიდენდის მოცულობამ, არ უნდა გადააჭარბოს პერიოდის სრული შემოსავლის 30%-ს.

კომპანიას მიღებული სესხების ფარგლებში ინვესტორებთან აღებული აქვს ვალდებულება ქვემოთ მოცემული ფინანსური კოეფიციენტების დაკმაყოფილებაზე.

კრედიტორების მიერ დაწესებული ფინანსური შეზღუდვები	2022	2021
არაჰეჯირებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე სავალუტო რისკის გავლენის კოეფიციენტი	<10%	<10%
საოპერაციო მოგების კოეფიციენტი	<60%	<50%
კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი	>16%+0.5%	>14.5%
სხვა სესხების უზრუნველყოფის კოეფიციენტი	<25%	<25%
PAR (30) + გადავადებული სესხები	<5%	<=5%
ჩამოწერილი სესხების კოეფიციენტი	<3%	<4%
ღია საკრედიტო პოზიცია	<10%	<10%
PAR (30) + გადავადებული სესხები + ჩამოწერილი სესხების კომბინირებული კოეფიციენტი	<8%	<12%
საოპერაციო თვითუზრუნველყოფის კოეფიციენტი	>100%	>100%
ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	>19%	>19%
რისკის დაფარვის კოეფიციენტი	>50%	>50%
აქტივებზე უკუგება	>0%	>=2%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	<7	<5.00
ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	>-50%	<-50%
უცხოური ვალუტის კოეფიციენტი	<10%	-
პორტფელი რისკის კოეფიციენტი	<5%	-
ლიკვიდურობის შესაბამისობის კოეფიციენტი	<100%	-
(PAR90 + რესტრუქტურიზაცია + ჩამოწერილი სესხები LTM-აღდგენილი LTM)/GLP	<12%	-

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაცია აკმაყოფილებდა ზემოთ მოცემულ ფინანსური კოეფიციენტებს. შეუსრულებლობის შესაძლო შედეგებზე ინფორმაცია გაშიფრულია მე-17 განმარტებით შენიშვნებში.

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

საპროცენტო შემოსავალი წარმოქმნილი:	2022	2021
გაცემული სესხებიდან	16,734	15,501
ზარალი სესხების მოდიფიკაციიდან	-	209
ბანკში განთავსებული თანხებიდან	40	43
სულ საპროცენტო შემოსავალი	**16,774**	**15,753**
საპროცენტო ხარჯი წარმოქმნილია:		
უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხებიდან	(4,909)	(3,697)
ადგილობრივი ბანკებისგან მიღებული სესხებიდან	(238)	(813)
საიჯარო ვალდებულებებიდან	(73)	(100)
ჯამური საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	**(5,220)**	**(4,610)**
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**11,554**	**11,143**

6. ჯარიმები სხვა შემოსავლის ჩათვლით

	2022	2021
ჯარიმები	552	595
სხვა	109	235
	661	**830**

7. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2022	2021
ხელფასი	(4,498)	(4,675)
სხვა სარგებელი	(65)	(76)
	(4,563)	**(4,751)**

ხელმძღვანელობის ანაზღაურების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ მე-18 შენიშვნაში.

8. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
საკონსულტაციო მომსახურება*	(255)	(274)
ტრანსპორტირება	(218)	(162)
საკომუნიკაციო ხარჯები	(156)	(153)
დაცვის ხარჯები	(154)	(196)
კომუნალურები	(150)	(134)
ოფისის ხარჯები	(106)	(94)
სასამართლო ხარჯები	(89)	(61)
სხვა გადასახადები	(83)	(41)
რეკლამის ხარჯი	(59)	(42)
ბანკის საკომისიო ხარჯები	(38)	(42)
სხვა	(80)	(44)
	(1,388)	**(1,243)**

*საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები მოიცავს 2022 და 2021 წლების ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ხარჯებს 47 ათასი ლარის და 55 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

9. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი:

	2022	2021
მიმდინარე მოგების გადასახადი	(82)	(141)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	(238)	202
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(320)**	**61**

მოგების გადასახადის ხარჯის რეკონსილაცია არსებული საგადასახადო განაკვეთის მიხედვით:

	2022	2021
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	**743**	**987**
საგადასახადო განაკვეთი	20%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი/(სარგებელი)	**(149)**	**(148)**
მუდმივი სხვაობების ეფექტი	(171)	209
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(320)**	**61**

გადავადებულ მოგების გადასახადში დროებითი სხვაობების მოძრაობა მოცემულია 15%-ში, გარდა გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალისა რომელიც 20% (2021: 15%) დაანგარიშებული.

15%-იანი დროებითი სხვაობები:	31 დეკემბერი 2020	გამოკლებული (დამატებული) შემოსავლების ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2021	გამოკლებული (დამატებული) შემოსავლების ანგარიშგებაში	31 დეკემბერი 2022
გაცემული სესხები	(44)	172	128	99	227
ძირითადი საშუალებები	(314)	306	(8)	(325)	(333)
არამატერიალური აქტივები	(2)	(1)	(3)	3	-
აქტივების გამოყენების უფლება	(183)	47	(136)	1	(135)
საიჯარო ვალდებულებები	231	(64)	167	(16)	151
გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალი	258	(258)	-	-	-
	(54)	**202**	**148**	**(238)**	**(90)**

ორგანიზაციას არ აქვს აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივი ან ვალდებულება, ასევე არ აქვს კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში, ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადასახადები.

10. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ნაღდი ფული ეროვნულ ვალუტაში	21	25
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე ეროვნულ ვალუტაში	785	3,528
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშზე უცხოურ ვალუტაში	983	8,377
ფული გზაში	158	152
შეზღუდული ფული	124	966
	2,071	**13,048**

*შეზღუდული ფული შედგება თანხებისგან რომელიც დაკავშირებულია უცხოური ვალუტის სვოპ კონტრაქტთან, რომელიც გაშიფრულია მე-15 შენიშვნაში.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფულადი სახსრების ძირითადი ნაწილი იყო განთავსებული ბანკებში, რომელთაც Fitch-ის რეიტინგების მიხედვით მინიჭებული ჰქონდათ სტაბილური პროგნოზირების რეიტინგები B (მოკლევადიანი რეიტინგი) და BB- (გრძელვადიანი რეიტინგი).

ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მთლიანი გაცემული სესხები	68,536	63,200
დარიცხული პროცენტი	963	1,043
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,564)	(1,249)
	67,935	**62,994**
სესხები სექტორების მიხედვით:		
სოფლის მეურნეობა	34,803	33,761
ვაჭრობა	33,043	28,731
წარმოება	1,653	1,751
მთლიანი გაცემული სესხები	**69,499**	**64,243**
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,564)	(1,249)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**67,935**	**62,994**

კლიენტებზე გაცემული სესხები სექტორების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022		
	სესხები გაუფასურებამდე	მოსალოდნელი ზარალი	სესხები გაუფასურების შემდეგ
სოფლის მეურნეობა	34,803	(794)	34,009
ვაჭრობა	33,043	(761)	32,282
წარმოება	1,653	(9)	1,644
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები უზრუნველყოფების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022		
	სესხები გაუფასურებამდე	მოსალოდნელი ზარალი	სესხები გაუფასურების შემდეგ
მესამე მხარის პირადი გარანტიები	45,594	(791)	44,803
უზრუნველყოფის გარეშე	12,951	(625)	12,326
უძრავი ქონებით	10,927	(148)	10,779
მოძრავი ქონებით, მათ შორის სატრანსორტო საშუალებებით	27	-	27
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

	31 დეკემბერი 2021		
	სესხები გაუფასურებამდე	მოსალოდნელი ზარალი	სესხები გაუფასურების შემდეგ
მესამე მხარის პირადი გარანტიები	40,750	(514)	40,236
უზრუნველყოფის გარეშე	14,108	(536)	13,572
უძრავი ქონებით	9,340	(199)	9,141
მოძრავი ქონებით, მათ შორის სატრანსორტო საშუალებებით	45	-	45
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

ორგანიზაციის სესხები უზრუნველყოფილია იპოთეკით, სატრანსპორტო საშუალებით და პირადი გარანტიით. მოთხოვნები უზრუნველყოფაზე დადგენილია loan-to-value კოეფიციენტით. მაქსიმალური კოეფიციენტი LTV არის 85%. ეს თანაფარდობა ეხება უზრუნველყოფის დისკონტირებულ ღირებულებას, რაც დაგირავებული ქონების რეალური ღირებულების მაქსიმუმ 80% -ს შეადგენს.

2022 წლის ბოლოს 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგია:

	1 ეტაპი 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	2 ეტაპი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	3 ეტაპი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	587	225	437	1,249
ახალი სესხები	477	168	292	937
გადასვლა პირველ ეტაპზე	4	-	(4)	-
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(5)	5	-	-
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(4)	(4)	8	-
გადახდილი სესხები	(385)	(78)	(69)	(532)
ჩამოწერა	(836)	(292)	(415)	(1,543)
ადრე ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	30	30
წლის მანძილზე ნეტო ცვლილება	825	288	310	1,423
ნაშთი წლის ბოლოს	**663**	**312**	**589**	**1,564**

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2022			
	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	60,503	2,910	830	64,243
ახალი სესხები	64,746	1,373	685	66,804
გადასვლა პირველ ეტაპზე	5	-	(5)	-
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(361)	361	-	-
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(311)	(42)	353	-
გადახდილი სესხები	(57,876)	(1,501)	(420)	(59,797)
ჩამოწერილი სესხები	(991)	(414)	(514)	(1,919)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	91	91
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	47	26	4	77
ნაშთი წლის ბოლოს	**65,762**	**2,713**	**1,024**	**69,499**

2021 წლის ბოლოს 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგია:

	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	**411**	**236**	**377**	**1,024**
ახალი სესხები	471	109	185	**765**
გადასვლა პირველ ეტაპზე	5	(5)	-	**-**
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(2)	2	-	**-**
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(4)	(9)	13	**-**
გადახდილი სესხები	(282)	(70)	(63)	**(415)**
ჩამოწერილი სესხები	(453)	(334)	(331)	**(1,118)**
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	50	**50**
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	441	296	206	**943**
ნაშთი წლის ბოლოს	**587**	**225**	**437**	**1,249**

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის კლიენტებისთვის გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულებების შესაბამისი ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი (1 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი არაგაუფასურებულ სესხებზე (2 ეტაპი)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების სასიცოცხლო ციკლი გაუფასურებულ სესხებზე (3 ეტაპი)	სულ
ნაშთი წლის დასაწყისში	**49,290**	**4,588**	**708**	**54,586**
ახალი სესხები	70,993	686	410	**72,089**
გადასვლა პირველ ეტაპზე	19	(19)	-	**-**
გადასვლა მეორე ეტაპზე	(175)	175	-	**-**
გადასვლა მესამე ეტაპზე	(190)	(12)	202	**-**
გადახდილი სესხები	(58,842)	(1,976)	(233)	**(61,051)**
ჩამოწერილი სესხები	(623)	(539)	(467)	**(1,629)**
ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	-	-	205	**205**
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	31	7	5	**43**
ნაშთი წლის ბოლოს	**60,503**	**2,910**	**830**	**64,243**

ინფორმაცია გაცემული სესხების ვადაგადაცილების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით :

	31 დეკემბერი 2022		
	სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი, %	სესხები გაუფასურების შემდეგ
სესხები ინდივიდუალური გაუფასურების ნიშნის გარეშე	65,254	(571)	64,683
30 დღემდე გადაცილება	499	(93)	406
30–60 დღის დაგვიანება	295	(107)	188
60–90 დღის დაგვიანება	339	(130)	209
90–180 დღის დაგვიანება	664	(442)	222
180 დღეზე მეტი დაგვიანება	282	(104)	178
რესტრუქტურიზებული სესხი*	2,166	(117)	2,049
	69,499	**(1,564)**	**67,935**

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ინფორმაცია გაცემული სესხების ვადაგადაცილების შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით :

	31 დეკემბერი 2021		
	სესხები გაუფასურებამდე	გაუფასურების რეზერვი, %	სესხები გაუფასურების შემდეგ
სესხები ინდივიდუალური გაუფასურების ნიშნის გარეშე	60,226	(523)	59,703
30 დღემდე გადაცილება	279	(65)	214
30–60 დღის დაგვიანება*	152	(58)	94
60–90 დღის დაგვიანება	190	(80)	110
90–180 დღის დაგვიანება	422	(283)	139
180 დღეზე მეტი დაგვიანება	369	(144)	225
რესტრუქტურიზებული სესხი*	2,605	(96)	2,509
	64,243	**(1,249)**	**62,994**

12. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ორგანზიაციის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლისთვისაც აღიარებულია აქტივების გამოყენების უფლება, მოიცავს სათაო და ფილიალების ოფისების იჯარებს. იჯარები მიღებულია სხვადასხვა არადაკავშირებული მხარეებისგან. ხელშეკრულების განახლების უფლება გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკით. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ასევე აშშ დოლარში. აქტივების იჯარის ვადა ოთხ წლამდეა, დისკონტის განაკვეთი ვალუტების შესაბამისად 6.9%-დან 13.45%-მდეა.

აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისში	**907**	**1,222**
შემოსვლები	116	28
ცვეთა	(349)	(343)
ნაშთი წლის ბოლოს	**674**	**907**

საიჯარო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისში	**1,112**	**1,538**
შემოსვლები	116	28
საპროცენტო ხარჯი	73	100
იჯარის გადახდა	(455)	(490)
უცხოური ვალუტის გადაფასების ეფექტი	(94)	(64)
ნაშთი წლის ბოლოს	**752**	**1,112**

ორგანიზაციას არ გააჩნია მსგავსი მახასიათებლების მქონე მიღებული სესხები მიმდინარე ან შესადარის პერიოდში. შესაბამისად, სესხის პროცენტის განსაზღვრისთვის გამოყენებულია დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები მსგავსი სექტორისთვის.

13. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სატრანსპორტო საშუალებები	ოფისის აღჭურვილობა	ავეჯი და აღჭურვილობა	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,972**	**1,246**	**227**	**1,538**	**825**	**5,926**
შემოსვლა	-	-	-	-	108	23	131
გასვლა	-	-	-	(23)	-	-	(23)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,972**	**1,246**	**204**	**1,646**	**848**	**6,034**
შემოსვლა	-	95	-	-	56	65	216
გასვლა	-	-	-	(8)	-	1	(7)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**2,067**	**1,246**	**196**	**1,702**	**914**	**6,243**
დაგროვილი ცვეთა და ამორტიზაცია							
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(594)**	**(564)**	**(183)**	**(1,092)**	**(750)**	**(3,183)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	-	(156)	-	(32)	(199)	(38)	(425)
გასული აქტივების დაგროვილი ცვეთა	-	-	-	21	-	-	21
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(750)**	**(564)**	**(194)**	**(1,291)**	**(788)**	**(3,587)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	-	(154)	-	(4)	(187)	(40)	(384)
გასული აქტივების დაგროვილი ცვეთა	-	-	-	-	-	-	-
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**-**	**(904)**	**(564)**	**(198)**	**(1,478)**	**(828)**	**(3,971)**
ნეტო საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,222**	**682**	**10**	**355**	**60**	**2,447**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**118**	**1,163**	**682**	**(2)**	**224**	**86**	**2,271**

ორგანიზაციის მიერ ქართული ბანკებისგან მიღებული სესხები უზრუნველყოფილია 975 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მიწითა და შენობით.

კომპანია იყენებს სრულად ამორტიზირებულ ძირითად საშუალებებს, რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 2,624 ათას ლარს.

14. მიღებული სესხები

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიღებული სესხები	58,675	64,656
დარიცხული პროცენტი	701	801
	59,376	**65,457**

მიღებული სესხები მიმდინარე და გრძელვადიანი ნაწილების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიმდინარე ვალდებულებები:		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	29,901	22,023
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	-	6,007
გრძელვადიანი ვალდებულებები:		
არაუზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	29,475	37,427
სულ მიღებული სესხები	**59,376**	**65,457**

სესხები მიღებულია როგორც საერთაშორისო ასევე ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან. საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მოზიდული სახსრები არაა უზრუნველყოფილი, ხოლო ადგილობრივი სესხები უზრუნველყოფილია 957 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების ძირითადი საშუალებებითა და 9,500 ათასი ლარის სასესხო პორტფელით.

საპროცენტო განაკვეთი დოლარში აღებული სესხებისთვის იყო 6.2%-დან 11%-მდე და 6.28%-დან 9%-მდე 2022 და 2021 წლებში, შესაბამისად. საპროცენტო განაკვეთი ლარში აღებული სესხისთვის იყო 12%-დან 14%-მდე.

ინფორმაცია კრედიტორების მიერ დაწესებული ფინანსური შეზღუდვების შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

მიღებული სესხების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით ანალიზი გაშიფრულია მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივობებიდან წარმოქმნილი ცვლილებები მიღებულ სესხებში, რომელიც მოიცავს, როგორც ფულად ასევე არაფულად ნაკადებს, შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	2022	2021
ნაშთი წლის დასაწყისში	**65,457**	**55,424**
ფულადი ნაკადები	(4,955)	8,436
არაფულადი ნაკადები:	**(1,126)**	**1,597**
პერიოდში დარიცხული პროცენტი	5,147	4,510
საკურსო სხვაობის კურსის ეფექტი	(6,273)	(2,913)
ნაშთი წლის ბოლოს	**59,376**	**65,457**

15. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში აღრიცხვით

ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით მოიცავს უცხოური ვალუტის სვოპ კონტრაქტებს. სვოპები ორ მხარეს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებაა, მომავალ პერიოდში განსაზღვრულ ვალუტებში ნომინირებული თანხების გაცვლის შესახებ წინასწარ განსაზღვრული კურსით, წინასწარ განსაზღვრულ თარიღში.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუდისკონტირებელი სვოპ კონტრაქტების საკონტრაქტო ღირებულება, რომლებსაც ოთხ თვემდე საკონტრაქტო ვადა დარჩათ, შეადგენს 44,799-სა და 41,399 ლარს შესაბამისად. აღნიშნული კონტრაქტებიდან წარმოშობილი არარეალიზებული მოგება ან ზარალი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში რეალური ღირებულების მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილების მუხლში.

15. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულების მოგება ზარალში აღრიცხვით (გაგრძელება)

შესადარისი ინფორმაციის კლასიფიკაცია შეცვლილია 2022 წლის მონაცემებთან შესაბამისობის მიზნით. ორგანიზაციამ 14 ათასი ლარის მოცულობის ფინანსური აქტივები სხვა აქტივებიდან გადაიტანა ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით მუხლში. ორგანიზაცია ფიქრობს, რომ შეცვლილი კლასიფიკაცია უკეთესად წარმოადგენს ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს.

16. სააქციო კაპიტალი

	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
აქციონერები	**აქციების წილი %**	**აქციების რაოდენობა**	**ნომინალური ღირებულება**	**აქციების წილი %**	**აქციების რაოდენობა**	**ნომინალური ღირებულება**
შენგელია ბესიკ	30.7%	57,500	1,150	30.7%	57,500	1,150
დოლიძე ვახტანგ	20.0%	37,500	750	20.0%	37,500	750
ცხადაია ელისო	9.3%	17,500	350	9.3%	17,500	350
ძნელაძე ვასილ	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
პეტრა დინა ტაამსი	5.3%	10,000	200	5.3%	10,000	200
სხვა აქციონერები *	17.5%	32,750	655	17.5%	32,750	655
სს მისო ლაზიკა კაპიტალი	11.9%	22,250	445	11.9%	22,250	445
სულ გამოშვებული აქციები	**100.0%**	**187,500**	**3,750**	**100.0%**	**187,500**	**3,750**

*სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად არ ფლობენ აქციების 5%-ზე მეტს.

	31 დეკემბერი 2022		31 დეკემბერი 2021	
გამოშვებული აქციები ნომინალური ღირებულებით 20 ლარი თითოეული	**აქციების რაოდენობა**	**აქციების ღირებულება**	**აქციების რაოდენობა8**	**აქციების ღირებულება**
ჩვეულებრივი აქციები, რომლებსაც ფლობენ ყველა აქციონერები	187,500	3,750	187,500	3,750
მინუს: სახაზინო აქციები	(22,250)	(445)	(22,250)	(445)
სულ სააქციო კაპიტალის რაოდენობა და ღირებულება	**165,250**	**3,305**	**165,250**	**3,305**

*აქციების რაოდენობა მოცემულია ზუსტი რაოდენობით (არაა დამრგვალებული)

17. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავა

ორგანიზაციის ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში დროდადრო მის მიმართ შესაძლოა წარმოიშვას გარკვეული საჩივარი ან სასამართლო დავა.

სასამართლო პროცესები ორგანიზაციის კლიენტების მიმართ, რომლებიც ვერ ახერხებენ სესხების დაფარვას - ორგანიზაციის კლიენტების მხრიდან სესხის ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში კომპანია იწყებს სასამართლო დავას კლიენტის წინააღმდეგ. ასეთი დავის უმაღლესი შესაძლო შედეგი არის კლიენტისგან მისაღები სესხის თანხა (მოიცავს დარიცხულ პროცენტს და სხვა ხარჯებს).

გამომდინარე იქიდან, რომ ყველა კლიენტის მიერ სასესხო ვალდებულების დაფარვა ხასიათდება განუსაზღვრელობით, ორგანიზაცია ქმნის ანარიცხს სესხების გაუფასურებისთვის, რომელზეც ინფორმაცია მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსურ შეზღუდვებთან შესაბამისობა

ორგანიზაციას მიღებულ სესხებთან დაკავშირებით ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობის ვალდებულება აქვს, აღნიშნული კოეფიციენტების დარღვევამ შესაძლოა გამოიწვიოს სესხის საპროცენტო ხარჯის ზრდა, ან კრედიტორისგან სესხების დაუყოვნებლივ დაფარვის მოთხოვნა.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აკმაყოფილებდა ყველა ფინანსურ კოეფიციენტს.

მმართველობის ანგარიშგება

ორგანიზაციას აქვს ვალდებულება მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაციის შესაბამისად და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად წარადგინოს მარეგულირებელ ორგანოსთან არაუგვიანეს მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდის 1 ოქტომბრამდე. კომპანიას ფინანსური ანგარიშგებების გამოშვების თარიღისთის მომზადებული არ აქვს მმართველობითი ანგარიშგება.

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“, წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ ორგანიზაციასთან (მათ შორის, დამფუძნებელ ორგანიზაციასა და ფილიალებთან), ფლობენ წილს ორგანიზაციაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია და ფლობენ საერთო კონტროლს ორგანიზაციაზე;

(ბ) ორგანიზაციის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. ორგანიზაციასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები 2022 წლის 31 დეკემბრის საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა ამ თარიღში:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(358)	(282)	(10)

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციები 2021 წლის 31 დეკემბრის საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა ამ თარიღში:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	აქციონერები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(380)	(286)	(10)

19. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

არ მომხდარა ისეთი მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ, რომელთა აღწერაც საჭირო იქნებოდა ფინანსურ ანგარიშგებებში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, ორგანიზაცია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ორგანიზაცია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გააზომავდი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ამორტიზირებული ღირებულებით

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- ორგანიზაცია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით,

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ ორგანიზაციამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას ორგანიზაციამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნეს მოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნეს მოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია რეალური ღირებულების მოგება ზარალში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ ორგანიზაციამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, ორგანიზაცია აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში ასახვით, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- ორგანიზაცია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად ECL ანგარიშდება ყველა ფინანსურ აქტივეზე, რომელიც აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ან რეალური ღირებულების ცვლილების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

ფასს 9-ის მიხედვით ორგანიზაცია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამ ეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1-ლი ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მე-2 ეტაპი: ორგანიზაცია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. ორგანიზაცია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

ა) 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
ბ) მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
გ) ფორს მაჟორი, როდესაც კლიენტი ხდება გადახდის უუნარო გარე ფაქტირების გამო, რომელსაც ვერ ვაკონტროლებთ.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ. ორგანიზაცია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ორგანიზაცია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

ორგანიზაცია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

ორგანიზაცია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

ორგანიზაციამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშნველოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

გაანალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ინფლაციის განაკვეთი;
- მონეტარული პოლიტიკის საპროცენტო განაკვეთი.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ორგანიზაცია იყენებს ბოლო 5 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის, სესხები სეგმენტებად დაჯგუფებულია სესხის უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით. PD გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის გადანაცვლების ალბათობას გაუფასურების ეტაპებს შორის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

ორგანიზაციამ თავისი ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიციროს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. ორგანიზაციამ 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დააკლასიფიცირა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა

ორგანიზაცია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად, ხოლო სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

გადახურვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები არის გადახურული და ნეტო თანხითაა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს კანონიერი უფლება, რომ გადაიფაროს აღიარებული თანხები და ორგანიზაციას აქვს განზრახვა ზემოთხსენებულლი თანხები წარადგინოს ნეტო თანხით ან გაყიდოს აქტივი და დაიფაროს ვალდებულება ერთდროულად.

ფასს 13 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 13 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონის მიხედვით წარმოდგენილია მე-17 შენიშვნებში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც ჯგუფი ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის ჯგუფის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. გადაფასება წლის ბოლოს არ ეხება არაფულად მუხლებს კაპიტალში ინვესტიციების ჩათვლით. ფასიანი ქაღალდების გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალური ღირებულების ცვლის ეფექტი აღიარდება, როგორც რეალური ღირებულების ცვლილებისას მიღებული შემოსავლის ან ხარჯის ნაწილი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისათვის არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

	აშშ დოლარი	ევრო
გაცვლითი კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.7020	2.8844
გაცვლითი კურსი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.0976	3.5040

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდი ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები

გაცემული სესხები და სხვა აქტივებში წარდგენილი სხვა მოთხოვნები არის ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივები. გაცემული სესხები და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომ მათი ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

პირველი და მეორე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის ორგანიზაცია პროცენტულ შემოსავალს ანგარიშობს მთლიანი საბალანსო ღირებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი მე - 3 ეტაპის ფინანსური აქტივებისთვის ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) ამორტიზებული ღირებულების გამოყენებით (ანუ მთლიანი საბალანსო ღირებულება - საკრედიტო ზარალი). ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შეძენილი ან საკრედიტო ზარალით წარმოშობილი აქტივები, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებითთ (EIR) ამ შეძენილი ან საკრედიტო ზარალით წარმოშობილი აქტივების ამორტიზებული ღირებულების მიხედვით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი მოგება ზარალში რეალური ღირებულების ცვლილების ასახვით აღრიცხული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოადგენს უცხოური ვალუტის ფორვარდულ კონტრაქტებს და სავალუტო სვოპებს,

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საწყისი აღიარებისას აღიარდება რეალური ღირებულებით ფორვარდული და სვოპ კონტრაქტის დადების თარიღით და შემდგომ გადაფასდება ღირებულების ცვლილების შესაბამისად. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება ფინანსურ აქტივებში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება დადებითია და აღირიცხება ფინანსურ ვალდებულებებში, როდესაც მათი ღირებულება უარყოფითია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილება აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ცვლილების მომენტში.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები ბალანსში ასახულია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთისა (ამორტიზაციის) და გაუფასურების ზარალით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითად საშუალებებზე (და არამატერიალურ აქტივებზე) ცვეთის (და ამორტიზაციის) დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით. ცვეთა (და ამორტიზაცია) ერიცხება შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მიხედვით:

ისტორიული ღირებულება	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წლებში)
შენობები	30-50
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	საიჯარო ხელშეკრულების მიხედვით
სატრანსპორტო საშუალებები	5
ოფისის აღჭურვილობა	3-5
ავეჯი და აღჭურვილობა	3-5
კომპიუტერული პროგრამა	5

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში სისტემატურ საფუძველზე წრფივი მეთოდით.

მიღებული სესხები

მიღებული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით. საწყისი შეფასების შემდგომ, ორგანიზაცია აფასებს ყველა მიღებულ სესხს ამორტიზებადი ღირებულებით და ყველა სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და გამოქვითვებს შორის აღიარდება პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ახალი აქციებისა თუ ოფციონების გამოშვებასთან ნაჩვენებია კაპიტალში საგადასახადო გამოქვითვებით შემცირებული შემოსულობების სახით. ნებისმიერი ნამეტი თანხა, რომლითაც მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულება გადააჭარბებს ნომინალურ ღირებულებას, აღირიცხება, როგორც საემისიო კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდები ჩაიწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ის არის გამოცხადებული. ნებისმიერი დივიდენდი, რომელიც გამოცხადდა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე გაიშიფრება ბალანსის შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენების შენიშვნაში.

დაბეგვრა

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

ორგანიზაციის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადის თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განაკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტრული ბალანსის შედგენის თითოეული თარიღისათვის კომპანია გადააფასებს აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული, როდესაც არის კანონიერი უფლება რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახდო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო ორგანიზაციამ დასაქმებულისგან.

იჯარები

ორგანიზაცია როგორც მოიჯარე

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ორგანიზაცია აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ორგანიზაცია აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება; და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაცია საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არის შესაძლებელი. თუ ეს შეუძლებელია, გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი. საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში ცვლადი საიჯარო გადახდები მონაწილეობს იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე. ცვლადი საიჯარო გადახდები თავდაპირველად ფასდება იჯარის ვადის დაწყების თარიღის მდგომარეობით ამ ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით. სხვა ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი მიეკუთვნება.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ორგანიზაციის ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის მოიცავს:

- თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას;

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ორგანიზაცია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება 7 წლიან პერიოდზე.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ ორგანიზაცია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როცა ორგანიზაცია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- იჯარის მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო და იჯარის ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორქტირდება.

ორგანიზაცია არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენეტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელობანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულს ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით.

20. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარა და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ორგანზიაციამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ანარიცხები

ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც წარსული მოვლენების შედეგად წარმოიქმნება მიმდინარე ვალდებულება, რესურსების გადინება არის მოსალოდნელი და ვალდებულების ოდენობა შესაძლებელია შეფასდეს საიმედოდ.

ანარიცხის საუკეთესო შეფასება არის ის თანხა, რასაც საწარმო, გონივრულ ფარგლებში, დახარჯავდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად, ან ამ ვალდებულების მესამე მხარისთვის გადასაცემად ამ თარიღისათვის. განსაზღვრულია მოსალოდნელი კორექტირებული ფულადი ნაკადებისთვის შეწონილი ალბათობის გამოყენება, იმ მიზნით რომ ფულადი ნაკადების შეფასებებში აისახოს განუსაზღვრელობები და დისკონტირება, რათა მოხდეს ფულის დროითი ღირებულების ასახვა.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
ლაზიკა კაპიტალი

მმართველობის ანგარიშგება
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
საანგარიშო წლისათვის, რომელიც დასრულდა
2022 წლის 31 დეკემბერს

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე 3

მმართველობით ანგარიში - საქმიანობის მიმოხილვა

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალი“ 4
ფინანსური მაჩვენებლები 5
გენერალური დირექტორის წერილი 7
სტრატეგია 8
ძირითადი მიღწევები 8
მმართველობა 8
სასესხო პროდუქტები 9
2022 წლის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა 10
სესხის გაუფასურების ხარჯის/შემოსავლის ცვლილება 15
ინფორმაცია ფილიალების საოპერაციო საქმიანობაზე 18
სამომავლო გეგმები 20
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები 21

ტელ: +995 32 2545 845
ტელ: +995 32 2188 188
www.bdo.ge

თარხნიშვილის ქუჩა 2
ვერე ბიზნეს ცენტრი
0179 თბილისი,
საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

სააქციო საზოგადოება ლაზიკა კაპიტალის აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ ანგრიშგებასთან და მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 11 მაისს. სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მივიღეთ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვდენილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის" სახელით

25 სექტემბერი, 2023

შპს ბიდიო აუდიტი (ს/კ **205145403**) არის საქართველოში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც წარმოადგენს გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებული გარანტიით შეზღუდული კომპანიის – "ბიდიო ინტერნეშენალ ლიმიტედის" წევრს და შედის ბიდიოს დამოუკიდებელი ფირმების საერთაშორისო ქსელის შემადგენლობაში.

ტელ: +995 32 2545 845
ტელ: +995 32 2188 188
www.bdo.ge

თარხნიშვილის ქუჩა 2
ვერე ბიზნეს ცენტრი
0179 თბილისი,
საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

სააქციო საზოგადოება ლაზიკა კაპიტალის აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით თანხვედრაშია ამავე წლის ფინანსურ აწგრიშგებასთან და მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 11 მაისს. სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მივიღეთ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან ორგანიზაციის მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება.

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვდენილობაზე და მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიო აუდიტის" სახელით

25 სექტემბერი, 2023

შპს ბიდიო აუდიტი (ს/კ 205145403) არის საქართველოში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც წარმოადგენს გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებული გარანტიით შეზღუდული კომპანიის – "ბიდიო ინტერნეშნალ ლიმიტედის" წევრს და შედის ბიდიოს დამოუკიდებელი ფირმების საერთაშორისო ქსელის შემადგენლობაში.

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალი“

სს “ლაზიკა კაპიტალი” წარმოადგენს არასაბანკო, არასადეპოზიტო მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურისა და ეროვნული ბანკის მიერ საქართველოს კანონის “მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ” და საქართველოს კანონის “მეწარმეთა შესახებ” შესაბამისად.

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალი“ მიკროდაკრედიტების სფეროში მოქმედ ერთ-ერთ მოწინავე კომპანიაა, რომლის მიზანია მიკრო და მცირე ბიზნესის განვითარება საქართველოში. კომპანიის მისია მდგომარეობს მცირე და საშუალო შემოსავლების მქონე მეწარმეებისათვის ადეკვატური ფინანსური სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაში, მეწარმეთა ზღვრულად დაბალშემოსავლიან სეგმენტზე საჭირო სასტარტო და საბრუნავი კაპიტალის წარმოქმნასა და დაბალშემოსავლიანი ბაზრის მცირე და საშუალო ბიზნესის სტანდარტებთან ინტეგრირებაში. მცირე ზომის სასოფლო და ნახევრად ურბანულ ტერიტორიებზე მოქმედი მეწარმეები წარმოადგენს სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ გეოგრაფიული ექსპანსიის ძირითად არეალს.

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალმა“ საქმიანობა დაიწყო 2000 წელს მცირე საკრედიტო პროექტის სახით, რომელიც ფინანსდებოდა ფონდი „ოქსფამის“ მიერ. 2003 წელს განხორციელდა პროექტის გამოყოფა „ოქსფამისაგან“ და დარეგისტრირდა როგორც „მცირე ბიზნესის განვითარების ფონდი“. 2007 წელს მარეგულირებელი საკანონმდებლო მოთხოვნებიდან გამომდინარე ფონდი გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად და აღნიშნული პერიოდიდან ოპერირებს როგორც სს მისო „ლაზიკა კაპიტალი“. კომპანია 2006 წლიდან ფინანსდება მოწინავე საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიერ.

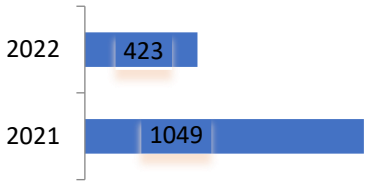
სტრატეგიულ ხედვაში წარმოდგენილი მკვეთრი პრო-სოციალური კურსის მიუხედავად, “ლაზიკა კაპიტალი” წარმოადგენს მოგებაზე ორიენტირებულ ორგანიზაციას და მიზნად ისახავს ინვესტირებულ კაპიტალზე ოპტიმალური ფინანსური უკუგების მიღებას.

ფინანსური მაჩვენებლები

ფინანსური მაჩვენებლები

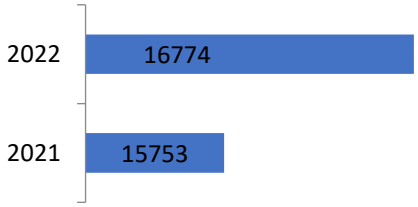
წმინდა მოგება (ათასი ლარი)

კლება -60%

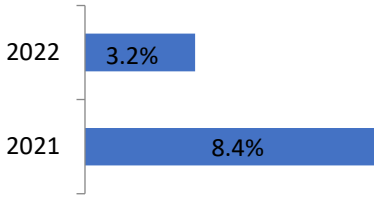
საოპერაციო შემოსავალი (ათასი ლარი)

ზრდა 6.5%

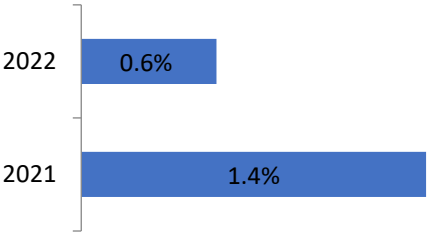
უკუგება კაპიტალზე

კლება --5.2 pp

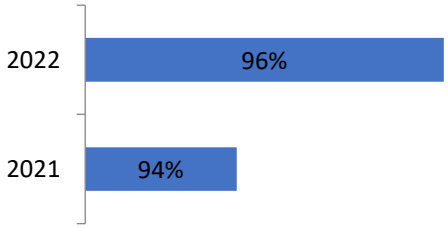
უკუგება საშუალო აქტივებზე

კლება -0.8 pp

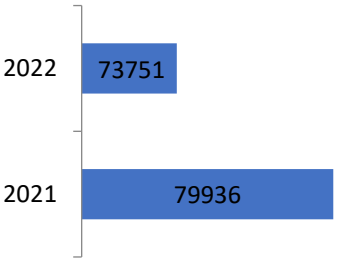
ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობა

ზრდა 2.0 pp

მთლიანი აქტივები (ათასი ლარი)

კლება -8%

საოპერაციო მაჩვენებლები

2022	**11'931**	**67.9 მლნ ლარი**	**251**	**19**
	აქტიური მსესხებლების რაოდენობა	გაცემული სესხები	დასაქმებულთა რაოდენობა	ფილიალების რაოდენობა
2021	**14'728**	**62.9 მლნ ლარი**	**270**	**18**

გენერალური დირექტორის წერილი

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალი“ 2022 წელსაც განაგრძნობდა მისი სტრატეგიული მიზნის რეალიზაციას, რაც დაბალშემოსავლიანი მოსახლეობისათვის ფინანსური მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდაში გამოიხატებოდა. აღნიშნული ძალისხმევის ნათელი დადასტურებაა საანგარიშო წლის განმავლობაში საკრედიტო პორტფელის 7.8 %-ით, ხოლო საოპერაციო შემოსავლების 4.9 %-იანი ზრდა 2021 წელთან მიმართებაში.

იმ ფაქტორებს შორის, რომლებმაც უარყოფით გავლენა მოახდინა 2022 წლის ფინანსურ შედეგებზე, აღსანიშნავია მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის მაღალი მაჩვენებელი, რომელიც ფინანსური წლის განმავლობაში ნარჩუნდებოდა, ასევე ინფლაციის გაზრდილი მაჩვენებელი, რომელიც გაცილებით აღემატებოდა ეროვნული ბანკის მიზნობრივ მაჩვენებელს. აღნიშნული ფაქტორების მოქმედების შედეგად მნიშვნელოვნად გაიზარდა სავალუტო რისკების დაზღვევასთან დაკავშირებული სვოპ ოპერაციების ხარჯი, ასევე ფასების ზრდამ გავლენა მოახდინა საოპერაციო ხარჯების ზრდაზე. შედეგად ხარჯების შემოსავლებთან თანაფარდობის მაჩვენებელი გაუარესდა 2 pp-ით.

არსებული სირთულეებისა და გამოწვევების მიუხედავად, საკრედიტო და საოპერაციო საქმიანობის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულმა მაჩვენებლებმა განაპირობა ფინანსური წლის მოგებით დასრულება. 2022 წლის ფინანსური შედეგებით უკუგებამ კაპიტალზე 3.2 %, ხოლო წმინდა მოგებამ 423 ათასი ლარი შეადგინა.

არსებული გამოწვევებისა და მზარდი კონკურენციის მიუხედავად, კომპანიის მიერ მიღწეულმა შედეგებმა, რაც საკრედიტო პორტფელისა და საოპერაციო აქტივობის ზრდაში, ასევე მომსახურების და მომხმარებელზე მიწოდებული პროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესებაში გამოიხა, კიდევ ერთხელ დაადასტურა მისი უნარი გაუმკლავდეს არსებულ და სამომავლო გამოწვევებს და განაგრძოს წარმატებული განვითარების გზა.

სტრატეგია

ძირითადი მიღწევები

2022 წელს სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ სასესხო პორტფელის მოცულობა დინამიურად იზრდებოდა და მისი მოცულობა 62.9 მლნ ლარიდან 67.9 მლნ ლარამდე გაიზარდა, რაც პროცენტულ გამოხატულებაში 7.8 %-იან ზრდას შეესაბამება. უნდა აღინიშნოს, რომ სასესხო პორტფელის მნიშვნელოვან ზრდას თან ახლდა ასევე საპროცენტო შემოსავლების ზრდა. საპროცენტო შემოსავლები 2021 წლის 15,7 მლნ ლარიდან, 2022 წელს 16,7 მლნ ლარამდე გაიზარდა. საპროცენტო შემოსავლების ზრდამ 7 % შეადგინა.

მართალია, მთლიანი აქტივების მოცულობა ამავე პერიოდში 79,9 მლნ ლარიდან 73,7 მლნ ლარამდე -7.7 %-ით შემცირდა, მაგრამ აღნიშნული შემცირება განაპირობა შესადარის პერიოდში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაშთის 10,9 მლნ ლარით შემცირებამ. აღსანიშნავია, რომ 2021 წლის ბოლოს ფულადი სახსრების ჭარბი მოცულობით აკუმულირება განპირობებული იყო მოზიდულ სესხებზე მოახლეუბული გადახდებით, რომლის დაფარვაც მომდევნო თვეებში განხორციელდა.

საკრედიტო პორტფელის და მასთან დაკავშირებული საპროცენტო შემოსავლების ზრდის მიუხედავად,2022 წელს კლება დაფიქსირდა სხვა საოპერაციო შემოსავლების მიხედვით. აღნიშნული შემოსავლები 2021 წლის 453 ათასი ლარიდან 2022 წელს 432 ათას ლარამდე შემცირდა. წლის განმავლობაში სხვა საოპერაციო შემოსავლების კლებამ -5 % შეადგინა.

2022 წელს კომპანიაში დასაქმებული თანამშრომლების რაოდენობა, მიუხედავად საოპერაციო მაჩვენებელბის მნიშვნელოვანი ზრდისა, არ გაზრდილა და მათი რიცხოვნება 270-დან თანამშრომლიდან 251-მდე შემცირდა. დასაქმებულთა რიცხოვნების შემცირებამ - 7 % შეადგინა. უნდა აღინიშნოს, რომ 2022 წელს კომპანიის ფილიალების რაოდენობა გაიზარდა ერთი ერთეულით და 19 ერთეული შეადგინა. კომპანია კვლავაც განაგრძობს ნიჭიერი და მოტივირებული კადრების მოზიდვას და შრომით ბაზარზე ერთ-ერთი აქტიური დამსაქმებელია.

მმართველობა

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალში“ უმაღლესი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო არის სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც დაკომპლექტებულია საფინანსო სფეროში ფართო და მნიშვნელოვანი გამოცდილების მქონე პიროვნებებისგან. სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს კომპანიის უმნიშვნელოვანესი გადაწყვეტილებების მიღებას, განსაზღვრავს განვითარების სტრატეგიას, ამტკიცებს წლიურ ბიუჯეტს, იხილავს დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ ანგარიშებს, ახორციელებს კონტროლს კომპანიის საქმიანობაზე.

ორგანიზაციის ყოველდღიურ საქმიანობას წარმართავს გენერალური დირექტორი დირექტორთა საბჭოს მეშვეობით. დირექტორთა საბჭოს წევრებს წარმოადგენენ საოპერაციო, გაყიდვების, საფინანსო და რისკების დირექტორები. დირექტორთა საბჭოს შეკრებები იმართება რეგულარულად და მასზე განიხილება ორგანიზაციის მიმდინარე საკითხები და მათი გადაჭრის გზები.

სასესხო პროდუქტები

ხელმისაწვდომობა, ადექვატურობა, რენტაბელურობა და ეფექტიანობა არის „ლაზიკა კაპიტალი“-ს სასესხო პროდუქტების სტრუქტურის და დიაპაზონის განმსაზღვრელი ძირითადი პრინციპები.

დაბალშემოსავლიან მეწარმეთა ქვედა ზღვარისთვის გამარტივებული სესხის აღების პროცედურები დაბალანსებულია შედარებით რთული და კომპლექსური მოთხოვნებით მოზრდილი სასესხო თანხებისათვის, რომლიც დამახასიათებელია უფრო დინამიური მცირე და საშიალო ბიზნეს სექტორისათვის.

ამ ეტაპზე ორგანიზაციის საკრედიტო სქემა წარმოდგენილია შემდეგი სასესხო პროდუქტებით:

1) მრავალპროფილიანი, იმდივიდუალური, სტანდარტული ბიზნეს სესხები 20 000 ლარის ჩათვლით ეკონომიკურად აქტიური მოსახლეობისათვის;
2) მრავალპროფილიანი, ინდივიდუალური, სტანდარტული ბიზნეს სესხები 20 0001-დან 100 000 ლარის ჩათვლითგადასახადის გადამხდელად რეგისტრირებული ფიზიკური და იურიდიული პირებისათვის;
3) განვადება;

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის

(ათას ქართულ ლარში)

2022 წლის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ ფინანსური შედეგები მომზადებულია საერთაშორისო ფინანსური სტანდარტების მიხედვით.

ბალანსი

₾ '000	2022	2021
აქტივები		
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2'071	13'048
ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით	259	14
კლიენტებზე გაცემული სესხები	67'935	62'994
სხვა აქტივები	511	193
ძირითადი საშუალებები	30	185
აქტივის გამოყენების უფლება	674	907
არამატერიალური აქტივები	2'271	2'447
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	0	148
სულაქტივები	**73'751**	**79'936**
ვალდებულებები		
მიღებული სესხები	59'376	65'457
ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	21	239
საიჯარო ვალდებულებები	752	1'112
სხვა ვალდებულებები	38	77
მიმდინარე მოგების გადასახადი	0	0
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	90	0
სულვალდებულებები	**60'277**	**66'885**
კაპიტალი		
საწესდებო კაპიტალი	3'750	3'750
სახაზინო აქციები	-445	-445
საემისიო კაპიტალი	2'537	2'537
გაუნაწილებელი მოგება	7'632	7'209
მთლიანი კაპიტალი	**13'474**	**13'051**
ვალდებულებები და კაპიტალი	**73'751**	**79'936**

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

₾ '000	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	16'774	15'753
საპროცენტო ხარჯი	-5'220	-4'610
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებამდე	**11'554**	**11'143**
გაუფასურების ხარჯი	-688	-576
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**10'866**	**10'567**
საკომისიო შემოსავალი	432	453
სხვა შემოსავალი	661	830
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების ცვლილებიდან მოგება/(ზარალი), ნეტო	-9'868	-6'191
ხელფასები და თანამშრომელთა ანაზღაურება	-4'563	-4'751
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-1'388	-1'243
ცვეთა და ამორტიზაცია	-919	-931
წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან	5'522	2'254
მოგება დაბეგვრამდე	**743**	**988**
მოგების გადასახადის ხარჯი	-320	61
მთლიანი სრული შემოსავალი	**423**	**1'049**

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

	2022	2021	ცვლილება
უკუგება კაპიტალზე1	3.2%	8.4%	-5.2 pp
უკუგება აქტივებზე2	0.6%	1.4%	-0.8 pp
ხარჯი/შემოსავალთან3	96%	94%	2 pp

ფინანსური მაჩვენებლების განსაზღვრება:

1. უკუგება კაპიტალზე უდრის აქციონერების კუთვნილ წმინდა მოგებას, შეფარდებული იმავე პერიოდის აქციონერების კუთვნილი კაპიტალის საშუალო მაჩვენებელზე
2. უკუგება აქტივებზე უდრის წმინდა მოგებას, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიანი აქტივების საშუალო მაჩვენებელზე
3. ხარჯი/შემოსავალთან უდრის პერიოდის მთლიან საოპერაციო ხარჯებს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიან საოპერაციო შემოსავლებთან

მომგებიანობა

მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის ზრდით და ინფლაციის მაღალი მაჩვენებლით გამოწვეული საოპერაციო ხარჯების ზრდის მიუხედავად, სს მისო „ლაზიკა კაპიტალმა“ ფინანსური წელი მოგებით დაასრულა, რაც საკრედიტო პორტფელის ზრდის შედეგად საპროცენტო შემოსავლების გაზრდილმა მაჩვენებელმა განაპირობა. 2022 წელს კომპანიის წმინდა მოგებამ 423 ათასი ლარი შეადგინა. ფინანსური წლის მოგებით დასრულების მიუხედავად, 2022 წლის წმინდა მოგება 60 %-ით ნაკლებია 2021 წლის ანალოგიურ მაჩვენებლზე, რომელიც 1 049 ათას ლარს შეადგენდა. შესადარის პერიოდთან მიმართებაში კლების დინამიკით ხასიათდება ასევე კაპიტალზე და მთლიან აქტივებზე უკუგების მაჩვენებლები, რომლებიც შესაბამისად 5.2 pp და 0.8 pp შემცირდა.

₾ '000	2022	2021	ცვლილება
წმინდა მოგება	423	1049	-60%
უკუგება კაპიტალზე	3.2%	8.4%	-5.2 pp
უკუგება მთლიან აქტივებზე	0.6%	1.4%	-0.8 pp

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

კომპანიის საპროცენტო შემოსავალმა 2022 წელს 16 774 ათასი ლარი შეადგინა, რაც წინა წლის მონაცემს 6.4 %-ით აღემატება.
საპროცენტი შემოსავლის მნიშვნელოვანი ზრდა, სასესხო პორტფელის შესაბამისამა ზრდამ, ასევე გაცემულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთების შენარჩუნებამ განაპირობა. საპროცენტო შემოსავლების ზრდასთან ერთად, ასვე ზრდა დაფიქსირდა მოზიდულ სახსრებზე საპროცენტო ხარჯის მიხედვით. საპროცენტო ხარჯმა 2022 წელს 5 220 ათასი ლარი შეადგინა, რაც 13.2 %-ით აღემატება 2021 წლის მაჩვენებელს. პროცენტულ გამოხატულებაში საპროცენტო ხარჯის საპროცენტო შემოსავლებთან წინსწრები ტემპით ზრდის მიუხედავად, თანხობრივად საპროცენტო შემოსავალის უფრო მაღალი ზრდის მაჩვენებელი დაფიქსირდა, რამაც წმინდა საპროცენტო შემოსავალის ზრდა უზრუნველყო 2021 წელთან მიმართებაში. შედეგად წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მოცულობა 2022 წელს 11 554 ათას ლარამდე გაიზარდა და ცვლილებამ 2021 წელთან მიმართებაში 3.7 % შეადგინა.

₾ '000	2022	2021	ცვლილება
საპროცენტო შემოსავალი	16774	15753	6.4%
საპროცენტო ხარჯი	-5220	-4610	13.2%
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**11554**	**11143**	**3.7%**

სხვა საოპერაციო შემოსავალი

სხვა საოპერაციო შემოსავლებმა 2022 წლისთვის შეადგინა 432 ათას ლარი, რაც 2021 წლის მაჩვენებელთან მიმართებაში 5 %-ით ნაკლებია. სხვა საოპერაციო შემოსავლების კლება აიხსნება 2021 წლის მაღალი მაჩვენებლით, რომელიც პანდემიის შემდგომ პერიოდში საოპერაციო და საკრედიტო საქმიანობის გააქტიურებით იყო გამოწვეული.

₾ '000	2022	2021	ცვლილება
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	432	453	-5%

სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი/ხარჯი

2022 წელს არასაოპერაციო შემოსავლების მნიშვნელოვანი კლება დაფიქსირდა. არასაოპერაციო შემოსავლებმა შეადგინა 661 ათასი ლარი, მაშინ როდესაც 2021 წელს აღნიშნული მაჩვენებელი 830 ათას ლარს შეადგენდა. კლებამ პროცენტულ გამოხატულებაში 20.4 % შეადგინა. არასაპროცენტო შემოსავლების კლება განპირობებულია ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული ჯარიმებისა და პირგასამტეხლების მოცულობის შემცირებით.

₾ '000	2022	2021	ცვლილება
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი/ხარჯი	661	830	-20.4%

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

2022 წელს საერთო და ადმინისტრაციულმა ხარჯებმა შეადგინა 2 307 ათასი ლარი, რაც 2021 წელთან შედარებით 6.1 %-ით მეტია. ზრდა ძირითადად, ტრანსპორტირების, საკომუნიკაციო, ოფისის და კომუნალური ხარჯების ზრდითაა გამოწვეული.

მთლიანობაში საოპერაციო ხარჯების ზრდა გამოწვეულია, როგორც საოპარციო აქტივობის ზრდით, ასევე ინფლაციური პროცესების შედეგად საქონლის/მომსახურების ფასების ზრდით.

₾ '000	2022	2021	ცვლილება
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები			
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(919)	(931)	-1.3%
საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები	(255)	(274)	-6.9%
ტრანსპორტირების ხარჯები	(218)	(162)	34.6%
საკომუნიკაციო ხარჯები	(156)	(153)	2.0%
ოფისის ხარჯები	(106)	(94)	12.8%
სასამართლო ხარჯები	(89)	(61)	45.9%
დაცვის ხარჯები	(154)	(196)	-21.4%
კომუნალური ხარჯები	(150)	(134)	11.9%
სხვა გადასახადები	(83)	(41)	102.4%
ბანკის საკომისიო	(38)	(42)	-9.5%
სხვა ხარჯები	(139)	(86)	61.6%
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(2'307)**	**(2'174)**	**6.1%**

კვლევებზე და განვითარებაზე გაწეული ხარჯები

კომპანიის მიერ კვლევებისა და განვითარების მუხლით გაწეული ხარჯების მოცულობამ 9.5 ათასი ლარი შეადგინა, რაც 2021 წლის მაჩვენებლისაგან, რომელიც 4.6 ათას ლარს შეადგენდა, 106 %-ითაა გაზრდილი. გაწეული ხარჯები ძირითადად მოიცავს კონფერენციებზე მონაწილეობისა და ახალი თანამშრომლების გადამზადების ხარჯებს. უნდა აღინიშნოს რომ თანამშრომელთა ტრენინგების ხარჯი 2022 წელს ორგანიზაციას არ გაუწევია, რადგან თანამშრომელთა დატრენინგება ხორციელდებოდა ორგანიზაციის შიდა რესურსით და ტრენინგები ტარდებოდა ორგანიზაციის თანამშრომლების მიერ.

დასახელება	2022	2021	+/- %
თანამშრომლების ტრეინინგის ხარჯი	0	4.2	-100%
კონფერენციებზე მონაწილეობის ხარჯი	5.8	0	-
ახალი თანამშრომლების გადამზადების ხარჯი	3.7	0.4	825%
სულ კვლევები და განვითარება	**9.5**	**4.6**	**106.52%**

სხვა აქტივების გაშიფვრა

	2022	2021	ცვლილება
საგადასახადო აქტივი	106	21	404.8%
დასაკუთრებული ქონება	281	73	284.9%
მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები	104	81	28.4%
სხვა აქტივები	20	18	11.1%
წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	-	-
სულ სხვა აქტივები	**511**	**193**	**164.8%**

სესხის გაუფასურების ხარჯის/შემოსავლის ცვლილება

2022 წლის გაუფასურების რეზერვის გამოთვლისას, ფასს 9 სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად, გამოყენებულ იქნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მიდგომა. მისი წინამორბედი ბასს 39-გან განსხვავებით, სტანდარტის ძირეული პრინციპი გაუფასურების მიმართ მდგომარეობს გაუფასურების რეზერვის აღიარებაში მანამ, სანამ ზარალი სინამდვილეში დადგება. ზარალები აღიარდება აქტივის სრული არსებობის განმავლობაში, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო ხარისხის გაუარესებისა. თუმცა საკრედიტო ხარისხის გაუარესება იწვევს ზარალის აღიარების მიდგომისა და მოცულობის ცვლილებას.

საკრედიტო პორტფელის ხარისხობრივი ანალიზი

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი	31 დეკემბერი 2022		
	მთლიანი სესხები	ECL	წმინდა სესხები
სესხები ინდივიდუალური გაუფასურების ნიშნის გარეშე	65'254	(571)	64'683
30 დღემდე გადაცილება	499	(93)	406
30–60 დღის დაგვიანება*	295	(107)	188
60–90 დღის დაგვიანება	339	(130)	209
90–180 დღის დაგვიანება	664	(442)	222
180 დღეზე მეტი დაგვიანება	282	(104)	178
რესტრუქტურიზებული სესხი	2'166	(117)	2'049
სულ გაცემული სესხები	**69'499**	**(1'564)**	**67'935**

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი	31 დეკემბერი 2021		
	მთლიანი სესხები	ECL	წმინდა სესხები
სესხები ინდივიდუალური გაუფასურების ნიშნის გარეშე	60'226	(523)	59'703
30 დღემდე გადაცილება	279	(65)	214
30–60 დღის დაგვიანება*	152	(58)	94
60–90 დღის დაგვიანება	190	(80)	110
90–180 დღის დაგვიანება	422	(283)	139
180 დღეზე მეტი დაგვიანება	369	(144)	225
რესტრუქტურიზებული სესხი	2'605	(96)	2'509
სულ გაცემული სესხები	**64'243**	**(1'249)**	**62'994**

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოძრაობა

	31 დეკემბერი 2022			
	1 ეტაპი	2 ეტაპი	3 ეტაპი	
	12 თვიანი ECL	ECL არსებობის მანძილზე	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ECL	სულ
საწყისი ნაშთი	**587**	**225**	**437**	**1'249**
ახალი სესხები	477	168	292	937
1 ეტაპზე გადასვლა	4	-	(4)	-
2 ეტაპზე გადასხვლა	(5)	5	-	-
3 ეტაპზე გადასვლა	(4)	(4)	8	-
გადახდები სესხებზე	(385)	(78)	(69)	(532)
ჩამოწერილი სესხები	(836)	(292)	(415)	(1'543)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენები	-	-	30	30
საკურსო სხვაობიდან მიღებული მოგება(ზარალი)	-	-	-	-
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	825	288	310	1'423
ჯამი წლის ბოლოს	**663**	**312**	**589**	**1'564**

	31 დეკემბერი 2021			
	1 ეტაპი	2 ეტაპი	3 ეტაპი	
	12 თვიანი ECL	ECL არსებობის მანძილზე	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ECL	სულ
საწყისი ნაშთი	**411**	**236**	**377**	**1'024**
ახალი სესხები	471	109	185	765
1 ეტაპზე გადასვლა	5	(5)	-	-
2 ეტაპზე გადასხვლა	(2)	2	-	-
3 ეტაპზე გადასვლა	(4)	(9)	13	-
გადახდები სესხებზე	(282)	(70)	(63)	(415)
ჩამოწერილი სესხები	(453)	(334)	(331)	(1'118)
ჩამოწერილი სესხების აღდგენები	-	-	50	50
საკურსო სხვაობიდან მიღებული მოგება(ზარალი)	-	-	-	-
სხვა მიზეზებით გამოწვეული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები	441	296	206	943
ჯამი წლის ბოლოს	**587**	**225**	**437**	**1'249**

ნასესხები სახსრები

2022 წლის მონაცემებით ნასესხები სახსრების მოცულობა შეადგენდა 59 376 ათას ლარს, რაც 2021 წლის ნასეხებ თანხებთან - 59 376 ათას ლართან შედარებით 9.3 %-ითაა შემცირებული. კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრები შედგება, როგორც უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებიდან არაუზრუნველყოფილი სესხების სახით მოზიდული, ასევე ადგილობრივი კომერციული ბანკებიდან უზრუნველყოფილი სესხების სახით მოზიდული სახსრებისგან.

₾ '000	2022	2021	ცვლილება
ნასესხები სახსრები	58'675	64'656	-9.3%
დარიცხული პროცენტი	701	801	-12.5%
მთლიანი ნასესხები სახსრები	**59'376**	**65'457**	**-9.3%**

ინფორმაცია ფილიალების საოპერაციო საქმიანობაზე

2022 წლის განმავლობაში განხორციელდა ფილიალების ქსელის გაფართოვება. წლის მეორე ნახევარში გაიხსნა ახალციხის ფილიალი. ამგვარად 2022 წლის ბოლოს „ლაზიკა კაპიტალი“ ოპერირებდა 19 ფილიალის მეშვებით. ფილიალების მეშვეობით გაცემული სესხების მოცულობამ საანგარიშო პერიოდში 67,2 მლნ ლარი, ხოლო გაცემული სესხების რაოდენობამ 14 444 შეადგინა. ფილიალების მიხედვით დასაქმებულთა რაოდენობა, გაცემული სესხების მოცულობა და რაოდენობა, ასევე სასესხო პორტფელის მოცულობა ასახულია თანდართულ ცხრილში.

ინფორმაცია ფილიალების შესახებ

ფილიალის დასახელება	ქალაქი/ რაიონი	2022 წელი					დამატებითი ინფორმაცია: მისამართი
		თანამშრომ-ელთა რაოდენობა	მსესხებ-ელთა რაოდენობა	გაცემული სესხების ბალანსი (ათასი ლარი)	გაცემული სესხების მოცულობა (ათასი ლარი)	გაცემული სესხების რაოდენობა	
სულ		**278**	**11931**	**69499**	**67212**	**14444**	
სათაო ოფისი	ზუგდიდი	43					კ. გამსახურდიას ქ. 59;
ზუგდიდი	ზუგდიდი	29	1259	6808	5'658	1268	კ. გამსახურდიას ქ. 59;
წალენჯიხა	წალენჯიხა	9	474	2521	1'964	501	9 აპრილისქ. N2;
მესტია	მესტია	7	274	2342	1'819	245	რუსთაველის 10;
სენაკი	სენაკი	16	945	6355	6'048	1105	წერეთლის 18;
მარტვილი	მარტვილი	11	822	4147	4'160	1148	თავისუფლების და პრესის კვეთა;
ჩხოროწყუ	ჩხოროწყუ	8	566	2320	2'349	839	აღმაშენებლის 14;
ოზურგეთი	ოზურგეთი	10	561	2265	2'586	766	წულაძის 7;
ბათუმი 1	ბათუმი	19	509	4491	5'511	736	26 მაისისქ. N53;
ქობულეთი	ქობულეთი	13	704	3737	3'748	927	აღმაშენებლის 99 ა;
ხულო	ხულო	8	318	1484	1'172	378	აბაშიძის 14;
ქუთაისი	ქუთაისი	18	892	4598	4'368	999	ზ. გამსახურდიას გამზ. 25/21;
სამტრედია	სამტრედია	13	531	2030	1'766	586	ჭანტურიას 2;
ცაგერი	ცაგერი	10	299	1806	1'658	351	კოსტავას 19;
ზესტაფონი	ზესტაფონი	14	942	6482	6'301	1045	აღმაშენებლის 29;
ბაღდათი	ბაღდათი	8	482	2540	2'595	608	წერეთლის 11;
ხელვაჩაური	ბათუმი	14	574	4680	4'807	721	ფრ. ხალვაშის გამზ. 7/11;
ხობი	ხობი	7	473	3223	2'835	482	ცოტნე დადიანის 208;
ბათუმი 2	ბათუმი	15	1275	7288	7'462	1707	კ. გამსახურდიას 51/53;
ახალციხე	ახალციხე	6	31	382	405	32	კოსტავას 5

საკუთარი აქციების შეძენა

კომპანიის მიერ 2022 წელს საკუთარი აქციების ამოსყიდვა აქციონერებიდან ან სახაზინო აქციების გაყიდვა არ განხორციელებულა. ამდენად სახაზინო აქციების რაოდენობა 2022 წელს დარჩა უცვლელი 22 250 აქცია (აქციების საერთო რაოდენობის 11,9 %) და მათი ნომინალური ღირებულება 445 ათას ლარს შეადგენს.

ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

დასახელება	2022	2021	+/- %
აქტიური სესხების რაოდენობა	13'867	17270	-19.70%
აქტიური მსესხებლების რაოდენობა	11'931	14728	-18.99%
ქალი მსესხებლების რაოდენობა	5'711	7332	-22.11%
მსესხებლების რაოდენობა სოფლად	7'624	9672	-21.17%
გაცემული სესხების რაოდენობა	14'444	21298	-32.18%
ახალ მსესხებლებზე გაცემული სესხების რაოდენობა	4'270	7355	-41.94%
დახურული სესხების რაოდენობა	16'923	19587	-13.60%
რეფინანსირებული სესხების რაოდენობა	310	553	-43.94%
კონსულების რაოდენობა	28	1	2700%
დასაქმებულთა რაოდენობა	251	270	-7.03%
საკრედიტო მენეჯერების რაოდენობა	16	17	-5.88%
ჯგუფის უფროსების რაოდენობა	3	4	-25.00%
საკრედიტო ექსპერტების რაოდენობა	65	76	-14.47%
ფილიალების რაოდენობა	19	18	5.55%

სამომავლო გეგმები

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ 2023 წლის ბიუჯეტით, დაგეგმილია კომპანიის ძირითადი მაჩვენებლების შემდგომი გაუმჯობესება. კომპანიის აქტიური მსესხებლების რაოდენობის ზრდა დაგეგმილია 112962-მდე (+8.64%), ხოლო მთლიანი საკრედიტო პორტფელის ზრდა დაგეგმილია 76,6 მლნ ლარამდე (+12.79%). აღნიშნული მიზნის მისაღწევად 2023 წლის ბიუჯეტით დაგეგმილი გაცემული სესხების მოცულობა 70,3 მლნ ლარს (ზრდა 4,64%) შეადგენს. წლის განმავლობაში კომპანიაში დასაქმებულთა რაოდენობის ზრდა დაგეგმილია 284 დასაქმებულამდე (+9,65%), მათ შორის საკრედიტო ექსპერტების რაოდენობის ზრდა 91-მდე. 2023 წლის ბიუჯეტით ფილიალების რაოდენობის შემდგომი ზრდა გათვალისწინებული არ არის და მათი რაოდენობა შენარჩუნდება უცვლელად 19 ერთეულით. .

დასახელება	2022	2023 დაგეგმილი	+/- %
აქტიური მსესხებლების რაოდენობა	11'931	12'962	8.64%
მთლიანი პორტფელი	67'934'955	76'623'554	12.79%
გაცემული სესხების საშუალო მიმდინარე ბალანსი	4'653	5'481	17.78%
გაცემული სესხების რაოდენობა	14'444	12'833	-11.15%
სულ გაცემული სესხების მოცულობა	67'212'981	70'334'099	4.64%
დასაქმებულთა რაოდენობა	251	284	13.1%
მ.შ. საკრედიტო ექსპერტების რაოდენობა	65	91	40.00%
ფილიალების რაოდენობა	19	19	0.00%

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია რისკების მართვა. კომპანიის ბიზნესიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანია რისკების დროულად იდენტიფიცირება და ეფექტურად მართვა. კომპანიაში არსებობს შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის ერთეული, როგორც დამოუკიდებელი მხარე, რომელი ერთეულიც არ არის ჩართული კომპანიის საოპერაციო საქმიანობაში და ახდენს სხვადასხვა პროცესების დამოუკიდებელ შემოწმებას და შეფასებას. შიდა აუდიტის სამსახურიანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, რაც უზრუნველყოფს აღნიშნული სამსახურის საქმიანობის მიუკერძოებლობასა და დამოუკიდებლობას. გარდა აღნიშნულისა კომპანიაში მოქმედებს შიდა და საველე კონტროლის განყოფილება, რომელიც ასევე უშუალოდაა ჩართული კომპანიის ძირითადი რისკების იდენტიფიცირებასა და გამოვლენაში. განყოფილება ასევე არ მონაწილეობს ყოველდღიურ საოპერაციო საქმიანობაში, რაც უზრუნველყოფს მის დამოუკიდებლობას შიდა კონტროლის განხორციელებისას. განყოფილების ანგარიშები სისტემატურად წარედგინება რისკების კომიტეტსა და დირექტორთა საბჭოს. კომპანიის შიდა კონტროლის განყოფილება პერიოდულად ატარებს დამოუკიდებელ შემოწმებას, რათა დროულად იქნას აღმოჩენილი რისკები და გაუმჯობესებული შესაბამისი კონტროლები.
ქვემოთ ჩამოთვლილია სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები, რომლებმაც შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის საქმიანობის შედეგებზე.

1. კანონმდებლობასთან შეუსაბამობა

რისკის აღწერა

ფინანსურ სფეროში მოქმედი კომპანიები აქტიურად განიცდიან კანონმდებლობასთან შეუსაბამობით გამოწვეულ რისკებს, რაც აღნიშნულ სფეროში მიღებული საკანონმდებლო და ნორმატიული აქტების სიმრავლით და ამ სფეროში მიმდინარე მუდმივი ცვლილებებითაა განპირობებული. აღნიშნულიდან გამომდინარე კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკის მიტიგაცია ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევაა მისო „ლაზიკა კაპიტალისათვის“.

რისკის განეიტრალება
მარეგულირებლის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით კომპანიაში გამოყოფილია ანგარიშგებებზე პასუხისმგებელი პირი საეჭვო ოპერაციების გამოვლენისა და მონიტორინგის სამსახურში ანგარიშგებების წარსადგენად. აღნიშნული პირი ასევე უზრუნველყოფს AML-ის ფარგლებში კანონმდებლობით გათვალისწინებული ანგარიშგებების წარდგენას. ყოველდღიური საოპერაციო საქმიანობის კანონმდებლობის შესაბამისა წარმართვის მიზნით ფუნქციები განაწილებულია დირექტორატებს შორის, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან მათ დაქვემდებარებულ საქმიანობის კანონმდობლობის მოთხოვნის შესაბამისად წარმართვაში და შესაძლო შეუსაბამობების გამოვლენაში. უნდა აღინიშნოს, რომ კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შეუსაბამობის კუთხით საანგარიშგებო პერიოდში რამე სახის დარღვევა არ გამოვლენილა.

2. ბიზნესის თანდაყოლილი საოპერაციო რისკის ნაწილია შიდა ან გარე თაღლითობა

რისკის აღწერა
გარე თაღლითობის ყველაზე გავრცელებული ფორმა არის სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ მიმართ კანონსაწინააღმდეგო ქმედება მესამე პირის მიერ ან კომპანიის თანამშრომლების დაყაჩაღება. შიდა თაღლითობა კი მომდინარეობს სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებისგან.
აღსანიშნავია, რომ საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიას შიდა და გარე თაღლითობებით მიყენებული ზარალი არ განუცდია.

რისკის განეიტრალება

სს მისო „ლაზიკა კაპიტალის“ შიდა და საველე კონტროლის განყოფილება ახორციელებს აქტიურ მონიტორინგს, თაღლითობის რისკების აღმოჩენის და თავიდან აცილების მიზნით. შიდა და საველე კონტროლის განყოფილების მიერ ხორციელდება სასესხო პორტფელის მონიტორიგი, რისთვისაც წინასწარ შერჩეული მსესხებლების საქმიანობის ანალიზი ხორციელდება ადგილზე ვიზიტით. მონიტორინგისას გამოვლენილი შეუსაბამობების ანალიზი პერიოდულად მიეწოდება რისკების კომიტეტსა და დირექტორთა საბჭოს, ხოლო თაღლითობის რისკის გამოვლენის შემთხვევაში ანგარიში დაუყოვნებლივ წარედგინება დირექტორთა საბჭოს. პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით კომპანიაში მუდმივად ხდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების გაუმჯობესება.

3. ლიკვიდობის რისკი

რისკის აღწერა

ლიკვილობის რისკი არის რისკი, როდესაც კომპანიას ექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საქკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლებელია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე

რისკის განეიტრალება

ლიკვიდობის რისკის გასანეიტრალებლად ფინანსური განყოფილება რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ასევემუდმივად კონტროლდება ფულადი ნაშთები, რათა დროულად მოხდეს ფულადი სახსრების მობილიზაცია საბანკო ანგარიშებზე. ფულადი ნაშთების მიმდინარე კონტროლი ასევე ხორციელდება ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ლიკვიდობის კოეფიციენტის დაცვის მიზნით.

4. უკრაიაში მიმდინარე საომარ მოქმედებებთან დაკავშირებული რისკი

უკრაინაში მიმდინარე საომარი მოქმედებებმა მნიშვნელოვან გამოწვევები შექმნა გლობალური და რეგიონალური უსაფრთხობის თვალსაზრისით. კონფლიქტის გაჭიანურების ფონზე კვლავინდებურად ნარჩუნდება გამოწვევები, რომლებიც ქართული ეკონომიკის წინაშე არსებობს. რისკ ფაქტორებს შორის, რომლებმაც უკვე იქონია უარყოფითი გავლენა კომპანიაზე და მათი ზემოქმედების რისკი კვლავინდებურად მაღალია, გამოვყობდით: ინფალაციის მაჩვენებლის ზრდა, ლარის გაცვლითი კურსის ცვალებადობა, რუსეთიდან და უკრაინიდან ფულადი გზავნილების მოცულობის არასტაბილურობა.

რისკის განეიტრალება

რუსეთ-უკრაინის ომი და რუსეთის მიმართ დაწესებული საერთაშორისო სანქციები მნიშვნელოვან შეფერხებებს ქმნის აღნიშნული ქვეყნებიდან პროდუქციის ექსპორტში, რამაც უკვე გამოიწვია ცალკეულ სასურსათო პროდუქტებზე და ნედლეულზე ფასების ზრდა. აღნიშნული განაპირობებს ინფლაციური ფაქტორების ზრდას, როგორც გლობალურად, ასევე ქვეყნის მასშტაბით. 2022 წელს საქართველოში სამომხმარებლო ფასების ზრდის მაღალი მაჩვენებელმა უკვე გამოიწვევია კომპანიის საოპერაციო დანხარჯების ზრდა და უარყოფითად აისახა მის ფინანსურ შედეგებზე. აღნიშნული ეფექტის შემცირების მიზნით კომპანია განაგრძობს შესაბამის ღონისძიებების განხორციელებას ხარჯების ეფექტიანობის გაზრდისა და შესყიდვების პროცესის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით. ლარის გაცვლითი კურსის არასტაბილურობა სირთულეებს ქმნის ფულადი სახსრების მოძრაობის დაგეგმვის თვალსაზრისით, ასევე ზრდის სავალუტო პოზიციის გადაფასების შედეგად შესაძლო დანაკარგების რისკს. აღნიშნული რისკ-ფაქტორების მინიმიზაციის მიზნით გაუმჯობესდება ფულადი სახსრების მოძრაობის საპროგნოზო მაჩვენებლების დაგეგმვა, ასევე გამკაცრდება კონტროლი ღია სავალუტო პოზიციების მისაღები დონის უზრუნველყოფის მიზნით.

უნდა აღინიშნოს, რომ რეგიონში რუსეთ-უკრაინის ომით გამოწვეულ უარყოფით ფაქტორებთან ადაპტირება გარკვეულწილად მიღწეულია, თუმცა რისკები კვლავინდებურად ნარჩუნდება და მათი უაროფითი გავლენა შესაძლოა გაიზარდოს კონფლიტის გაჭიანურების ან საომარი მოქმედებები შემდგომი ესკალაციის ფონზე.

ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ლაზიკა კაპიტალის“ 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2023 წლის 25 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ ბ. შენგელია

უნდა აღინიშნოს, რომ რეგიონში რუსეთ-უკრაინის ომით გამოწვეულ უარყოფით ფაქტორებთან ადაპტირება გარკვეულწილად მიღწეულია, თუმცა რისკები კვლავინდებურად ნარჩუნდება და მათი უაროფითი გავლენა შესაძლოა გაიზარდოს კონფლიტის გაჭიანურების ან სამარი მოქმედებები შემდგომი ესკალაციის ფონზე.

ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ლაზიკა კაპიტალის“ 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2023 წლის 25 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ გ. შენგელია